



KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 18.7.2001
KOM (2001) 403 endelig

.

Niende oversigt over statsstøtte i Den Europæiske Union

.

(forelagt af Kommissionen)

Niende oversigt over statsstøtte i Den Europæiske Union

Indhold

INDLEDNING	9
Baggrund	9
Bemærkninger til de anvendte begreber.....	13
SAMMENDRAG og KONKLUSIONER.....	16
Sammendrag	16
Konklusioner	19
Del I – SAMLET NATIONAL STØTTE I EU.....	23
Del II – STØTTE TIL FREMSTILLINGSVIRKSOMHED.....	30
2.1. Størrelsen af og tendenserne i støtten.....	30
2.2. Sammenligning af medlemsstaterne.....	30
2.3. Støtteformål.....	34
2.3.1. Oversigt.....	34
2.3.2. Udviklingstendenser - horisontale formål.....	34
2.3.3. Udviklingstendenser – støtte til særlige sektorer	38
2.3.4. Udviklingstendenser – regionale formål.....	43
2.3.5. Tendenser og mønstre for statsstøtte i medlemsstaterne	47
2.4. Støttetyper	53
2.5. Ad hoc-statsstøtte	57
Del III – STØTTE TIL LANDBRUG.....	62
Del IV – STØTTE TIL FISKERI	64
Del V – STØTTE TIL KULINDUSTRIEN	67
Del VI – STØTTE TIL TRANSPORTSEKTOREN	71
6.1. Jernbaner	72
6.2. Luftfartssektoren	73
6.3. Søtransport.....	74
6.4. Indre vandveje.....	74
6.5. Kombineret transport.....	75
6.6. Landtransport	75

Del VII – STØTTE TIL ANDRE SERVICESEKTORER	77
7.1 Støtte til den finansielle servicesektor	77
7.2 Støtte til turisme, medier og kultur.....	79
Del VIII – STØTTE TIL BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE	81
Del IX – ET OVERBLIK OVER ÅR 2000.....	83
Del X – TILBAGEBLIK.....	85
10.1 Oversigt.....	85
10.2 Analyse af de enkelte lande	89
Del XI - TJENESTEYDELSER - ÆNDREDE MØNSTRE INDEN FOR STATSSTØTTE .	96
BILAG	97
BILAG I Teknisk bilag	98
1. Undersøgelsens omfang - Udelukkede områder	99
2. Støtteformer og -kategorier samt formål	100
3. Kilder og metoder til vurdering af støtteelementet	104
4. Særlige problemstillinger.....	107
BILAG II Statistisk bilag	108
BILAG III.....	145
1. EU-fonde, -instrumenter og -programmer og EKSF-interventioner.....	146
2. Statistiske data.....	154

Tabeller og figurer

TABELLER

Tabel 1 Samlet national statsstøtte i EU - årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998).....	23
Tabel 2 Statsstøtte pr. capita i medlemsstaterne - årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998).....	24
Tabel 3 Samlet national støtte i medlemsstaterne i procent af BNP, i EUR pr. beskæftiget og i procent af offentlige udgifter 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998)	25
Tabel 4 Samlet national støtte i medlemsstaterne - opdelt efter hovedsektorer 1995-1997 og 1997-1999	28
Tabel 5 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i EU - årlige beløb 1995-1999 i faste priser (1998)	30
Tabel 6 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i EU - årlige beløb 1995-1999 i faste priser (1998)	30
Tabel 7 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998)	31
Tabel 8 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - opdelt efter hovedformål 1995-1997 og 1997-1999.....	35
Tabel 9 Statsstøtte til afgiftsordninger i forbindelse med CO ₂ -emissioner 1995-1999.....	37
Tabel 10 Statsstøtte til udenlandske direkte investeringer foretaget af SMV 1995-1999.....	38
Tabel 11 Støtte til skibsbygningsindustrien	39
Tabel 12 Støtte til skibsbygningsindustrien i medlemsstaterne i procent af skibenes kontraktværdi 1997-1999.....	40
Tabel 13 Udviklingsstøtte til skibsbygning 1995-1999, som Kommissionen har godkendt ...	41
Tabel 14 Skibsbygning – samlet antal nye skibe, der har modtaget statsstøtte 1995-1999	41
Tabel 15 Statsstøtte til motorkøretøjsindustrien 1995-1999 (omfatter ikke sager under anmeldelseslofterne).....	42
Tabel 16 Regionalstøtte pr. støtteberettiget capita i EUR og regionalstøtte i procent af det samlede BNP	44
Tabel 17 Absolut omfang af statsstøtte ydet direkte af eller specifikt rettet til regionerne i EU's yderste periferi	46
Tabel 18 Statsstøtte ydet direkte af eller specifikt rettet til regionerne i EU's yderste periferi udtrykt i procent af de respektive regioners BNP	46
Tabel 19 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - opdelt efter sektor og formål 1995-1997	50
Tabel 20 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne- opdelt efter sektor og formål 1997-1999.....	51

Tabel 21 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - opdelt efter støttetype 1997-1999	52
Tabel 22 Ad hoc-støtte til fremstillingsvirksomhed (inkl. Treuhand) og servicesektorer i EU 1993-1999	58
Tabel 23 Ad hoc-støtte til fremstillingsvirksomhed (inkl. Treuhand) og servicesektorer i medlemsstaterne - årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999	60
Tabel 24 Statsstøtte til landbrugssektoren i medlemsstaterne i procent af BNP, årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999	62
Tabel 25 Statsstøtte til fiskerisektoren i medlemsstaterne i procent af værditilvæksten i sektoren, beregnet på basis af landede mængder og gennemsnitspriser- årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998).....	65
Tabel 26 EU-interventioner i fiskerisektoren inden for rammerne af de fælles markedsordninger og strukturpolitikken 1995-1999.....	65
Tabel 27 Statsstøtte til kulindustrien 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998)	69
Tabel 28 Statsstøtte til jernbanesektoren i medlemsstaterne i procent af værditilvæksten for indenlandske transporttjenester 1995-1997 og 1997-1999.....	72
Tabel 29 Statsstøtte til transportsektoren i EU - årlige beløb 1995-1999.....	75
Tabel 30 Statsstøtte til den finansielle servicesektor i EU - årlige beløb 1995-1999.....	77
Tabel 31 Statsstøtte til turisme, medier og kultur i medlemsstaterne via særlige programmer 1995-1997 og 1997-1999.....	79
Tabel 32 Statsstøtte til beskæftigelse og uddannelse i medlemsstaterne via særlige programmer 1995-1997 og 1997-1999.....	81
Tabel 33 Ad hoc-sager opdelt efter medlemsstat i 2000.....	82
Tabel 34 Ad hoc-sager opdelt efter sektor i 2000.....	82
Tabel 35 Ad hoc-sager opdelt efter formål i 2000.....	83

STATISTISK BILAG

Tabel A1: Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i løbende priser 1995-1999- (national valuta)	109
Tabel A2: Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i løbende priser 1995-1999- (i EUR)	110
Tabel A3: Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i faste priser 1995-1999- (i EUR)	111
Tabel A4: Tysk statsstøtte til de nye delstater – årligt gennemsnit 1997-1999.....	112
Tabel A5/1-15: Samlet statsstøtte opdelt efter medlemsstat – årligt gennemsnit 1997-1999	113
Tabel A5/16: Samlet statsstøtte i EU – årligt gennemsnit 1997-1999.....	128
Tabel A6/1-15: Samlet støtte opdelt efter medlemsstat – årligt gennemsnit 1995-1999.....	129
Tabel A6/16: Samlet statsstøtte i EU – årligt gennemsnit 1995-1999.....	144

EU-FONDE OG -INSTRUMENTER

Tabel A: Årlige EU-udgifter 1995-1999.....	156
Tabel B: Andre EU-instrumenter 1995-1999.....	156
Tabel C: EU's årlige gennemsnitsudgifter opdelt efter medlemsstat 1995-1997	157
Tabel D: EU's årlige gennemsnitsudgifter opdelt efter medlemsstat 1997-1999.....	157

FIGURER

Figur 1 Statsstøtte i procent af det samlede BNP i EU	26
Figur 2 Statsstøtte i procent af det samlede BNP i EU i de støttede sektorer	26
Figur 3 Statsstøtte i procent af nationalt BNP i 1995-1997 og 1997-1999	27
Figur 4 Samlet statsstøtte i medlemsstaterne opdelt efter gennemsnit for hovedsektorer 1995-1997 og 1997-1999	29
Figur 5 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne i procent af værditilvæksten. Årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999	33
Figur 6 Støtte til F&U, SMV, miljøbeskyttelse og energibesparelse i medlemsstaterne - i procent af støtten til fremstillingsvirksomhed 1995-1997 og 1997-1999	36
Figur 7 Regionalstøtte i procent af det nationale BNP	43
Figur 8 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - opdelt i budgetfinansiering og tabt skatteprovenu 1997-1999	53
Figur 9 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed - procentandel efter støttetype 1991-1999	54
Figur 9 (fortsat), statsstøtte til fremstillingsvirksomhed - procentandel efter støttetype 1991-1999	55
Figur 10 Samlet statsstøtte i EU 1990-1999	84
Figur 11 Andele af den samlede statsstøtte ydet til landbrug og fiskeri, fremstillingsvirksomhed, jernbanetransport, kul og andre støttede sektorer 1990-1999	86
Figur 12 Andel af støtte til horisontale formål, særlige sektorer og regionaludvikling ydet til fremstillingsvirksomhed 1990-1999	86
Figur 13 Andel af støtte til horisontale formål som forholdsmæssig andel af den samlede horisontale støtte	87
Figur 14 Statsstøtte til servicesektoren, uden jernbanetransport, i EU	87
Figur 15 Samlet statsstøtte i medlemsstaterne og EU i procent af nationalt BNP og BNP i EU	93

INDLEDNING

Baggrund

1. EU's konkurrencepolitik er en af de søjler, hvorpå Europa-Kommissionens foranstaltninger på det økonomiske område hviler. Disse foranstaltninger er inspireret af det traktatfæstede princip om "*en åben markedsøkonomi med fri konkurrence*". Traktaten anerkender således, at markedet og konkurrencen spiller en fundamental rolle med hensyn til at garantere forbrugernes velfærd, fremme en optimal ressourceallokering og tilvejebringe passende incitamenter til forfølgelsen af effektivitet, kvalitet og innovation inden for produktionen. Ved hjælp af denne politik søger Kommissionen derfor at styrke den europæiske industris vækst og konkurrenceevne ved at sikre en effektiv konkurrence på det indre marked og skabe betingelserne for, at markederne kan være velfungerende, og samtidig tage højde for Europas særlige sociale markedsøkonomi.
2. Et centralt element i konkurrencepolitikken er EU's statsstøttekontrol, hvis fordele er indlysende. Statsstøtte kan ødelægge den frie konkurrence ved at forhindre den mest effektive ressourceallokering og udgøre en trussel mod det indre marked. I mange tilfælde nedsætter tildelingen af statsstøtte den økonomiske velfærd og svækker virksomhedernes incitamenter til at forbedre effektiviteten. Støtte sætter endvidere de mindre effektive virksomheder i stand til at overleve på bekostning af de mere effektive. Foruden at skabe fordrejninger på det indre marked kan tildelingen af statsstøtte påvirke samhandelen mellem EU og tredjelande og derved anspore disse til at træffe modforanstaltninger, som kan udgøre en kilde til yderligere ineffektivitet. Det enestående kontrolsystem, som findes i hele Den Europæiske Union og også i det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, sigter mod at mindske denne manglende effektivitet. På grundlag af et aftalt regelsæt, som er fast forankret i de europæiske traktater, yder dette kontrolsystem et vigtigt bidrag til, at fordelene ved det indre marked og Den Økonomiske og Monetære Union kan udnyttes fuldt ud.
3. Det indre marked og Den Økonomiske og Monetære Union frembyder ganske vist nye muligheder for den europæiske industri, men bidrager også til de grundlæggende ændringer, som finder sted i de omgivelser, hvor denne industri opererer. Årsagen til disse ændringer er ikke blot udviklingstiltag, som EU er ophavsmand til, men også eksterne faktorer, som f.eks. globaliseringens ændrede karakter og de øgede muligheder og udfordringer, der frembydes af de markeder, som Europa er afhængig af. Den europæiske økonomi har i de seneste to årtier ændret sig betydeligt og står nu på tærsklen til en yderligere transformation. Den økonomiske integrationsproces skrider hastigt fremad, og endnu inden ansøgerlandene rent faktisk er blevet medlemmer af Den Europæiske Union, øges graden af integration mellem dem - og også andre lande, som hørte til det tidligere Sovjetunionen - og EU med en hastighed, som er uden fortilfælde.
4. Denne økonomiske integrationsproces har været ledsaget af en enestående proces med deregulering eller liberalisering af industrier, som tidligere var underlagt statslig kontrol. Eksempler herpå er flyselskaber, energiproduktion og telekommunikation. Liberaliseringen har åbnet disse sektorer for en større konkurrence inden for og uden for Den Europæiske Union.

5. Sideløbende med strukturændringerne som følge af liberaliseringen har vi været vidne til adfærdsændringer. Som følge af internettet og den globale bevidsthed, som det afføder, sammen med fjernelsen af mange grænseoverskridende hindringer, som hidtil havde eksisteret, bliver de mest dynamiske, innovative og profitable aktiviteter endnu mere mobile end tidligere. Tendensen til en optimal udnyttelse af de globale ressourcer lader sig ikke standse. De politiske prioriteter er ligeledes ændret. F.eks. er vægten på miljøbeskyttelse og beskæftigelse blevet øget, hvilket er kommet til udtryk i Amsterdam-traktaten. De problemstillinger, som Kommissionen og medlemsstaterne nu stilles over for i forbindelse med udviklingen af politikken for statsstøttekontrol og statsstøttepolitikken, bliver derfor mere krævende.
6. Der er enighed om, at indgriben fra EU's eller regeringernes side kan være berettiget for at rette op på markedssvigt, som ikke mindst forårsages af disse ændrede omgivelser. En sådan indgriben kan f.eks. anvendes til at afbøde virkningerne af uønskede markedsforhold med hensyn til ressourceallokering eller indkomstfordeling. Endvidere kan der også være behov for indgreb for enten at styrke foranstaltninger, som ikke kan gennemføres alene via markedskræfterne, eller tilbyde tjenester, som er forbundet med positive eksterne fordele ud over deres markedsværdi. Hvis sådanne indgreb imidlertid er i form af statsstøtte, vil statsstøttekontrollen forsøge at sikre, at de konkurrencefordrejende virkninger af hvert enkelt støtteforslag minimeres. Og selv om traktaterne ikke fastlagde et grundlag for indgreb mod de kumulative konkurrencefordrejende virkninger af et højt støtteniveau inden for nogle sektorer, har statsstøttekontrollen i årenes løb medvirket til at afsvække mange af statsstøttens værste symptomer.
7. Fra Det Europæiske Råds topmøde i Lissabon og senere i Stockholm udgik imidlertid det nødvendige politiske incitament til at tage fat på den egentlige årsag. Der var enighed om, at det er nødvendigt af forbedre den europæiske konkurrenceevne, for at Europa kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed, ved ikke blot at sikre, at det europæiske samfund selv er dynamisk og videnbaseret, men også ved at nedsætte niveauet for statsstøtte. Det overordnede strategiske mål støttes af en række foranstaltninger¹, men det er inden for rammerne af den økonomiske reformproces, at betydningen af statsstøttekontrollen og nedsættelsen af statsstøtteniveauet ligger.
8. Uden for den økonomiske reformproces er begrundelsen for statsstøttekontrol og anvendelsen af statsstøtte imidlertid mere end blot at bidrage til den europæiske industris konkurrenceevne. Det er af afgørende betydning, at en hensigtsmæssig statsstøttekontrol og en velovervejet anvendelse af statslige midler eksempelvis medfører en mindske af skævhederne mellem velstående regioner og regioner, hvor der enten er en koncentration af kriseramte sektorer eller overhovedet ingen arbejdspladser. Polariseringsrisikoen er muligvis forholdsvis stor i Vesteuropa, da arbejdskraftens mobilitet er forholdsvis lavere end i mange af vore væsentligste

¹ Et informationssamfund for alle; oprettelse af et europæisk område for forskning og innovation; oprettelse af et gunstigt miljø for etablering og udvikling af innovative virksomheder, specielt SMV'er; økonomiske reformer med henblik på et fuldt udbygget og fuldt operationelt indre marked; effektive og integrerede finansielle markeder; koordinering af de makroøkonomiske politikker: finanspolitisk konsolidering og de offentlige financers kvalitet og holdbarhed; uddannelse og erhvervsuddannelse med henblik på at kunne leve og arbejde i det videnbaserede samfund; flere og bedre job til Europa; udvikling af en aktiv beskæftigelsespolitik; modernisering af den sociale beskyttelse; fremme af social inddragelse.

handelspartneres regioner. For at undgå, at fattigdommen rodfastes, må den sociale mobilitet enten modsvare kapitalbevægelserne, eller regionerne skal støttes i forbindelse med udviklingen af deres egne komparative fordele, hvorved der kan skabes beskæftigelse.

9. I denne forbindelse er investeringer i de europæiske økonomier af afgørende betydning, og omfanget af udenlandske direkte investeringer er en målestok for, hvor attraktiv Europa er for investorer. Det er værd at bemærke, at navnlig i nogle få medlemsstater ligger omfanget af udenlandske direkte investeringer under omfanget af statsstøtte og EU-støtte, mens de udenlandske direkte investeringer i andre medlemsstater langt overstiger en sådan statslig støtte. Som led i gennemførelsen af målsætningerne fra Lissabon skal investeringerne klart fremmes, og statsstøtte bør i kombination med andre politikker sikre, at Europa kan tilbyde en kvalificeret og veluddannet arbejdsstyrke og skatte- og lovgivningsmæssige rammer, som fremmer iværksætterånd. Virkningerne af lønmæssig fleksibilitet og betydningen af incitamenter til arbejdstageres mobilitet bør undersøges. Der findes mere og mere teoretisk forskningsarbejde vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt virksomheder bør tilskyndes til at gå sammen. Denne og anden forskning bør yde et bidrag til refleksionerne over statsstøttepolitikens udvikling. Problemet er undertiden at udvikle kreative politikker, som tiltrækker nye industrier, og samtidig sørge for de nødvendige ledsagende investeringer i menneskelige ressourcer. Med nogle industriers tilbagegang skal andre industrier stå klar til at tage over for at skabe nye beskæftigelsesmuligheder.
10. Medlemsstaterne råder over en række instrumenter til indgreb på markederne, og det er af afgørende betydning, at de økonomisk mest effektive anvendes til at opnå den foreliggende målsætning. Hvis statsstøtte anses for at være det mest hensigtsmæssige instrument, bør formålet hermed være tilstrækkeligt præcist defineret, således at det er muligt at overvåge dens effektivitet og sammenligne dens succes med andre interventionsformer, for at den samlede effektivitet kan vurderes. Overvågning og opfølgning af statsstøtteudgifterne indgår derfor som væsentlige dele af de nationale statsstøttepolitikker og EU's politik for statsstøttekontrol.
11. Overvågningen og opfølgningen bør ligeledes ledsages af en politik for gennemsigtighed i forbindelse med kontrollen med og anvendelsen af statsstøtte. Offentliggørelsen af denne niende oversigt er udtryk for Kommissionens og alle medlemsstaternes vilje til at bidrage til denne politik. Indsamling og offentliggørelse af oplysninger om den støtte, der er udbetalt, er et effektivt middel, der giver Kommissionen mulighed for at påvise, at den til stadighed holder nøje øje med resultaterne af sin kontrolpolitik og hver enkelt medlemsstats støttepolitik.
12. Efterhånden som statsstøttepolitikken i Den Europæiske Union udvikles, skal den tage højde for den internationale sammenhæng og navnlig de multilaterale forpligtelser, som WTO-reglerne pålægger: WTO-aftalen om landbrug og WTO-aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger.
13. De bilaterale aftaler, der er indgået med de lande, som har søgt om optagelse i Den Europæiske Union, indeholder en klar forpligtelse til, at de overholder EU's regler om tildeling af statsstøtte. Der er stadig behov for en fuldstændig overholdelse af disse regler, idet det første skridt i denne henseende er at sørge for gennemsigtighed. Der er undertegnet bilaterale aftaler med andre lande, og i de fleste tilfælde er der medtaget bestemmelser om statsstøttekontrol. Bestemmelserne om gennemsigtighed

er af afgørende betydning og bør som følge heraf gennemføres i en tidlig fase. Denne oversigt er fortsat et eksempel på, hvilken grad af gennemsigtighed EU forventer af disse og vore øvrige handelspartnere.

Bemærkninger til de anvendte begreber

14. Kommissionen har siden 1988 regelmæssigt offentliggjort oversigter over statsstøtte. Den første oversigt dækkede perioden 1981-1986, og de efterfølgende oversigter blev ajourført hvert andet år.² For at fremme gennemsigtigheden, forelægge ajourførte oplysninger og give Kommissionen mulighed for på et tidligt tidspunkt at opspore nye tendenser på statsstøtteområdet og derfor reagere hurtigere på ændrede forhold besluttede Kommissionen i 1998 at udarbejde oversigten hvert år. Den niende oversigt, som dækker perioden 1995-1999, er den tredje årlige oversigt.
15. Kommissionens tjenestegrene har i tæt samarbejde med medlemsstaterne udarbejdet de tal, der er anvendt i denne oversigt. Historiske data, som har dannet grundlag for de tidligere oversigter, er blevet ajourført i forholdt til tal for 1999. De historiske data er desuden blev ajourført, således at de tager højde for tilbagebetaling af uforenelig støtte og indeholder tal for offentlig støtte, som ifølge Kommissionens undersøgelse udgør "ikke-anmeldt" støtte. Endvidere har medlemsstaterne fortsat kontrolleret og om nødvendigt ændret historiske data, hvilket sikrer en forholdsvis høj pålidelighed af tallene. F.eks. har de italienske og svenske nationale myndigheders nylige grundige revision af deres respektive data bidraget til oversigtens pålidelighed.
16. Såfremt Kommissionen under hensyntagen til de ændrede forhold når frem til, at en foranstaltning, som tidligere blev anset for ikke at udgøre statsstøtte, alligevel indeholder statsstøtte, medtages støttebeløbet fuldt ud i oversigten. F.eks. konkluderede Kommissionen i december 1998 efter en undersøgelse af Irish Corporation Tax (den irske aktieselskabsskat), at denne eksisterende ordning udgør statsstøtte. Som følge af denne beslutning er omfanget af statsstøtte i Irland steget markant, hvis man sammenligner perioden 1997-1999 med perioden 1995-1997, selv om denne stigning ikke er udtryk for en bevidst ændring af den irske regerings statsstøttepolitik.
17. Statsstøtte kan ydes ved hjælp af statsmidler under enhver form. Begrebet statsmidler er meget bredt og dækker ikke kun statens centrale budget, men alle statens midler, herunder midler, som der gives afkald på via statsstøtte, f.eks. midler, som ydes via forskellige skattefordele. Endvidere omfatter statsmidlerne statens forskellige forvaltningsinstanser, organer, som handler på statens vegne, andre halvstatslige enheder og kan også omfatte statsejede virksomheder, uanset om de er underlagt offentlig ret eller privatret. Fordele i form af naturalydelse, f.eks. brugen af faciliteter, der er stillet til rådighed af staten, kan ligeledes udgøre statsstøtte.
18. Statsstøtte indebærer, at visse økonomiske sektorer, regioner eller aktiviteter behandles mere fordelagtigt end andre for at fremme den økonomiske aktivitet. Begrebet statsstøtte dækker imidlertid ikke alle former for statslige indgreb, som

²

Referencer:
KOM(88) 945
KOM(90) 1021
KOM(92) 1116
KOM(95) 365
KOM(97) 170
KOM(98) 417
KOM(99) 148
KOM(00) 205

tager sigte på at nedbringe omkostningerne ved at erhverve visse varer eller tjenesteydelser. F.eks. kan tilskud til huskøbere være en indirekte hjælp for byggesektoren, men vil ikke altid blive anset for at være konkurrencefordrejende og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og derfor for at udgøre statsstøtte.

19. Denne oversigt dækker national statsstøtte ifølge definitionen i EF-traktatens artikel 87, stk. 1,³ som er ydet af de femten medlemsstater og undersøgt af Kommissionen. Kompensation, som i overensstemmelse med artikel 86, stk. 2,⁴ ydes til virksomheder for forpligtelser til offentlig tjeneste, kan ifølge nylige domme⁵, udgøre statsstøtte. Som følge heraf finder de proceduremæssige bestemmelser i artikel 88 anvendelse, og der er for nylig principielt stillet krav om en forudgående godkendelse fra Kommissionens side. Tidligere undlod medlemsstaterne imidlertid ofte at anmelde denne form for statsstøtte. Kun i transportsektoren er der på grund af specifikke forpligtelser i fællesskabsretten blevet anvendt andre regler, på basis af EF-traktatens artikel 73 vedrørende landtransport og artikel 80 sammenholdt med artikel 82, stk. 2, vedrørende luftfart og søtransport. Der er fastsat regler om anmeldelse i forbindelse med navnlig den kompensation, der ydes inden for jernbanetransportsektoren, hvilket skal udligne dens fritagelse for anmeldelsesproceduren i artikel 88, stk. 3, som ikke er blevet berørt af Domstolens seneste domme. Oplysninger vedrørende forpligtelser til offentlig tjeneste er derfor kun blevet medtaget i oversigten for jernbanetransport, men kan undertiden (ikke rekonstruerbart) være indeholdt i Kommissionens statsstøttebeslutninger i de sjældne tilfælde, hvor statsstøtte baseres på artikel 86, stk. 2. Finansielle aspekter af den offentlige luft- eller søtransport behandles f.eks. på grundlag af artikel 86, stk. 2, men, alt efter det enkelte tilfælde, også i henhold til artikel 87, stk. 2, litra a). Generelle foranstaltninger og offentlige subsidier, som ikke påvirker samhandelen og ikke fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene, behandles ikke i oversigten, da de ikke er omfattet af Kommissionen undersøgelsesbeføjelser.
20. Kommissionen har i form af en gruppefritagelsesforordning besluttet, at visse støtteforanstaltninger ikke opfylder alle kriterierne i artikel 87, stk. 1, og de er derfor fritaget for anmeldelsesproceduren i artikel 88, stk. 3, hvis støtten til den samme virksomhed over en periode på tre år ikke overstiger 100 000 EUR. En sådan *de minimis*-støtte er ikke medtaget i oversigten.
21. Fremover vil oversigten indeholde oplysninger om statsstøtte, der ydes via støtteordninger og ad hoc-støtte, som er fritaget for anmeldelsespligten i henhold til gruppefritagelsesforordninger. Der er på nuværende tidspunkt vedtaget to gruppefritagelsesforordninger af denne art, en for uddannelsesstøtte⁶ og en for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder⁷. I begge tilfælde har

³ Bortset fra de i denne traktat hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

⁴ Virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, eller som har karakter af fiskale monopoler, er underkastet denne traktats bestemmelser, navnlig konkurrencereglerne, i det omfang anvendelsen af disse bestemmelser ikke retligt eller faktisk hindrer opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem. Udviklingen af samhandelen må ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse.

⁵ Se Retten i Første Instans' dom i sag T-106/95 og i sag T-46/97 og Domstolens dom i sag C-332/98.

⁶ Kommissionens forordning (EF) nr. 68/2001 af 12. januar 2001.

⁷ Kommissionens forordning (EF) nr. 70/2001 af 12. januar 2001.

medlemsstaterne pligt til at forelægge årsrapporter om statsstøtte, der er ydet i henhold til bestemmelserne i disse kommissionsforordninger. Disse oplysninger vil være til rådighed til analyse i 2002.

22. Hovedformålet med statsstøtte er at afhjælpe markedssvigt inden for forskellige økonomiske sektorer, at støtte politiske målsætninger på nationalt, regionalt eller EU-plan eller at nedbringe de potentielle sociale omkostninger ved de strukturændringer, som foregår overalt i de europæiske økonomier. De betingelser, hvorpå støtte kan ydes, er fastsat i en eller flere af talrige EU-regler, der vedrører kontrollen med statsstøtte. I teorien kan der derfor foretages en klar, entydig vurdering af statsstøtteniveauet ud fra såvel en funktionel som et regelbaseret synsvinkel. I praksis afspejler de fordele, der opstår som følge af en enkelt støtteforanstaltning, ofte vore økonomiers komplekse beskaffenhed og er derfor forbundet med en sidestilling af formål og regler. Støtte, der ydes til støtte for særlige sektorer, kan f.eks. også anses for at styrke regionale og/eller sociale formål. På den anden side kan støtte, der ydes i henhold til regler for regionalstøtte, helt legitimt anvendes til at støtte visse økonomiske enheder, f.eks. SMV, eller aktiviteter, f.eks. uddannelse eller F&U.
23. Som følge heraf og inden for de begrænsninger, som skyldes de tilgængelige datas nuværende, men kontinuerligt stigende detaljeringsgrad, foretages der i denne oversigt en vurdering af statsstøtteniveauet ud fra begge ovennævnte synsvinkler. I overensstemmelse med de tidligere udgaver af oversigten er analysen i denne oversigt koncentreret om støtte til fremstillingsvirksomhed. I betragtning af den fortsatte betydning af støtte ydet til fremme af visse politiske målsætninger, f.eks. F&U, SMV, miljøbeskyttelse og nedsættelse af CO₂-emissioner og andre udstødningsgasser, er den analyse, der blev indført i den ottende oversigt, bibeholdt. Kapitlerne vedrørende støtte til særlige sektorer og formål inden for fremstillingsvirksomhed er blevet omorganiseret, og kapitlet vedrørende støttetyper er blevet udvidet. Desuden er der indføjet et kort kapitel vedrørende visse tendenser, som allerede kan konstateres i 2000.
24. Der er ligeledes medtaget oplysninger om støtte til sektorerne landbrug, fiskeri, kul og transport, men i betragtning af den ringe detaljeringsgrad af de data, der foreligger på nuværende tidspunkt, foretages der ikke en uddybning af de endelige formål med sådanne støtteforanstaltninger og de anvendte støttetyper. I tilfælde, hvor der er konstateret nye tendenser eller politikker, anføres disse imidlertid. I betragtning af servicesektorens stigende betydning i den europæiske økonomi blev medlemsstaterne bedt om at give oplysninger om tjenesteydelseskompenten i væsentlige støtteordninger, som er tilgængelige for mange sektorer. I denne udgave af oversigten gives et overblik over data fra tre medlemsstater, som fremover vil blive udvidet til at omfatte hele EU.
25. Ved sammenligningen af mønstrene for de enkelte medlemsstaters tildeling af national statsstøtte er analysen baseret på det årlige gennemsnit for den aktuelle treårige oversigtsperiode 1997-1999. Ved analysen af tendenserne i forbindelse med tildelingen af støtte sammenlignes de årlige gennemsnit for denne periode med de årlige gennemsnit for perioden 1995-1997. I betragtning af, at de årlige tal ikke altid gør det muligt at drage pålidelige konklusioner om udviklingstendenserne på mellemlang og lang sigt, anvendes disse oplysninger ikke generelt i sammenligningsøjemed. I tilfælde, hvor det er vigtigt at fremhæve hastige ændringer, er de årlige tal for 1999 imidlertid blev kommenteret. For første gang gives der et

historisk overblik over statsstøtteniveauet siden 1990. Ligeledes for første gang siden den femte oversigt er oplysningerne om støtte til landbrugssektoren opdelt efter medlemsstat.

26. For at gøre tallene i oversigten sammenlignelige er de alle angivet i faste 1998-priser⁸.
27. En generel redegørelse for den anvendte metodologi findes i det tekniske bilag (bilag I). Det statistiske bilag (bilag II) indeholder de grundlæggende statistiske oplysninger om national statsstøtte til fremstillingsvirksomhed og den samlede nationale statsstøtte. EU-fonde og -instrumenter er derfor ikke medtaget i tallene for den nationale statsstøtte. En oversigt over disse fonde og instrumenter og de pågældende oplysninger findes i bilag III.

SAMMENDRAG OG KONKLUSIONER

Sammendrag

28. Betydningen af den dataanalyse, der er forbundet med oversigten, er stigende. Den bidrager til at gøre medlemsstaternes gennemførelse af Kommissionens statsstøttebeslutninger mere gennemsigtig. Foreløbige data for 1999 blev anvendt til at støtte visse forslag, der er indeholdt i Kommissionens henstillinger vedrørende de overordnede retningslinjer for den økonomiske politik og den nylige sammenfattende rapport, der blev forelagt på Det Europæiske Råd i Stockholm. I betragtning af de ændrede rammer, som oversigten indgår i, har medlemsstaterne derfor efterkommet Kommissionens anmodning om at sikre, at de aktuelle såvel som de historiske data er så pålidelige som muligt.
29. I forbindelse med de tilsagn, som medlemsstaterne gav i Stockholm, er et udvalg af data blevet præsenteret på en sådan måde, at der fremkommer oplysninger, som i givet fald vil kunne muliggøre mere begrundede valg med hensyn til nedsættelser af statsstøtte og de områder, hvor sådanne nedsættelser kunne være mulige. For at opfylde forpligtelsen til at dokumentere en nedsættelse af statsstøtten inden 2003, vil medlemsstaterne, såfremt udgifterne til statsstøtte er steget i 2000 og 2001, skulle reagere meget hurtigt for at sikre en faldende tendens i 2003. Denne udgave af oversigten skulle indeholde nogle af de oplysninger, som er nødvendige, hvis der i nær fremtid er behov for at ændre medlemsstaternes udgiftsplaner.
30. Den Europæiske Union er en serviceorienteret økonomi. Den erhvervsmæssige servicesektor tegner sig for en stor andel af det samlede BNP, og denne andel er endnu større, hvis sociale og offentlige tjenesteydelser medtages. I betragtning af tjenesteydelsernes betydning lægges der stadig større vægt på analysen af den støtte, der ydes i denne sektor, og afhængigt af de oplysninger, som medlemsstaterne forelægger, vil der i fremtiden blive givet et mere detaljeret billede af tendenserne og mønstrene for tildelingen af støtte.

⁸ Tal for national statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i løbende priser findes i bilag II, det statistiske bilag om national statsstøtte.

Generelle resultater

31. Resultaterne af oversigten viser, at det samlede statsstøtteniveau i Den Europæiske Union fortsat er faldet. Endvidere bliver forskellene mellem medlemsstaterne med hensyn til de midler, der anvendes til statsstøtte, mindre. Resultaterne viser tillige, at processen med betydelige omstruktureringer inden for den produktive sektor, som fandt sted i nogle medlemsstater i løbet af 1990'erne, er ved at være afsluttet. Omstruktureringsaktiviteterne inden for visse servicesektorer, f.eks. luftfartsselskaber og finansielle tjenesteydelser, synes også at aftage efter den forholdsvis nylige liberalisering af disse sektorer.
32. Den samlede nationale statsstøtte i EU er faldet fra et årligt gennemsnit på 102 mia. EUR i perioden 1995-1997 til 90 mia. EUR i 1997-1999. Selv om faldet i støtten til fremstillingsvirkning, transport og landbrug bidrog mest til dette fald på 12 mia. EUR, var der også tale om fald i støtten til kulindustrien. I modsætning til den generelt faldende tendens, som fremgår af en sammenligning mellem de to oversigtsperioder, kunne der konstateres stigninger i støtten til fiskeri- og servicesektoren. Der foreligger ikke fuldstændige data for beskæftigelse og uddannelse for perioden 1995-1999, og der kan derfor ikke foretages en sammenligning mellem disse to perioder. En sammenligning af de seneste årlige data viser imidlertid, at støtten til begge disse formål er steget hvert år siden 1997.
33. Statsstøtteniveauet er faldet i alle medlemsstater undtagen i Danmark, Irland, Luxembourg og Nederlandene. Den marginale stigning i Danmark kan tilskrives betydelige stigninger i støtte, som i dette land ydes til at bekæmpe arbejdsløshed og støtte uddannelse. Stigningen i Irland skyldes hovedsagelig medtagelsen af tallene for Irish Corporation Tax, som først er blevet betragtet som statsstøtte siden 1998, i kombination med mindre stigninger i støtten til landbrug og finansielle tjenesteydelser. I Luxembourg skyldes stigningen udelukkende den nylige markante, om end midlertidige stigning i støtten til de yderligere investeringer i dette lands jernbanenet, et jernbanenet, som er til fordel for jernbaneforbindelserne mellem mange medlemsstater. I Nederlandene har stigningen i støtten til landbrugs- og jernbanesektoren mere en opvejet de fald, der er registreret andre steder. De to medlemsstater, der har bidraget mest til faldet på 12 mia. EU er, som i tidligere perioder, Tyskland og Italien med nedsættelser på henholdsvis næsten 6 mia. EUR og 5 mia. EUR.
34. Det er imidlertid ikke kun statsstøttens omfang, men også dens sammensætning, der har betydning for dens virkning på konkurrencen på det indre marked. I perioden 1997-1999 er den sektorspecifikke støtte stadig forholdsvis høj i Belgien (jernbaner), Tyskland (kul og jernbaner, men faldende i absolutte tal), Grækenland (jernbaner), Spanien (jernbaner, kul og skibsbygning) og Frankrig (jernbaner og finansielle tjenesteydelser). Omtrent halvdelen af den samlede støtte, der ydes i Portugal, er regionalstøtte, som næsten udelukkende går til servicesektoren i form af skattelettelser.

Detaljerede resultater og specifikke spørgsmål

35. Den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed i hele EU, beregnet i absolutte tal i en periode på 5 år fra 1995 til 1999, bekræfter resultaterne i de tre foregående oversigter, hvori det blev konstateret, at støtteniveauet toppede i 1993. Siden da har der kunnet konstateres et gradvist fald i støtteniveauet i EU. I forhold til

oversigtsperioden 1995-1997, hvor det gennemsnitlige årlige støtteniveau lå på 36 mia. EUR, udgør det årlige gennemsnit i den aktuelle oversigtsperiode 28 mia. EUR. Dette fald er opmuntrende, navnlig da det årlige fald på 6 mia. EUR mellem 1997 og 1998 blev gentaget mellem 1998 og 1999.

36. Den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed faldt fra den foregående til den aktuelle oversigtsperiode med ca. 23%, og dette fald kan tilskrives en nedsættelse på 3 mia. EUR i Tyskland og en nedsættelse på 4 mia. EUR i Italien. Mindre nedsættelser ses i Belgien, Grækenland, Spanien, Luxembourg, Nederlandene og Det Forenede Kongerige.
37. De tre nye medlemsstater, Østrig, Finland og Sverige, bidrager med mindre end 4% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed, selv om deres nuværende andel udgør en stigning i forhold til deres andel på mindre end 3% for kun to år siden.
38. Der er fortsat forskelle mellem medlemsstaternes støtteniveau inden for fremstillingsvirksomhed. Forskellen er mærkbar, hvis man måler denne støtte i procent af værditilvæksten, idet det støtteniveau på 4,3%, der er konstateret i Grækenland, er over syv gange højere end det laveste støtteniveau i Den Europæiske Union, nemlig 0,6% i Det Forenede Kongerige. De medlemsstater, der yder mindst støtte til fremstillingsvirksomhed, er Det Forenede Kongerige, Sverige, Portugal og Nederlandene, hvor støtteniveauet ligger et godt stykke under EU-gennemsnittet.
39. Hvis man ser på forskellene medlemsstaterne imellem, hvad angår samhørighed, kan det konstateres, at støtteandelen i de fire samhørighedslande, Grækenland, Irland, Portugal og Spanien, kun er steget fra 9% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed i den foregående periode til omkring 10% i perioden 1997-1999. Desuden skyldes denne stigning hovedsagelig medtagelsen af data for Irish Corporation Tax, som Kommissionen siden 1998 har betragtet som statsstøtte. Denne støtteordning tegner sig for ca. 1% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed. For sammenligningens skyld skal det nævnes, at den andel af støtten til fremstillingsvirksomhed, som ydes af de fire store økonomier, Tyskland, Italien, Frankrig og Det Forenede Kongerige, er faldet fra 82 til 79%. (Tyskland tegner sig for 36%, Italien for 21%, Frankrig for 17% og Det Forenede Kongerige for 5% af den samlede støtte.)
40. Hvad angår formålene, har ændringen i andelen af støtte til horisontale formål, særlige sektorer inden for fremstillingsvirksomhed og støtteberettigede områder, været forholdsvis lille. Ændringerne har fortsat været på mindre end 9% i de fleste medlemsstater. De eneste lande, hvor der har været større ændringer, er Belgien og Spanien med betydelige fald i sektorstøtten og Sverige, hvor stigningen i støtten til horisontale formål opvejer faldet i regionalstøtte. Støtte til horisontale formål, bl.a. til fremme af forskning og udvikling, til miljøbeskyttelse og til støtte af små og mellemstore virksomheder, udgør på EU-plan 37%. Sektorstøttens andel af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed er faldet til 7%. Generelt ydes størstedelen, dvs. 56%, af støtten til fremstillingsvirksomhed i EU til regionale formål, hvoraf hovedparten går til de mindst udviklede regioner, dvs. områder, der er berettiget til regionalstøtte efter EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a). Denne andel falder til 53%, hvis man ikke medregner den særlige støtte ydet af THA og dens efterfølgere til de nye tyske delstater.

41. Hvad angår de typer, der anvendes på EU-niveau, når der ydes støtte til fremstillingsvirksomhed, er budgetfinansiering den foretrukne form med en andel på ca. 75%. Sammenlignet med tabt skatteprovenu er præferencen for den mere gennemsigtige type i form af budgetfinansiering imidlertid forskellig i medlemsstaterne. I nogle lande ydes stort set al støtte til fremstillingsvirksomhed via budgetfinansiering; i andre lande, f.eks. Danmark, Frankrig og Irland, ydes over 35% af støtten i form af skattelettelser.
42. Som det også fremgik af de tidligere oversigter, falder en forholdsvis stor, men fortsat faldende del af støtten uden for støtteordningerne til horisontale, sektorbestemte eller regionale formål og ydes som ad hoc-støtte til individuelle virksomheder. Inden for sektorerne fremstillingsvirksomhed, finansielle tjenesteydelser og transport tegner nogle få omfattende støtteforanstaltninger sig for en uforholdsmæssig stor andel af den samlede støtte. Ad hoc-støtte, der hovedsagelig ydes til redning og omstrukturering af virksomheder, er den støtte, der er mest tilbøjelig til at fordreje konkurrencen. Inden for fremstillingsvirksomhed steg denne støtte til 11% af den samlede støtte til denne sektor i 1994, inden den igen faldt til 1,7% i 1999. Hvis man medtager den støtte, der er ydet til de nye tyske delstater via Treuhandanstalt/BvS – denne form for støtte kan sidestilles med ad hoc-støtte – steg andelen af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed til 37% i 1994, hvorefter den faldt til 4,7% i 1999.

Konklusioner

43. I en verden under hastig forandring er en løbende revision af politikken for statsstøttekontrol nødvendig for at sikre, at den forbliver fair og rimelig for såvel medlemsstaterne som industrien og forbrugerne. Anvendelsen af dens grundprincipper skal videreudvikles for at holde trit med de grundlæggende ændringer, som finder sted i de omgivelser, hvor de europæiske industrier opererer, og for at støtte udviklingen af industri- og socialpolitikken.
44. Formålet med statslig indgriben, navnlig i form af statsstøtte, er at afhjælpe de uønskede følger af markedsprocesserne. Som enhver anden form for foranstaltninger fra statens side skal ydelsen af statsstøtte til enhver tid begrundes, undersøges kritisk og overvåges nøje. Foruden behovet for at minimere konkurrencefordrejninger skal tildelingen af støtte også afvejes over for presset på de nationale offentlige finanser, mens ydelsen af støtte i en europæisk sammenhæng skal være i overensstemmelse med rammerne for Den Økonomiske og Monetære Union og vækst- og stabilitetspagten. Offentlige midler skal anvendes restriktivt og effektivt.
45. I Den Europæiske Union erkendes behovet for budgetdisciplin. Debatten går på, i hvilket omfang der skal stilles offentlige goder og tjenesteydelser til rådighed, og hvor effektivt de kan blive stillet til rådighed. Denne oversigt vedrører statslig indgriben i overensstemmelse med det statsstøttebegreb, der er defineret i EF-traktatens artikel 87, og er udarbejdet med fuldt kendskab til alle medlemsstaters nylige tilsagn om at nedsætte støtteniveauet som en andel af BNP.
46. For at støtte medlemsstaternes overholdelse af de forpligtelser, som de påtog sig i Stockholm, med hensyn til at nedsætte statsstøtteniveauet, er der behov for et instrument, som går ud over denne oversigts målsætninger. Der er behov for en meget mere detaljeret grad af overvågning og opfølgning af statsstøtteforanstaltningerne. Desuden skal der ske en udveksling af de erfaringer,

som de 15 medlemsstater har indhøstet ved gennemførelsen af statsstøttepolitikken på nationalt, regionalt og lokalt plan. Der er behov for en forståelse af den komplekse dynamik i forbindelse med statsstøttepolitikken og andre statslige indgreb på markeder samt af tilvejebringelsen af og omkostningerne ved offentlige goder. For at yde et bidrag til dette ambitiøse forehavende er der på EU's internetserver, EUROPA⁹, allerede blevet offentliggjort den første version af et statsstøtterejster, som omfatter alle Kommissionens beslutninger i forbindelse med statsstøtte. I den nærmeste fremtid vil der blive offentliggjort en resultattavle for statsstøtte.

47. Disse nye instrumenter, der skal sikre gennemsigtighed, har tre formål. For det første skal de øge forståelsen af EU's statsstøttesystem og øge bevidstheden om behovet for en central statsstøttekontrol. De skal også bidrage til tilgængeligheden af oplysninger om Kommissionens beslutningsprocesser og samtidig give oplysninger om, hvordan medlemsstaterne gennemfører Kommissionens beslutninger. Som det vigtigste skal de imidlertid være et instrument, som gør det lettere for alle medlemsstater at udveksle oplysninger og erfaringer i forbindelse med deres respektive statsstøttepolitikker. På denne måde vil registret og navnlig resultattavlen være et middel til at forbedre processen med at analysere statsstøtteforanstaltningernes effektivitet i forhold til andre statslige foranstaltninger, der ikke fordrejer konkurrencen. På kort sigt vil disse to instrumenter supplere de oplysninger, som på nuværende tidspunkt gives via de årlige oversigter over statsstøtte i Den Europæiske Union. På et senere tidspunkt vil de erstatte oversigterne. De data, som medlemsstaterne stiller til rådighed, vil fortsat udgøre det statistiske grundlag for disse instrumenter, og ved hjælp af de økonomiske indikatorer vil det kunne konstateres, hvor og hvordan statsstøtteniveauet i procent af BNP kan nedsættes.
48. Det bliver ingen let opgave at nedsætte statsstøtteniveauet. Medlemsstaternes største manøvrerum findes ganske givet med hensyn til støtten til særlige sektorer inden for fremstillingsvirksomhed og servicesektorerne samt den del af regionalstøtten, der ikke samfinansieres af EU-midler, som er meget lav i samhørighedslandene, men mere betydelig i de mest velstående medlemsstater. Rammerne for de nuværende strukturfonde og derfor samfinansieringen af EF-støtten med national statsstøtte er rent faktisk allerede blevet fastlagt indtil 2006. Endvidere er der også truffet aftaler om landbrug og fiskeri indtil 2006. Endelig er der foruden de allerede fastsatte udgiftsplaner inden for de førnævnte områder også allerede indgået aftaler om nedsættelse af støtteniveauet til kulindustrien indtil 2005.
49. Hver medlemsstat vil finde sin egen politik, som bedst kan opfylde forpligtelsen fra Stockholm. Og ved at stille de nødvendige data til rådighed skal oversigten lette overvågningen af medlemsstaternes støtteniveau og således bidrage til at fastholde en fortsat budgetdisciplin; en disciplin, som er nødvendig for at skabe betingelserne for en stærk og varig udvidelse af investeringer, produktion og beskæftigelse. Selv om - som det fremgår af denne oversigt - den faldende statsstøtte i de fleste medlemsstater absolut også er en afspejling af denne disciplin, ligger det kumulative støtteniveau fortsat højt. Der findes derfor formentlig stadig et manøvrerum med hensyn til en yderligere indsats for at nedsætte statsstøtten. En fortsat streng håndhævelse af EU's statsstøtteregler vil understøtte denne proces.

⁹ Statsstøtterejsteret findes på: http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/register/

50. Sideløbende med udviklingen af nye instrumenter, der skal sikre gennemsigthed, er det stadig nødvendigt at tage andre mere traditionelle spørgsmål op. Der er fortsat behov for en løbende regulering af statsstøttekontrollen, som på nuværende tidspunkt kommer til udtryk på en række forskellige måder. Der udarbejdes nye EU-retningslinjer og -rammebestemmelser for ikke blot at tage højde for de behov, der opstår på markedet, men også for at finjustere EU's eksisterende regler for statsstøttekontrol. Der er blevet offentliggjort nye rammebestemmelser for miljøbeskyttelse¹⁰, hvis indvirkning på statsstøtteniveauet vil blive fulgt nøje. De nuværende multisektorale rammebestemmelser, retningslinjerne for beskæftigelsesstøtte og rammebestemmelserne for F&U er ved at blive revideret, og der er blevet udarbejdet regler for tildeling af statsstøtte med henblik på at tilvejebringe venturekapital, som kan sætte gang i udviklingen af virksomheder og beskæftigelse. Arbejdet med at indkredse skadelige skatteforanstaltninger i form af statsstøtte vil også blive videreført.¹¹
51. Støtte, der ydes til SMV og uddannelse, og som opfylder strenge kriterier, der nu er blevet godkendt af Kommissionen¹², vil blive fritaget fra kravet om anmeldelse. Sådanne gruppefritagelser skulle mindske den administrative byrde for medlemsstaterne og Kommissionen inden gennemførelsen af støtte til disse formål, således at der i højere grad kan lægges vægt på overvågningen af denne støttes effektivitet. En analyse af gruppefritagelser vil blive forelagt i 2002.
52. I juli 2002 udløber EKSF-traktaten og med den de statsstøtteregler, som på nuværende tidspunkt regulerer tildelingen af statsstøtte til EKSF-kul- og -stålprodukter. Som det fremgår af oversigten, er statsstøtten til disse to områder faldet, navnlig hvad angår EKSF-stålprodukter. Der vil i en nær fremtid blive truffet beslutning om, hvilke regler der skal være gældende for disse sektorer, når de er underlagt statsstøttekontrol efter EF-traktaten.
53. Kommissionen vil også fortsat nøje følge udviklingen i de nyligt liberaliserede sektorer, således at de langsigtede konkurrencefordele ved liberaliseringen ikke mistes via tildeling af subsidier til støtte for tabgivende aktiviteter. I den henseende vises sektorerne energi, telekommunikation og posttjenester særlig opmærksomhed. Med den efterhånden stigende liberalisering inden for disse og andre sektorer skal Kommissionen nøje vurdere, om statslige foranstaltninger, som tidligere ikke blev anset for at være statsstøtte, muligvis skal betragtes som sådan efter liberaliseringen. Sådanne foranstaltninger skal overvåges nøje og om nødvendigt vurderes på grundlag af statsstøttereglerne.
54. Hvad angår samhørighed i Den Europæiske Union, viser resultaterne af oversigten, at forskellen mellem statsstøtteniveauet i de rigeste medlemsstater og niveauet i de fire samhørighedslande næsten ikke er blevet indsnævret. Med henblik på at udligne de regionale forskelle er finansiel bistand af afgørende betydning, og effektiviteten heraf må ikke bringes i fare som følge af, at der ydes uforholdsmæssig meget national statsstøtte andre steder. I det omfang, det er muligt på grundlag af de nuværende regler for statsstøttekontrol, vil Kommissionen fortsat mindske samhørighedskløften.

¹⁰ EF-rammebestemmelser for statsstøtte til miljøbeskyttelse, EFT C 37 af 3.2.2001, s. 3.

¹¹ Meddelelse om anvendelsen af statsstøttereglerne på foranstaltninger vedrørende direkte beskatning af virksomhederne, EFT C 384 af 10.12.1998, s. 3.

¹² Se henvisning til gruppefritagelsesforordninger på s. 14.

55. Udvidelsesprocessen er skredet hastigt frem. Det er derfor blevet et presserende anliggende, at der i ansøgerlandene indføres samme konkurrencevilkår som i EU. I betragtning af deres fremtidige forhåbninger er indførelsen af EU's regelværk på statsstøtteområdet før selve optagelsen et centralt element for opfyldelsen af optagelseskriterierne på konkurrenceområdet, som fastlagt på Det Europæiske Råd i København i 1993. Kommissionen følger derfor fortsat udviklingen på statsstøtteområdet i disse lande nøje og tilvejebringer via oversigten et effektivt grundlag, på basis af hvilket den nødvendige sammenlignelighed og gennemsigtighed skulle kunne sikres.

DEL I – SAMLET NATIONAL STØTTE I EU

56. Den samlede nationale statsstøtte i EU til de sektorer, der indgår i denne oversigt, fremgår af tabel 1. Med et årligt gennemsnit på 90 mia. EUR i oversigtsperioden, er der tale om et markant fald i forhold til de 102 mia. EUR, der blev anvendt i den foregående periode. Opdeles dette samlede tal, kan det ses, hvilket bidrag de største sektorer med hensyn til støtte, dvs. landbrug, fremstillingsvirksomhed, kul og transport, har ydet til dette fald. Hvad angår beskæftigelse og uddannelse, kan der endnu ikke foretages en pålidelig sammenligning af de grunde, der er anført i del VIII nedenfor. Det skal imidlertid bemærkes, at det fremgår af de årlige tal, der vises i bilag II, at støtten til disse aktiviteter er steget siden 1997.

Tabel 1 Samlet national statsstøtte i EU - årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998)

i mia. EUR

	1995-1997	1997-1999
Samlet national støtte	102	90
<i>heraf:</i>		
- Landbrug	15,2	14,0
- Fiskeri	0,3	0,3
- Fremstillingsvirksomhed	35,8	27,6
- Kul	8,2	7,6
- Transport	35,4	32,0
<i>heraf jernbanetransport</i>	33,7	31,5
- Tjenesteydelser	5,0	5,4
- Beskæftigelse	0,8	0,9
- Uddannelse	1,7	2,2

57. Tabel 2 viser den samlede nationale støtte pr. capita i Den Europæiske Union i de to oversigtsperioder. Der kan konstateres forholdsvis høje værdier i Finland og Luxembourg, mens Det Forenede Kongerige og Grækenland yder den laveste nationale statsstøtte pr. capita. Af de fire samhørighedslande er det kun Irland, der ligger over EU-gennemsnittet i den aktuelle oversigtsperiode, mens de fire største EU-økonomier, Det Forenede Kongerige og Italien i samme periode ligger under dette gennemsnit.

Tabel 2 Statsstøtte pr. capita i medlemsstaterne - årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998)

	Årlige gennemsnit 1995-1997		Årlige gennemsnit 1997-1999		Indbyggere i mio.
	i mio. EUR	EUR pr. capita	i mio. EUR	EUR pr. capita	
Østrig	2 389	296	2 180	270	8
Belgien	3 285	322	3 152	309	10
Danmark	1 575	297	1 681	317	5
Tyskland	32 228	393	26 716	326	82
Grækenland	1 584	151	1 305	124	11
Spanien	6 801	173	6 086	155	39
Finland	2 292	445	1 994	387	5
Frankrig	17 989	306	17 829	304	59
Irland	698	189	1 065	288	4
Italien	18 523	322	13 605	236	58
Luxembourg	140	330	218	514	0
Nederlandene	2 739	175	3 159	202	16
Portugal	1 557	156	1 535	154	10
Sverige	2 000	226	1 792	203	9
Det Forenede Kongerige	8 519	144	7 569	128	59
EU 15	102 319	273	89 885	240	375

58. Tabel 3 viser medlemsstaternes samlede udgifter til støtte i procent af bruttonationalproduktet, pr. beskæftiget og i forhold til de samlede offentlige udgifter.

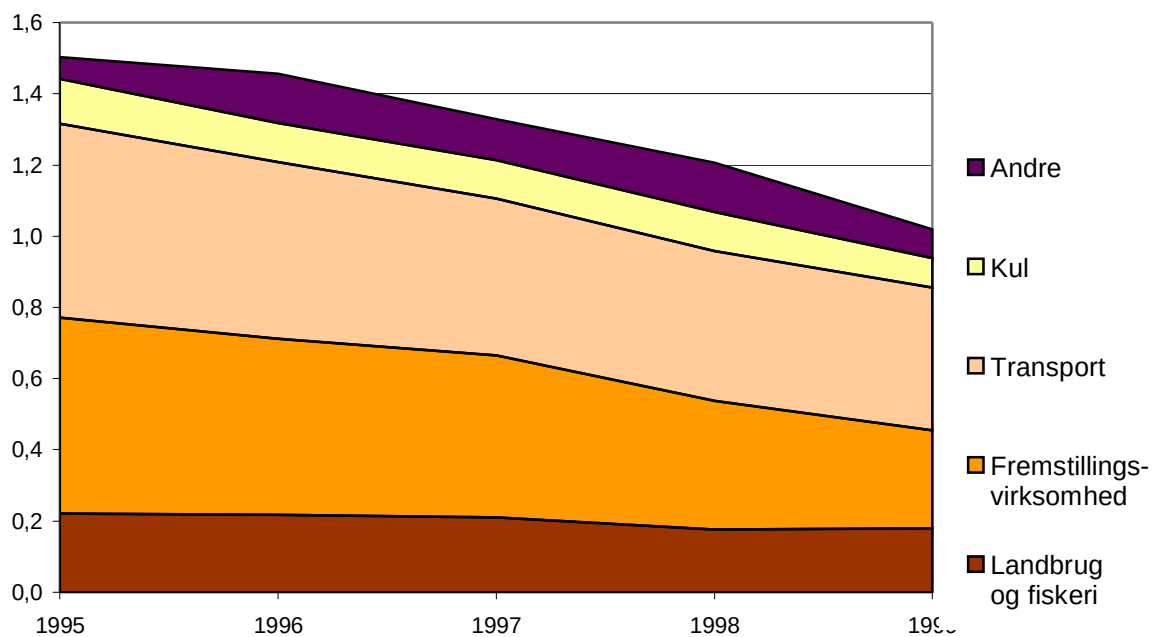
Tabel 3 Samlet national støtte i medlemsstaterne i procent af BNP, i EUR pr. beskæftiget og i procent af de offentlige udgifter 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998)

	I % af BNP		I EUR pr. beskæftiget		I % af de samlede offentlige udgifter	
	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999
Østrig	1,32	1,16	610	550	2,37	2,15
Belgien	1,55	1,41	880	830	2,94	2,76
Danmark	1,07	1,08	599	622	1,80	1,90
Tyskland	1,73	1,39	864	712	3,49	2,85
Grækenland	1,55	1,21	416	338	3,37	2,70
Spanien	1,40	1,17	493	416	3,21	2,80
Finland	2,22	1,74	1.103	914	3,76	3,21
Frankrig	1,46	1,38	790	772	2,64	2,55
Irland	1,08	1,36	517	706	2,72	3,75
Italien	1,80	1,28	838	607	3,41	2,56
Luxembourg	0,94	1,31	633	912	2,12	3,04
Nederlandene	0,84	0,90	373	406	1,69	1,90
Portugal	1,68	1,56	342	326	3,73	3,50
Sverige	0,99	0,84	492	436	1,50	1,35
Det Forenede Kongerige	0,72	0,60	324	280	1,63	1,47
EU 15	1,43	1,18	656	563	2,82	2,44

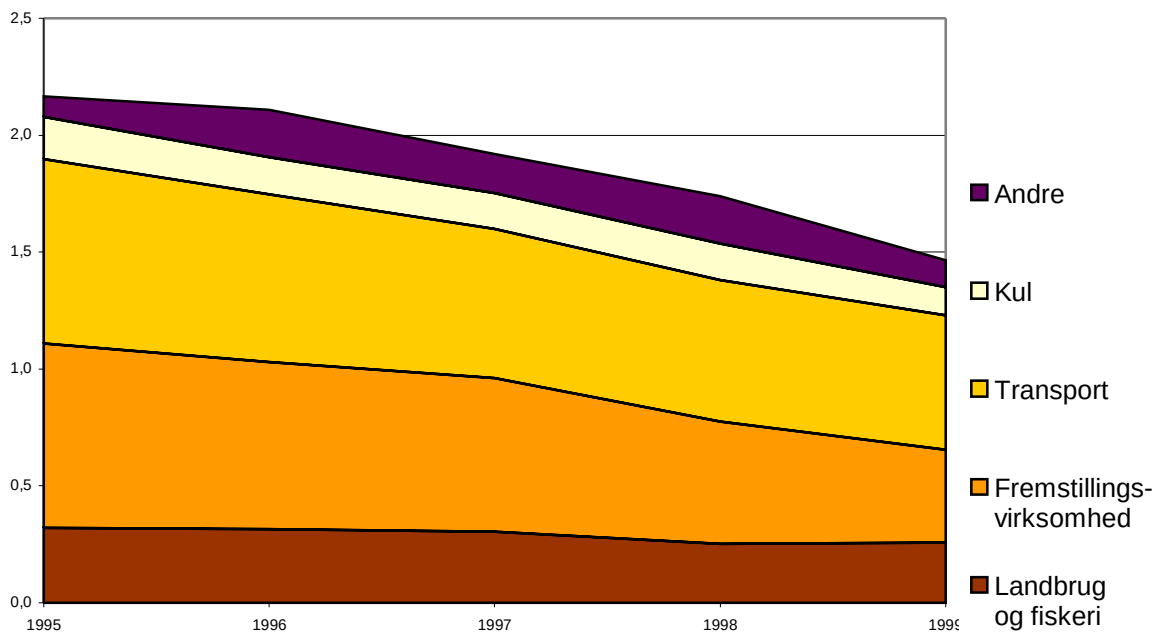
59. Trods konvergens, som er stærkere med hensyn til støtte i procent af BNP og i procent af de samlede offentlige udgifter end i EUR pr. beskæftiget, fremgår forskellene mellem medlemsstaternes tildeling af støtte. Det er værd at bemærke det gradvise fald i den samlede støtte i procent af BNP i EU generelt. Med undtagelse af Danmark, Irland, Luxembourg og Nederlandene, hvor støtteniveauet er steget en smule som følge af den stigende betydning af støtteforanstaltninger inden for miljøbeskyttelse, uddannelse og beskæftigelse, er støtteniveauet faldet overalt. Dataene for Luxembourg afspejler en vigtig stigning inden for investeringer i jernbanesektoren.

60. Nedenstående figurer viser den samlede statsstøtte i EU i procent af det samlede BNP i EU.

Figur 1 Statsstøtte i procent af det samlede BNP i EU

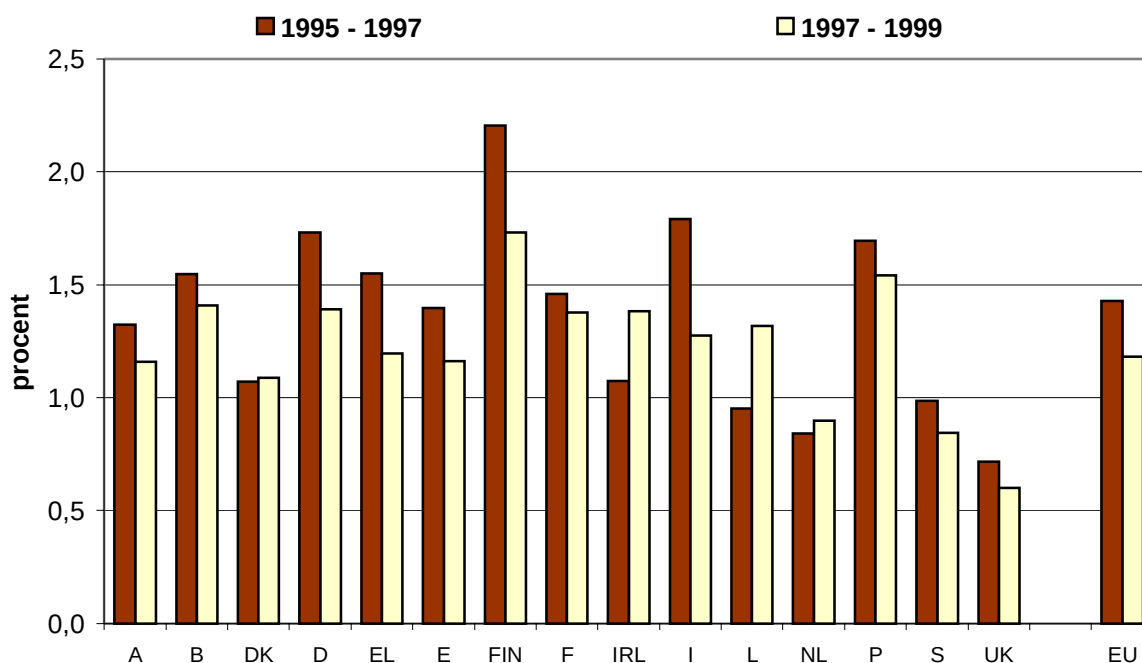


Figur 2 Statsstøtte i procent af det samlede BNP i EU i de støttede sektorer



61. Figur 1 og 2 viser det gradvise fald i statsstøtte, der er registreret på alle områder i perioden 1995-1999. Figur 2 viser statsstøtten i procent af BNP i alle sektorer, undtagen de sektorer, som sædvanligvis ikke modtager støtte, dvs. offentlig administration og forsvar, lovpligtig socialforsikring, uddannelse, sundhed og socialarbejde samt andre kommunale, sociale, personlige rådgivningsaktiviteter, private husholdninger med ansatte, eksterritoriale organisationer og organer.
62. Figur 3 nedenfor viser i grafisk form de data, der er vist i tabel 3 for statsstøtte i de enkelte medlemsstater, udtrykt i procent af deres respektive BNP. En mere detaljeret analyse af den støtte, der er ydet i hver medlemsstat siden 1990, findes i oversigtens del X.

Figur 3 Statsstøtte i procent af nationalt BNP i 1995-1997 og 1997-1999



63. Tabel 4 viser opdelt efter medlemsstat den andel af den samlede nationale støtte, der er ydet i de sektorer, der behandles i denne oversigt. I de to oversigtsperioder har andelen af støtte, der er ydet i hver sektor, været ret konstant på EU-plan, idet den største generelle ændring af andelen kunne konstateres inden for fremstillingsvirksomhed. På nationalt plan har andelen ligeledes ligget forholdsvis stabilt, idet de største udsving ses inden for transportstøtte i Irland, Luxembourg og Portugal. Næsten tre fjerdedele af den finske nationale støtte blev ydet til landbrugs- og fiskerisektoren i oversigtsperioden. I samme periode tegnede støtten til fremstillingsvirksomhed i Grækenland, Irland og Italien sig for over 40% af deres respektive nationale støtte. Hovedparten af støtten til transporttjenester ydes til jernbanetransport, og i oversigtsperioden blev over 50% af den nationale støtte ydet hertil i Belgien, Luxembourg og Sverige. Der er i de fleste medlemsstater fortsat ydet forholdsvis lidt støtte specifikt til servicesektoren, undtagen i Portugal, hvor en enkelt skatteordning inden for regionalstøtte tegner sig for den forholdsvis store andel af støtte, der er ydet til servicesektoren i dette land.

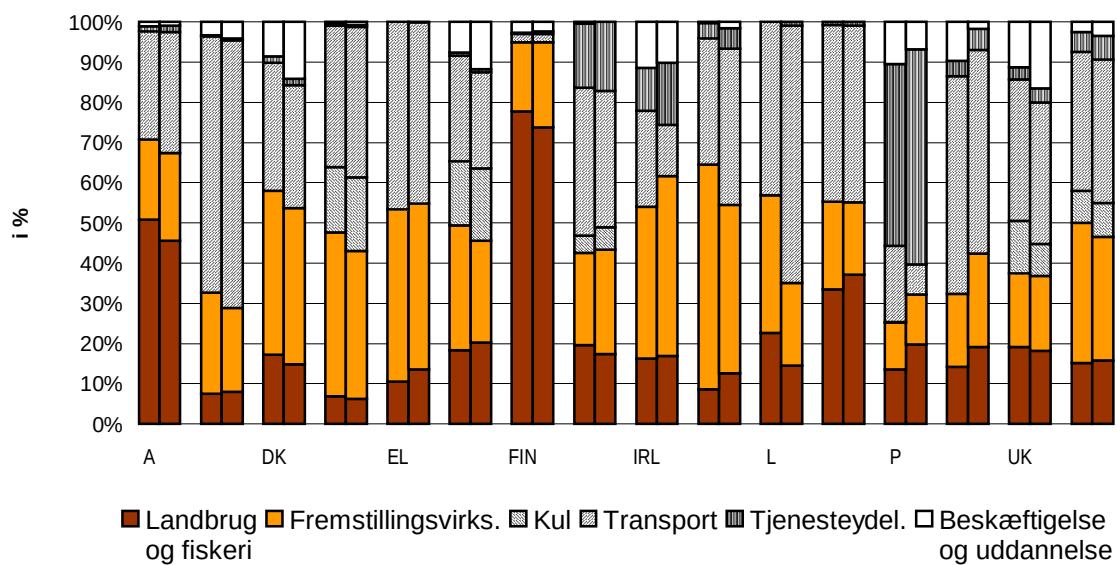
Tabel 4 Samlet national støtte i medlemsstaterne - opdelt efter hovedsektorer 1995-1997 og 1997-1999

i %

	Landbrug og fiskeri		Fremstillingsvirksomhed		Kul		Transport		Tjenesteydelser		Beskæftigelse og uddannelse	
	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999
AU	51	46	20	22			27	30	1	2	1	1
B	8	8	25	21			64	67			3	4
DK	17	15	41	39			32	31	2	2	9	14
D	7	6	41	37	16	18	35	37	1	1		1
GR	11	14	43	41			47	45				
E	18	20	31	25	16	18	26	24	1	1	8	12
FIN	78	74	17	21			2	2	0	1	3	2
F	20	17	23	26	4	5	37	34	16	17		
IRL	16	17	38	45			24	13	11	15	11	10
I	9	13	56	42			31	39	4	5		2
LUX	23	14	34	21			43	64		1		
NL	34	37	22	18			44	44	1	1		
P	13	20	12	12			19	7	45	53	10	7
S	14	19	18	23			54	51	4	5	10	2
UK	19	18	18	19	13	8	35	35	3	3	11	17
EU 15	15	16	35	31	8	8	35	36	5	6	2	3

64. Figur 4 viser i grafisk form ovennævnte data for hver medlemsstat.

Figur 4 Samlet statsstøtte i medlemsstaterne opdelt efter gennemsnit for hovedsektorer 1995-1997 og 1997-1999



DEL II – STØTTE TIL FREMSTILLINGSVIRKSOMHED

2.1. Størrelsen af og tendenserne i støtten

65. I den aktuelle oversigtsperiode, 1997-1999, tegner statsstøtte til fremstillingsvirksomhed sig for 31% af den samlede gennemsnitlige støtte, der årligt ydes i EU.

66. Tabel 5 viser den årlige støtte til fremstillingsvirksomhed i EU i perioden 1995-1999.

Tabel 5 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i EU - årlige beløb 1995-1999 i faste priser (1998)

i mio. EUR

	1995	1996	1997	1998	1999
EU 15	38749	35039	33537	27559	21592

Ovenstående tal bekræfter, at den faldende tendens, man siden 1993¹³ har kunnet observere for støtte ydet i EU, ikke blot er fortsat, men at tendensen er blevet fremskyndet i de seneste to år af oversigtsperioden.

Der ses ligeledes en faldende tendens i tabel 6, når støtten til fremstillingsvirksomhed udtrykkes i procent af værditilvæksten og pr. beskæftiget i denne sektor.¹⁴

Tabel 6 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i EU - årlige beløb 1995-1999 i faste priser (1998)

	1995	1996	1997	1998	1999
I % af værditilvækst	2,8	2,6	2,4	1,9	1,5
I EUR pr. beskæftiget	1287	1171	1121	910	716

Udtrykt i procent af værditilvæksten inden for fremstillingsvirksomhed er støtteniveauet konstant faldet siden 1995.

Den gennemsnitlige støtte pr. beskæftiget inden for fremstillingsvirksomhed er hvert år faldet fra 1 287 EUR i 1995 til 716 EUR i 1999.

2.2. Sammenligning af medlemsstaterne

67. Tabel 7 viser den gennemsnitlige årlige støtte til fremstillingsvirksomhed i de enkelte medlemsstater¹⁵ i perioden 1995-1997 og 1997-1999, udtrykt i procent af

¹³ Sammenlignet med oplysningerne i den ottende oversigt har der været mindre udsving i ovenstående tal som følge af medlemsstaternes ajourføringer.

¹⁴ Da en lille, men ikke nøjagtig målelig del af støtten går til servicesektoren, kan tallene være en smule overvurderede.

bruttoværditilvæksten og i støttebeløb pr. beskæftiget i sektoren. Der er også anført absolutte støttebeløb.

Tabel 7 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998)

	I % af værditilvækst		I EUR pr. beskæftiget		I mio. EUR	
	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999
Østrig	1,4	1,3	685	696	473	478
Belgien	2,1	1,7	1237	1003	826	657
Danmark	2,6	2,6	1429	1453	642	655
Tyskland	3,4	2,4	1592	1211	13144	9808
- Gamle delstater	:	:	431	437	2914	2913
- Nye delstater	:	:	6854	4820	10230	6896
Grækenland	5,5	4,3	1093	876	677	537
Spanien	2,5	1,7	841	567	2117	1548
Finland	1,7	1,6	937	968	394	424
Frankrig	1,9	2,0	1090	1235	4141	4651
Irland	1,3	2,0	1075	1683	263	477
Italien	5,0	2,7	2025	1108	10350	5694
Luxembourg	2,3	2,1	1464	1380	48	45
Nederlandene	1,1	1,0	561	530	595	571
Portugal	0,9	0,9	185	193	183	192
Sverige	0,9	1,0	490	557	364	418
Det Fore.Konger.	0,7	0,6	357	322	1558	1408
EU 15	2,6	1,9	1193	916	35775	27563

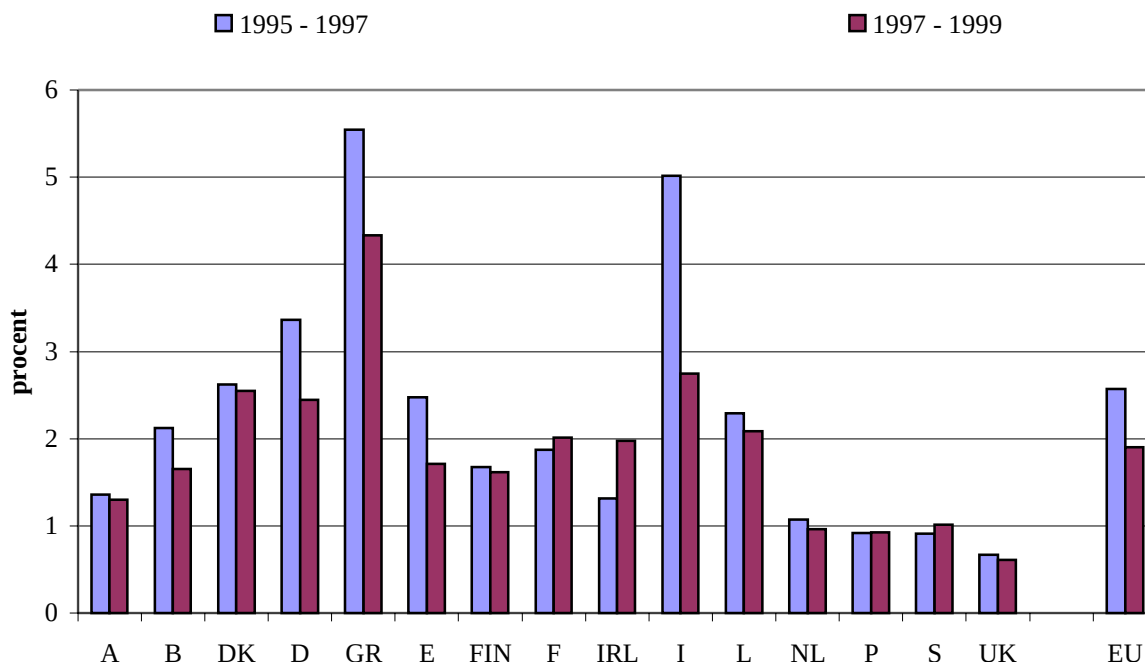
68. De gennemsnitlige årlige støtte til fremstillingsvirksomhed i EU i den aktuelle oversigtsperiode, 1997-1999, udgør ca. 28 mia. EUR, hvilket er et fald på 23% i forhold til 1995-1997. Dette fald er halvt så stort som det, der fremgik af den foregående oversigt. Det fremgår af tabel 7, at det faldende støtteniveau i absolutte tal i EU næsten udelukkende kan tilskrives de fortsat store fald på henholdsvis 32,6% og 45% i de nye tyske delstater og Italien. Der er også registreret fald i Belgien, Grækenland, Spanien, Luxembourg, Nederlandene og Det Forenede Kongerige. Ved en sammenligning mellem de to oversigtsperioder er støtteniveauet i de øvrige syv medlemsstater højere i den aktuelle oversigtsperiode end i den foregående periode.

¹⁵

Tyskland er delt op i de gamle og nye delstater for klart at vise den forskellige udvikling i de to tyske områder, der er præget af den enestående tilpasningsproces af de nye delstaters økonomi til en markedsøkonomi.

69. Disse to tilsyneladende modsigende tendenser, hvor der kan konstateres stigninger i syv medlemsstater og et generelt fald på EU-plan, forklares i forbindelse med tabel A3. Denne tabel bekræfter den faldende tendens på lang sigt med hensyn til den samlede støtte i EU til fremstillingsvirksomhed og bekræfter tillige den faldende tendens på mellemlang sigt i stort set alle medlemsstater. På årsbasis er der tale om fald i 13 medlemsstater. Med undtagelse af Belgien og Sverige er der tegn på, at støtten til fremstillingsvirksomhed falder i medlemsstaterne. Da faldet i den aktuelle oversigtsperiode imidlertid er mindre i syv lande end stigningen i den foregående oversigtsperiode, er deres årlige gennemsnit i perioden 1997-1999 højere end i perioden 1995-1997.
70. Når man ser på de generelle forskelle i EU ud fra en samhørighedsvinkel, fremgår det af tabel 7, at støtten i de fire samhørighedslande næsten ikke er steget. Den er kun steget fra 9% i 1995-1997 til næsten 10% af støtten til fremstillingsvirksomhed i EU i 1997-1999. Endvidere skyldes denne stigning hovedsagelig, at data for Irish Corporation Tax har været medtaget siden 1998. Ved en sammenligning af de samme perioder er de fire store økonomiers andele faldet fra 82% til 79%. I den forbindelse skal det også bemærkes, at der ikke blot ydes national statsstøtte til fremstillingsvirksomhed, men også EU-støtte via strukturfondene (se bilag III). I relative tal er det de fire samhørighedslande, der drager størst fordel af denne støtte, idet deres relative støttesituation er forbedret til et niveau, der bedre afspejler deres svagere socioøkonomiske situation. Det er imidlertid afgørende for disse EU-instrumenters effektivitet med hensyn til at mindske forskellene, at de ikke opvejes af en uafbalanceret udvikling i brugen af statsstøtteforanstaltninger i andre medlemsstater.

Figur 5 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne i procent af værditilvæksten. Årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999



71. Udtrykt i procent af værditilvæksten ses den højeste støtte til fremstillingsvirksomhed i 1997-1999 i Grækenland, Italien og Danmark (se figur 5). Disse lande ligger over EU-gennemsnittet, selv om den faldende tendens på lang sigt i Italien fortsætter. Den stigning, der er registreret i Irland, skyldes, at der fra 1998 er medtaget tal for en irsk skatteordning, som nu er ved at blive afviklet. Hvis der blev set bort fra denne, ville den grundlæggende tendens i Irland også være faldende.
72. Hovedsagelig som følge af den førnævnte skatteordning har Irland med hensyn til støtten pr. beskæftiget ligget på en førsteplads blandt medlemsstaterne i perioden 1997-1999, fulgt af Danmark, Luxembourg, Frankrig og Tyskland. Det høje, men faldende tal for de nye tyske delstater skyldes både den betydelige støtte, der ydes, og et stærkt fald i antallet af ansatte inden for fremstillingsvirksomhed i denne del af Tyskland. Det fortsatte fald i støtten viser, at den omstrukturingsproces, der fulgte Tysklands forening i 1990, allerede toppede i de foregående oversigtsperioder. Samtidig hører støtten pr. beskæftiget i de gamle delstater blandt de laveste i EU. De lande, hvor støtteniveauet fortsat er lavt, er (i faldende orden) Portugal, Det Forenede Kongerige, Nederlandene og Sverige.

2.3. Støtteformål

2.3.1. Oversigt

73. Støtte til fremstillingsvirksomhed opdeles efter hovedformål eller sektor på følgende måde:

Horisontale formål

- Forskning og udvikling
- Miljø
- Små og mellemstore virksomheder
- Handel
- Energibesparelse
- Redning og omstrukturering¹⁶
- Andre formål

Særlige sektorer

- Skibsbygning
- Stål
- Anden fremstillingsvirksomhed

Regionale formål

- Regioner, der er omfattet af artikel 87, stk. 3, litra a)
- Regioner, der er omfattet af artikel 87, stk. 3, litra c)

74. I nogle medlemsstater kan støtteordninger, der er klassificeret under hovedformålet regionalstøtte og godkendt på grundlag af rammebestemmelserne for regionalstøtte, ligeledes støtte sekundære formål som f.eks. forskning og udvikling, uddannelse og beskæftigelse. Ligeledes kan sekundære formål opfyldes ved hjælp af støtteordninger, hvis hovedformål f.eks. er støtte til SMV. Bemærkningerne vedrørende udviklingstendenserne og sammenligningerne af medlemsstaterne, som angivet i henholdsvis tabel 8 og 9, er derfor begrænset til de pågældende ordningers hovedformål.

2.3.2. Udviklingstendenser - horisontale formål

75. Hvad angår udviklingen over tid, viser tabel 8 fordelingen af støtten til fremstillingsvirksomhed mellem de ovennævnte tre forskellige hovedformål. Andelen af støtte til horisontale formål er steget, og selv om denne form for støtte fortsat kommer ind på en andenplads, tegner den sig nu for 34% af støtten til fremstillingsvirksomhed. Der blev endvidere ydet 3% til redning og omstrukturering, og opdelingen heraf efter medlemsstat fremgår ligeledes af tabel 8. Andelen af horisontal støtte, uden rednings- og omstrukturingsstøtte, er steget i tretten lande og ligger fortsat over EU-gennemsnittet i Danmark, Finland og Nederlandene. Endvidere ligger andelen kun under EU-gennemsnittet i Grækenland, Tyskland og

¹⁶ Støtte til redning og omstrukturering klassificeres blandt andre former for horisontal støtte, da den hverken er begrænset til bestemte sektorer i økonomien eller bestemte regioner.

Italien. Den betydeligste stigning synes at være i Irland. Dette skyldes imidlertid, at der siden 1998 er blevet medtaget data for ICT¹⁷.

Tabel 8 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - opdelt efter hovedformål 1995-1997 og 1997-1999

i %

	Horisontale formål uden redning og omstrukturering		Redning og omstrukturering		Særlige sektorer inden for fremstillingsvirksomhed		Regionale formål	
	1995-1997/ 1997-1999	1995-1997/ 1997-1999	1995-1997/ 1997-1999	1995-1997/ 1997-1999	1995-1997/ 1997-1999	1995-1997/ 1997-1999	1995-1997/ 1997-1999	1995-1997/ 1997-1999
Østrig	56	59	14	3	3	3	27	35
Belgien	46	65	1	1	23	0	29	34
Danmark	85	92	0	0	13	6	2	2
Tyskland <i>heraf Treuhand</i>	24	29	<1	<1	6	5	71 37.6	67 22.2
Grækenland	0	4	0	0	1	3	99	93
Spanien	23	34	3	4	60	40	14	22
Finland	71	74	0	0	9	10	20	16
Frankrig	44	35	15	13	6	10	35	42
Irland <i>heraf ICT</i>	19 0	65 56	0	0	9	1	71	34
Italien	13	18	10	4	5	5	72	73
Luxembourg	29	37	0	0	2	0	69	63
Nederlandene	76	83	<1	0	9	3	16	14
Portugal	61	62	1	3	23	18	15	17
Sverige	45	59	0	0	0	0	55	41
Det Forenede Kongerige	39	39	0	0	1	1	60	61
EU 15	27	34	5	3	9	7	59	56

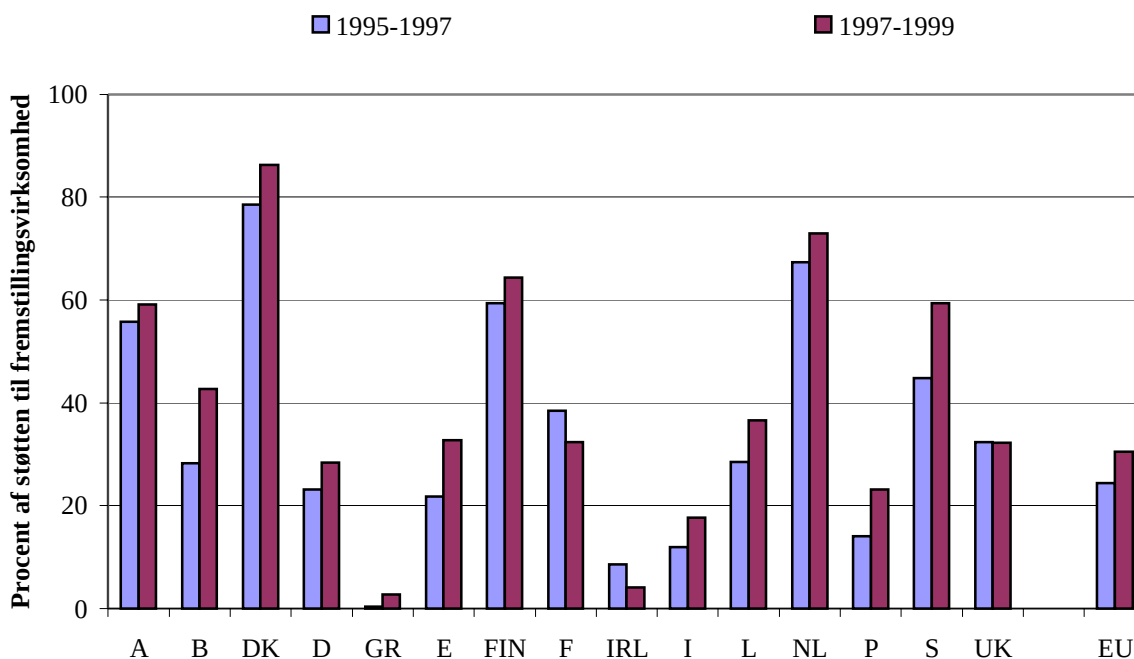
76. En stigende andel af støtten til fremstillingsvirksomhed blev ydet til horisontale formål i perioden 1997-1999, og 14% og 12% gik til henholdsvis forskning og

¹⁷ ICT – Irish Corporation Tax (den irske aktieselskabsskat) - er en skatteordning, som nu er ved at blive afviklet, og som kan anses for at være en horisontal støtte, da den er til fordel for fremstillingssektoren som helhed.

udvikling¹⁸ og små og mellemstore virksomheder. Andelen af støtte til redning og omstrukturering, en støttekategori, som også indgår under horisontale formål, udviste et fald. I modsætning til de førnævnte formål opvejes de særdeles konkurrenceforvridende følger af rednings- og omstrukturingsstøtte imidlertid normalt ikke af væsentlige positive eksterne virkninger. En sådan støtte skal derfor underkastes meget streng kontrol. Der redegøres yderligere for støtten i 2.5, ad hoc-støtte.

77. En analyse af den støtte, der ydes til F&U, SMV, miljøbeskyttelse og energibesparelse og som sådan anses for at skabe positive eksterne virkninger, giver et lidt andet billede, idet der ses stigninger i 12 medlemsstater. Af figur 6 fremgår klart de meget store forskelle medlemsstaterne imellem med hensyn til statsstøtte til disse fire formål. Selv om det, navnlig for Grækenlands vedkommende, ikke fremgår af tallene, at en række støtteforanstaltninger, der er klassificeret som regionalstøtte, også støtter horisontale formål, kan der ikke ses bort fra, at de horisontale formåls relative vægt i nogle medlemsstater ikke steg i oversigtsperioden.

Figur 6 Støtte til F&U, SMV, miljøbeskyttelse og energibesparelse i medlemsstaterne - i procent af støtten til fremstillingsvirksomhed 1995-1997 og 1997-1999



78. I kategorien støtte til miljøbeskyttelse indgår en underkategori af ordninger, som får stadig større betydning. En række medlemsstater har indført afgifter i forbindelse med CO₂-emissioner med henblik på at nedbringe emissionerne af CO₂ og andre gasser fra forbrændingen af fossile brændstoffer samt støtte brugen af vedvarende energikilder. Hovedbegrundelsen for sådanne ordninger er, at EU og de enkelte medlemsstater skal opfylde de forpligtelser, de har påtaget sig som led i Kyoto-protokollen, og den mere generelle politiske målsætning om at opnå bæredygtig udvikling.

¹⁸ Som anført i bilag I, punkt 11.1, kan F&U-tallene i tabel 8 være undervurderede.

79. Der anvendes to statsstøttetyper - ofte kombineret - skattefritagelser og tilskud. De pågældende medlemsstater har generelt indført ordninger, som pålægger afgifter på energi eller emissioner af CO₂, NO_x og SO_x. Da det kun er meget få lande, der indtil videre har indført sådanne foranstaltninger, har medlemsstaterne givet udtryk for bekymring med hensyn til, at den ekstra afgiftsbyrde kan resultere i, at deres industriers konkurrencemæssige stilling undermineres. Afgiftsordningerne er derfor blevet indført gradvis, således at energiintensive industrier indrømmes midlertidige fritagelser.
80. Det andet element ved mange af de pågældende statsstøtteordninger er det ekstra incitament, som gives erhvervslivet i form af tilskud til indførelse af moderne teknologi, som vil øge brugen af vedvarende energikilder og bidrage til energibesparelser og nedbringelse af emissionerne. Tilskuddene betales af provenuet fra emissionsafgifterne eller over det almindelige budget. På nuværende tidspunkt har Danmark, som tegner sig for langt hovedparten af denne støtte, Tyskland, Finland, Frankrig, Nederlandene, Sverige og Det Forenede Kongerige indført sådanne foranstaltninger. I en nær fremtid vil antallet af andre medlemsstater, som forventes at indføre lignende foranstaltninger, formentlig stige.

Tabel 9 Statsstøtte til afgiftsordninger i forbindelse med CO₂-emissioner 1995-1999

i mio. EUR

	1995	1996	1997	1998	1999
Danmark	108,5	171,7	202,9	237,0	233,4
Tyskland	8,3	4,3	4,6	0,4	0,6
Finland	-	-	-	0,1	0,3
Frankrig	21,4	17,1	15,3	15,2	15,1
Nederlandene	-	0,4	0,1	1,2	10,7
Sverige	6,5	6,4	16,8	22,6	21,1
Det Forenede Kongerige	1,8	1,3	1,5	10,1	9,3
I alt	146,5	201,2	241,2	286,4	290,5

81. I en underkategori af støtte til SMV, som kan udgøre statsstøtte, indgår offentlige støtteforanstaltninger til udenlandske direkte investeringer uden for EU. Disse foranstaltninger kan være forenelige med den fælles interesse, hvis de fremmer den europæiske industris konkurrenceevne, f.eks. ved at støtte udviklingen af små og mellemstore virksomheder eller bidrage til opnåelse af andre fællesskabsmål, som f.eks. tilpasningen af overgangsökonomierne eller den økonomiske udvikling i den tredje verden. Siden 1993 har Kommissionen godkendt et mindre antal ordninger med disse specifikke målsætninger, som er foreslået af medlemsstaterne. De omhandlede programmer henvender sig kun til SMV, selv om deres geografiske dækningsområde er verdensomspændende, og de opfylder således behovet for at styrke støtten til EU's væsentligste beskæftigelseskilder, samtidig med at det internationale aspekt styrkes.

Tabel 10 Statsstøtte til udenlandske direkte investeringer foretaget af SMV 1995-1999

i mio. EUR

	1995	1996	1997	1998	1999
Tilskud	10,8	8,8	8,5	18,7	16,0
Lån	1,5	1,0	1,0	0,5	0,4
Garantier	8,3	11,4	25,8	10,2	16,1
I alt	20,6	21,1	35,2	29,3	32,5

2.3.3. Udviklingstendenser - støtte til særlige sektorer

82. Andelen af støtte til fremstillingsvirksomhed, der er ydet specifikt til særlige sektorer, som det fremgår af tabel 8, er fortsat faldende og faldt i oversigtsperioden til 7% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed i EU. Faldet i andelen af støtte til særlige sektorer inden for fremstillingsvirksomhed i ti medlemsstater har stort set opvejet de marginale stigninger i fire andre. I Italien har andelen ligget konstant. Denne støttekategori anses ganske vist ikke altid for at skabe de positive eksterne virkninger, som tillægges den meste støtte til horisontale formål, men ydes ofte i regioner, der er berettigede til regionalstøtte, og kan derfor have overordnede regionalpolitiske formål.
83. Den faldende støtte til særlige sektorer skyldes, at der stort set ikke længere ydes støtte til redning og omstrukturering, som specifikt går til stålindustrien, samt den faldende støtte til skibsbygningsindustrien, som dog stadig tegner sig for næsten to tredjedele af denne støttekategori (se tabel A5/16). I Belgien blev der ikke ydet sektorstøtte i oversigtsperioden, mens det forholdsvis høje, om end faldende niveau i Spanien skyldes den omstrukturingsstøtte, der er ydet til skibsbygningsindustrien. Et detaljeret billede af disse sektorer findes nedenfor.

2.3.3.1 Stålindustrien

84. I stålindustrien, en sektor under fremstillingsvirksomhed, blev hovedparten af støtten i denne oversigtsperiode ydet til omstrukturering og vedrørte otte sager, som blev godkendt på grundlag af EKSF-traktatens artikel 95. Der blev i oversigtsperioden også ydet statsstøtte til EKSF-produkter i overensstemmelse med det femte og sjette sæt stålstøtteregler fra henholdsvis 1991 og 1996¹⁹. Støtte til sektorer uden for EKSF-stålsektoren blev reguleret efter rammebestemmelserne fra 1988 for visse stålsektorer, der ikke er omfattet af EKSF-traktaten.²⁰
85. Disse støtteforanstaltninger faldt i alt fra et årligt gennemsnit på 797 mio. EUR i perioden 1995-1997 til et årligt gennemsnit på 130 mio. EUR i den aktuelle oversigtsperiode, hvilket er et betydeligt fald på over 84%. Det bemærkes endvidere, at niveauet i 1999 kun var på 33 mio. EUR. I disse tal indgår ikke den marginale støtte, der er ydet til sektoren i forbindelse med ordninger inden for F&U, miljøbeskyttelse og energibesparelse. De viser imidlertid, at den betydelige

¹⁹ Kommissionens beslutning nr. 3855/91/EKSF af 27.11.1991 og nr. 2496/96/EKSF af 18.12.1996 om fællesskabsregler for støtte til jern- og stålindustrien.

²⁰ Rammebestemmelser for statsstøtte til visse jern- og stålsektorer, som ikke er omfattet af EKSF-traktaten, 13.12.1988.

omstrukturering og de deraf følgende kapacitetsnedskæringer, der har været gennemført siden 1994 i Østrig, de nye tyske delstater, Spanien, Irland, Italien og Portugal, nu stort set er afsluttet.

2.3.3.2 Skibsbygningsindustrien

86. I oversigtsperioden har støtten til skibsbygningsindustrien, der er en sektor under fremstillingsvirksomhed, fulgt bestemmelserne i det syvende direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien²¹, som var gældende fra den 1. januar 1991 til den 31. december 1998, og derefter Rådets forordning 1540/98²². De gennemsnitlige årlige støttebeløb, der blev ydet i perioderne 1995-1997 og 1997-1999, fremgår af tabel 11.

Tabel 11 Støtte til skibsbygningsindustrien

i mio. EUR

	Kontraktrelateret støtte		Rednings- og omstrukturingsstøtte	
	1995 - 1997	1997 - 1999	1995 - 1997	1997 - 1999
Danmark	81	37		
Tyskland	257	160	314	143
Grækenland			0.4	7.5
Spanien	130	64	426	366
Finland	25	35		
Frankrig	37	164	0	93
Italien	287	147		
Nederlandene	52	20		
Portugal			12	12
Det Forenede Kongerige	12	5		
EU 15	882	632	752	622

87. I perioden 1997-1999 udgjorde den gennemsnitlige omstrukturingsstøtte 622 mio. EUR om året, et fald fra de 752 mio. EUR, der blev ydet i perioden 1995-1997. Foruden omstrukturingsstøtte viser tabel 11 ligeledes kontraktrelateret driftsstøtte til nybygninger, herunder skibe til udviklingslande, og ombygninger. Som følge af faldet i driftsstøtte i alle lande undtagen Finland og Frankrig faldt det samlede

²¹ EFT L 380 af 31.12.1990.

²² EFT L 202 af 18.07.1998.

gennemsnitlige støtteniveau til denne sektor fra 1 634 mio. EUR i 1995-1997 til 1 254 mio. EUR i 1997-1999²³.

88. Støttelofterne ifølge det direktiv og den forordning, der var gældende i oversigtsperioden, var for både skibe med en kontraktværdi på under 10 mio. EUR og for ombygninger 4,5% af kontraktværdien, og 9% af kontraktværdien for skibe med en kontraktværdi på over 10 mio. EUR. Dette loft fandt imidlertid ikke anvendelse på støtte til bygning af skibe til udviklingslande, hvor der gælder et minimum på 25% af kontraktprisen. Tabel 12 viser de gennemsnitlige støttelofter i de enkelte medlemsstater; tallene omfatter kun direkte tilskud til skibsværfter eller rederier.

Tabel 12 Støtte til skibsbygningsindustrien i medlemsstaterne i procent af skibenes kontraktværdi 1997-1999

	1997			1998			1999		
	Min-dre skibe	Større skibe	I alt	Min-dre skibe	Større skibe	I alt	Min-dre skibe	Større skibe	I alt
Østrig									
Belgien									
Danmark	4,5	9,0	8,9	4,5	9,0	8,1		8,6	8,6
Tyskland	4,5	6,4	6,3	4,5	6,4	6,4	4,5	6,3	6,3
Grækenland									
Spanien	2,9	7,6	7,4	0,5	4,3	3,9			
Finland		5,3	5,3		3,1	3,1		9	9
Frankrig		9,0	9,0		9,0	8,6		9	9
Irland									
Italien	4,5	9,0	8,9	4,5	9,0	8,9	4,5	9,0	9,0
Luxembourg									
Nederlandene	3,2	3,8	3,6	2,6	4,4	4,1	3,8	5,4	4,7
Portugal									
Sverige									
Det Forenede Kongerige		8,7	8,7	-	-	-			

* Mindre skibe er skibe med en kontraktværdi på under 10 mio. EUR. For denne type skibe er den maksimalt tilladte støtteintensitet 4,5% af kontraktværdien.

** Større skibe er skibe med en kontraktværdi på over 10 mio. EUR. For denne type skibe er den maksimalt tilladte støtteintensitet 9% af kontraktværdien.

- NB: En tankestreg betyder manglende oplysninger, mens et tomt felt angiver, at der ikke blev ydet støtte.

23

Tallene i denne tabel er højere end tallene i Europa-Kommissionens tredje rapport til Rådet om situationen inden for verdens værftsindustri, KOM(2000) 730 endelig, dateret den 15.11.2000. Forskellen mellem disse tal skyldes, at tallene i rapporten til Rådet var begrænset til tallene for nybygninger, som var omfattet af den normale anvendelse af artikel 4 i det syvende direktiv (højst 9% af kontraktprisen, 4,5% for mindre skibe). I denne oversigt indgår alle kontrakter, som har modtaget støtte (kontrakter vedrørende henholdsvis udviklingsstøtte og ombygninger). Endvidere er tallene i oversigten angivet i faste 1998-priser i EUR og ikke nominelle værdier.

89. Støtten til bygning af skibe til udviklingslande ydes i overensstemmelse med artikel 4, stk. 7, i det syvende direktiv om skibsbygning og artikel 3, stk. 5, i Rådets forordning 1540/98. Selv om der kan konstateres en stærk stigning i denne form for støtte, udgjorde den gennemsnitlige årlige statsstøtte, der blev ydet til den europæiske skibsbygningsindustri til dette formål i perioden 1997-1999, 103 mio. EUR. Dette udgør et fald på 30% i forhold til det årlige gennemsnit på 148 mio. EUR, der blev ydet i perioden 1995-1997. Fordelingen af denne udviklingsstøtte efter land fremgår af tabel 13.

Tabel 13 Udviklingsstøtte til skibsbygning 1995-1999, som Kommissionen har godkendt. (Referenceåret svarer til tidspunktet for Kommissionens beslutning).

i mio. EUR

	1995	1996	1997	1998	1999
Tyskland	106	101	7	3	0
Spanien	58	33	9	0	59
Frankrig	40	0	0	0	215
Nederlandene	34	48	9	7,5	0
I alt	238	182	25	10,5	274

90. For at sætte ovennævnte støttetotal ind i en sammenhæng indeholder tabel 14 oplysninger om det samlede antal nye skibe, som modtog støtte i perioden 1995-1999. Som man kunne forvente, modsvares det højeste niveau inden for nybygninger i 1995 af, at drifts- og udviklingsstøtten til den europæiske skibsbygningsindustri toppede i 1995.

Tabel 14 Skibsbygning – samlet antal nye skibe, der har modtaget statsstøtte 1995-1999

	1995	1996	1997	1998	1999
Danmark	21	18	13	5	3
Tyskland	153	35	65	50	49
Spanien	72	ej oplyst	40	10	2
Finland	-	3	8	4	1
Frankrig	72	3	0	28	9
Italien	111	67	14	37	23
Nederlandene	73	49	28	22	42
Portugal	0	0	0	0	0
Det Forenede Kongerige	12	6	3	0	0
I alt	514	181	171	156	129

2.3.3.3 Motorkøretøjsindustrien

91. Selv om der ikke findes støtteordninger i EU, der specielt gælder for denne undersektor, ydes der, som det fremgår af tabel 15, statsstøtte til sektoren, primært i form af regionalstøtte, rednings- og omstruktureringsstøtte og uddannelsesstøtte. Medlemsstaternes tildeling af denne form for støtte er fortsat underlagt strenge begrænsninger på grundlag af særlige rammebestemmelser for motorkøretøjsindustrien. På grund af det meget lille antal sager er det ikke muligt på nuværende tidspunkt at drage konklusioner om den generelle tendens.

Tabel 15 Statsstøtte til motorkøretøjsindustrien 1995-1999 (omfatter ikke sager under anmeldelseslofterne)

i mio. EUR

	1995	1996	1997	1998	1999
Østrig	0	10	26	2	0
Belgien	33	0	0	6	0
Tyskland	3	340	59	163	0
Spanien	328	202	1	9	29
Finland	0	0	6	0	0
Frankrig	0	83	6	52	0
Italien	0	0	107	7	61
Nederlandene	7	0	6	0	0
Portugal	0	103	0	0	0
Sverige	0	0	1	0	0
Det Forenede Kongerige	0	72	65	101	17
I alt	371	810	277	340	107

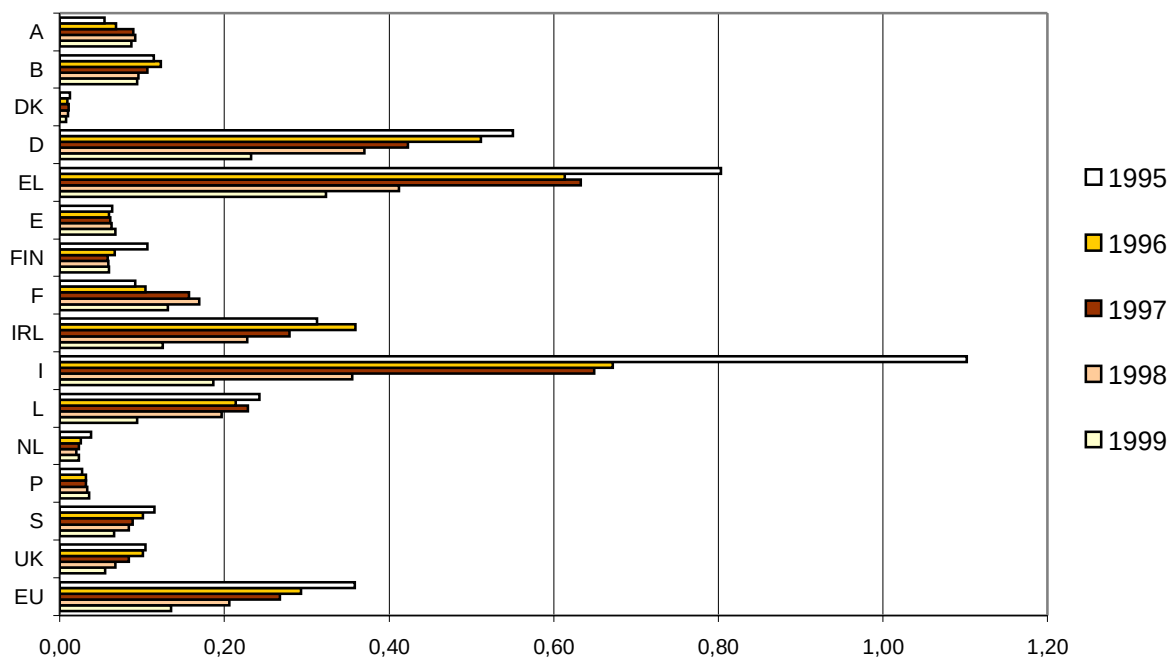
2.3.4. Udviklingstendenser – regionale formål

92. Det samlede regionalstøtteniveau i EU falder fortsat en smule. Bortset fra Grækenland er ingen af de øvrige medlemsstater med andele af regionalstøtte til fremstillingsvirksomhed, der ligger over EU-gennemsnittet, samhørighedslande. Tabel 8 viser, at i oversigtsperioden blev 56% af støtten til fremstillingsvirksomhed i EU anvendt til regionale formål, således at det meste af støtten gik til de mindst velstående regioner efter artikel 87, stk. 3, litra a).²⁴ Dette tal omfatter støtte på i gennemsnit 2 179 mio. EUR pr. år, som er ydet til de nye tyske delstater via Treuhandanstalt (THA) og dens efterfølgere. Hvis man ikke tog højde for denne særlige støtte, ville støtten til regionale formål udgøre 53% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed.

²⁴ Der findes en liste over disse regioner i bilag I, punkt 9.2.

93. Figur 7 nedenfor viser statsstøtteniveauet i forbindelse med regionalstøtte i de enkelte medlemsstater i procent af det samlede nationale BNP. I fem medlemsstater har niveauet ligget forholdsvis konstant i den aktuelle oversigtsperiode. I modsætning hertil ses der betydelige fald i Tyskland, Grækenland, Irland, Italien og Luxembourg, mens der i Belgien, Sverige og Det Forenede Kongerige er registreret mindre fald.

Figur 7 Regionalstøtte i procent af det nationale BNP 1995 - 1999



94. I medlemsstater, hvor andelen af regional støtte ligger i nærheden af eller under EU-gennemsnittet, ligger den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed, udtrykt i procent af værditilvæksten, ligeledes under EU-gennemsnittet. En bemærkelsesværdig undtagelse udgør i denne forbindelse Danmark, som ganske vist tegner sig for den laveste andel af regionalstøtte i EU, men hvor støtten til fremstillingsvirksomhed er den tredje højeste i EU. Omvendt fremgår det, med undtagelse af Sverige og Det Forenede Kongerige, hvis støtteniveauer hører blandt de laveste i EU, at i de medlemsstater, hvor andelen af regionalstøtte ligger over EU-gennemsnittet, ligger støtten til fremstillingsvirksomhed ligeledes over EU-gennemsnittet.
95. I tabel 16 nedenfor sammenlignes regionalstøtten pr. indbygger i de støtteberettigede områder (pr. støtteberettiget capita) i EUR og regionalstøtten i procent af det samlede nationale BNP. Udtrykt i støtte pr. støtteberettiget capita ses det højeste støtteniveau i Tyskland, Italien, Luxembourg og Sverige. Portugal yder langt den laveste regionalstøtte til fremstillingsvirksomhed, efterfulgt af Spanien og Danmark. (Hvis den regionalstøtte, som Portugal yder i Madeira i form af skattefritagelser til øens serviceerhverv, blev medtaget, ville støtten pr. støtteberettiget capita stige fra 3,4 EUR til 80 EUR.)

96. Selv om ikke al støtte, der ydes i støtteberettigede områder, finansieres sammen med EU-fonde, bør der til vurdering af regionalstøttens fulde vægt anvendes en multiplikator for regionalstøtte for at tage højde for EU-fondenes bidrag til de ordninger, der er samfinansieret. I mange støtteberettigede områder, som er omfattet af undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra a), kan EU-midlerne til visse ordninger være så meget som tre gange så høje som den pågældende nationale statsstøtte. I støtteberettigede områder, der er omfattet af undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra c), kan den pågældende nationale statsstøtte forhøjes med yderligere 30-50% som følge af EU-midlerne.

Tabel 16 Regionalstøtte pr. støtteberettiget capita i EUR og regionalstøtte i procent af det samlede BNP

	Regionalstøtte pr. støtteberettiget capita i EUR		Støtteberettigede indbyggere i millioner		Regionalstøtte i procent af det samlede BNP	
	1995-1997	1997-1999	1996	1998	1995-1997	1997-1999
Østrig	45,4	59,4	2,83	2,83	0,07	0,09
Belgien	68,4	61,9	3,55	3,57	0,11	0,10
Danmark	14,5	13,6	1,05	1,06	0,01	0,01
Tyskland	297,8	208,9	31,17	31,26	0,50	0,34
Grækenland	63,7	47,7	10,47	10,51	0,68	0,45
Spanien	9,8	11,3	29,82	29,9	0,06	0,06
Finland	36,9	31,7	2,13	2,14	0,08	0,06
Frankrig	58,1	78,9	24,7	24,9	0,12	0,15
Irland	51,8	43,5	3,62	3,69	0,31	0,21
Italien	266,9	148,1	28,04	28,15	0,79	0,39
Luxembourg	188,5	155,6	0,18	0,18	0,23	0,17
Nederlandene	34,7	28,7	2,68	2,71	0,03	0,02
Portugal	2,7	3,4	9,92	9,96	0,03	0,03
Sverige	122,9	103,8	1,63	1,64	0,10	0,08
Det Forenede Kongerige	41,7	37,9	22,42	22,57	0,089	0,07
EU 15	121,1	87,4	174,22	175,05	0,30	0,20

97. I oversigtsperioden fortsatte omorganiseringen af økonomien i de nye tyske delstater. Tysklands forening har en særlig betydning for EU's statsstøttepolitik. I 1997-1999 blev der årligt ydet gennemsnitligt 6,9 mia. EUR i støtte til fremstillingsvirksomhed i de nye delstater. Selv om støtten ligger på et højt niveau, er der tale om et markant

yderligere fald i forhold til 1995-1997, hvor der blev ydet over 10 mia. EUR. Dette fald ledsages endvidere af en stabilisering af støtten til de gamle delstater, som nu udgør 2,9 mia. EUR i perioderne 1995-1997 og 1997-1999. Tabel A4 i bilag II viser støtten til de nye delstater opdelt efter støttetype.

98. Med undtagelse af en række særlige aspekter i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering²⁵ fandt de normale statsstøtteregler anvendelse på de nye tyske delstater i perioden 1997-1999. Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS) stillede årligt garantier for gennemsnitlig 1,084 mia. EUR og lån på gennemsnitlig 5,978 mia. EUR til rådighed. Kommissionen mener på basis af sin hidtidige erfaring, at 20% af disse beløb må betragtes som støtte, og de indgår derfor i oversigten. I samme periode blev der anvendt tilskud til udgifter på gennemsnitlig 767 mio. EUR om året, således at den samlede støtte, der er ydet af BvS, det tidligere Treuhandanstalt, svarer til et årligt gennemsnit på 2,2 mia. EUR.
99. Efter EF-traktatens artikel 299 har regionerne i EU's yderste periferi en særlig status, som afspejler deres strukturelle sociale og økonomiske situation, der forværres af deres fjerne beliggenhed. De gældende støtteintensiteter i disse regioner kan være højere end andre steder, og driftsstøtte, som ikke er degressiv og midlertidig, er tilladt, når den kompenserer for meromkostningerne til transport. Disse regioner i den yderste periferi fik yderligere styrket deres status, efter at Amsterdam-traktaten og den nye artikel 299, stk. 2,²⁶ trådte i kraft. Disse regioner er nu automatisk omfattet af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c). Desuden er det i de regioner i den yderste periferi, som kan omfattes af undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) og c), muligt at yde driftsstøtte, som ikke er degressiv og midlertidig, ikke kun til meromkostningerne til transport, men også for at opveje andre meromkostninger, som opstår som følge af de faktorer, der er nævnt i artikel 299, stk. 2, under udøvelsen af økonomiske aktiviteter. Det er medlemsstaternes opgave at fastsætte meromkostningernes omfang og påvise, at de står i forbindelse med de faktorer, der er nævnt i artikel 299, stk. 2.
100. Tabel 17 indeholder en foreløbig oversigt over den støtte, som ydes direkte af, eller som specifikt er rettet til regionerne i EU's yderste periferi. I tabel 18 er

²⁵ Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder, EFT C 368 af 23.12.1994, og Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder, EFT C 288 af 9.10.1999.

²⁶ Artikel 299, stk. 2 (tidl. artikel 227)

Denne traktat gælder for de franske oversøiske departementer, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer. For at tage hensyn til den strukturelle sociale og økonomiske situation i de franske oversøiske departementer samt på Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer, der forværres af deres fjerne beliggenhed, deres status som øsamfund, deres lille areal, deres vanskelige topografiske og klimatiske forhold, deres økonomiske afhængighed af nogle få produkter, forhold, som er vedvarende og kumulative, og som alvorligt hæmmer disse regioner i deres udvikling, vedtager Rådet imidlertid med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet særlige foranstaltninger, der navnlig tager sigte på at fastsætte betingelserne for anvendelsen af denne traktat i de pågældende regioner, herunder fælles politikker.

Når Rådet vedtager de relevante foranstaltninger, der er nævnt i andet afsnit, tager det hensyn til områder som f.eks. told- og handelspolitik, finanspolitik, frizoner, landbrugs- og fiskeripolitik, betingelser for levering af råvarer og nødvendige forbrugsvarer, statsstøtte samt betingelser for adgang til strukturfondene og Fællesskabets horisontale programmer. Rådet vedtager de i andet afsnit nævnte foranstaltninger under hensyn til de særlige karakteristika og begrænsninger i forbindelse med regionerne i den yderste periferi uden at underminere fællesskabsrettens, herunder det indre markeds og de fælles politikkers, integritet og sammenhæng.

støtteniveauet i hver af disse regioner udtrykt i procent af de respektive regioners BNP.

Tabel 17 Absolut omfang af statsstøtte ydet direkte af eller specifikt rettet til regionerne i EU's yderste periferi

		i mio. EUR				
		1995	1996	1997	1998	1999
I alt		660,45	1 145,05	1 845,46	1 585,65	1 057,73
<i>heraf</i>	<i>Kanariske Øer</i>	51,93	13,84	21,05	52,52	36,11
	<i>Oversøiske departem.</i>	427,64	506,46	649,70	847,07	534,54
	<i>Madeira</i>	175,48	615,62	1.165,88	680,17	486,67
	<i>Azorerne</i>	5,40	9,13	8,84	5,89	0,41

Tabel 18 Statsstøtte ydet direkte af eller specifikt rettet til regionerne i EU's yderste periferi udtrykt i procent af de respektive regioners BNP

		i % af BNP				
		1995	1996	1997	1998	1999
I alt		0,018	0,029	0,046	0,037	ej oplyst
<i>heraf</i>	<i>Kanariske Øer</i>	0,003	0,001	0,001	0,003	ej oplyst
	<i>Oversøiske departem.</i>	0,024	0,028	0,035	0,044	ej oplyst
	<i>Madeira</i>	10	34	62	34	ej oplyst
	<i>Azorerne</i>	0,004	0,006	0,006	0,004	ej oplyst

2.3.5. Tendenser og mønstre for statsstøtte i medlemsstaterne

101. Følgende tendenser og mønstre for støtte til fremstillingsvirksomhed gør sig gældende i de enkelte medlemsstater:

- I Østrig ligger den gennemsnitlige årlige støtte i de to treårige oversigtsperioder forholdsvis stabilt. Denne stabile tendens på mellemlang sigt er resultatet af en gradvis stigning i det årlige støtteniveau indtil 1997, som blev fulgt af et lignende fald i det årlige støtteniveau indtil 1999. En sammenligning af de to treårsperioder viser et betydeligt fald i støtten til redning og omstrukturering. Under ét tegnede støtte til F&U, miljø og SMV sig for den største andel af støtten til fremstillingsvirksomhed. Støtten til særlige

sektorer har ligget stabilt, og dens andel af støtten til fremstillingsvirksomhed er lav, mens andelen af regionalstøtte, navnlig i regioner efter artikel 87, stk. 3, litra a), steg, for så vidt angår den første oversigtsperiode.

- I Belgien skyldes støtteniveauets faldende tendens på mellemlang sigt, der ses ved en sammenligning af de to oversigtsperioder, at en enkelt sektorordning, som tegnede sig for omkring 23% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed i Belgien, blev ophævet i 1996. Siden 1997 er den absolutte støtte til fremstillingsvirksomhed imidlertid steget langsomt igen, da midlerne til F&U og SMV er blevet øget. En fast bestanddel af den belgiske støttopolitik i forbindelse med fremstillingsvirksomhed, som supplerer foranstaltninger som led i F&U- og SMV-ordninger, er støtte via andre horisontale ordninger, som tager sigte på at fremme omstruktureringen af industrien og forbedre dens tekniske basis. Disse ordninger tegner sig nu for ca. 20% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed i Belgien. Regionalstøtten til regioner efter artikel 87, stk. 3, litra c), har ligget forholdsvis konstant. Andelene af horisontal og regional støtte er steget på bekostning af støtte til særlige sektorer inden for fremstillingsvirksomhed.
- I Danmark viser den gennemsnitlige årlige støtte i de to treårige oversigtsperioder en meget svag stigning. Denne tendens på mellemlang sigt er imidlertid resultatet af en gradvis årlig stigning indtil 1997, som derefter blev fulgt af lidt mindre årlige fald indtil 1999. Den horisontale støtte i Danmark tegnede sig for den største andel af støtten til fremstillingsvirksomhed, og øgede midler gik til hovedmodtagerne, F&U, miljø og energibesparelse. Disse stigninger kan tilskrives den højere støtte til energibesparelse og miljøbeskyttelse, hovedsagelig i form af fritagelser for energi-/CO₂-afgifter. Hvis man sammenligner de to perioder, ses det væsentligste fald i forbindelse med støtte til skibsbygning. Regionalstøtten i Danmark er den laveste i EU.
- I Tyskland afspejler den gennemsnitlige årlige støtte i de to treårige oversigtsperioder det fortsatte fald i støtten i de nye tyske delstater. Samtidig stiger andelen af horisontal støtte, efterhånden som andelene af sektorstøtte og generel regionalstøtte falder. Disse ændringer skjuler imidlertid de mere subtile ændringer med hensyn til tildelingen af støtte. I absolutte tal er støtten til de fleste horisontale formål, undtagen F&U og redning og omstrukturering, faldet hvert år siden 1995. Regionalstøtten er fortsat det vigtigste formål i Tyskland. Selv om støtten til regioner efter artikel 87, stk. 3, litra a), fortsat falder hurtigt, fremgår det imidlertid, at støtten til regioner efter artikel 87, stk. 3, litra c), ikke længere er faldende.
- I Grækenland er hovedparten af støtten klassificeret som regionalstøtte, hvis niveau ikke blot er faldet ved en sammenligning af to oversigtsperioder, men også næsten hvert år siden 1995.
- I Spanien er - ved en sammenligning af de to oversigtsperioder - den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed faldet som et resultat af en betydelige nedsættelse af støtten til stålindustrien og et fald i støtten til skibsbygning. Støtten til skibsbygning er imidlertid fortsat det vigtigste element i forbindelse med statsstøtten i Spanien, og trods et fald på ca. 20% i absolutte tal mellem den foregående og den aktuelle oversigtsperiode tegner den sig stadig for 25% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed. Andelen af horisontal støtte,

navnlig til F&U, SMV og energibesparelse, steg i den aktuelle oversigtsperiode, og det samme var tilfældet med regionalstøtten.

- I Finland viser en sammenligning af den gennemsnitlige årlige støtte i de to treårige oversigtsperioder, en let stigning. Denne tydelige tendens på mellemlang sigt er resultatet af en stigning i det årlige støtteniveau indtil 1997, som blev fulgt af mindre nedsættelser af det årlige niveau indtil 1999. Den horisontale støtte, navnlig støtte til fordel for F&U, SMV og energibesparelse, tegner sig fortsat for en stor andel af støtten til fremstillingsvirksomhed. Andelen af regionalstøtte er faldet en smule. Selv om andelen af sektorstøtte synes at være steget, idet skibsbygning har været hovedmodtageren, er støtten til skibsbygning i Finland på årsbasis faldet meget stærkt siden 1997, hvor den blev indberettet for første gang.
- I Frankrig ligner den grundlæggende tendens for tildelingen af støtte tendensen i Finland. En sammenligning af den gennemsnitlige årlige støtte i de to treårige oversigtsperioder viser en stigning på 10%. Denne tydelige tendens på mellemlang sigt er resultatet af en stigning i det årlige støtteniveau, som toppede i 1997 og blev fulgt af en gradvis nedsættelse af det årlige støtteniveau indtil 1999. Denne maksimalværdi kunne tilskrives tildelingen af store beløb til rednings- og omstrukturingsstøtte, forstærket af en kraftig stigning i regionalstøtten. En sammenligning af de to oversigtsperioder viser, at andelen af regionalstøtte og støtte til særlige sektorer er steget, mens andelen af horisontal støtte er faldet.
- I Irland viser en sammenligning af den gennemsnitlige årlige støtte i de to treårige oversigtsperioder ganske vist en betydelig stigning, som dog udelukkende kan tilskrives medtagelsen af data for Irish Corporation Tax (ICT) siden 1998. I oversigtsperioden tegnede ICT sig for ca. 56% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed. Hvis ICT og den resterende støtte til fremstillingsvirksomhed betragtes særskilt, ses det, at begge komponenter er gradvis faldende. Det mest markante fald siden 1996 kan konstateres i forbindelse med regionalstøtten, som næsten er blevet halveret. Sektorstøtten er ligeledes faldet betydeligt.
- I Italien er den faldende tendens på lang sigt fortsat og er endog blevet fremskyndet i den aktuelle oversigtsperiode. I betragtning af nedsættelserne på alle områder og de særligt drastiske fald inden for redning og omstrukturering og i forbindelse med væsentlige regionalstøtteprogrammer har andelen af støtte til horisontale, sektorbestemte og regionale formål ligget forholdsvis stabile. Selv hvis regionalstøtten stiger i 2000, som de aktuelle skøn tyder på, skulle den nuværende faldende tendens for støtten til fremstillingsvirksomhed, som har varet ved siden perioden 1990-1992, ikke blive afbrudt.
- I Luxembourg er andelen af horisontal støtte steget fra den første til den anden oversigtsperiode. I modsætning hertil kunne der i slutningen af den aktuelle oversigtsperiode konstateres et betydeligt fald i regionalstøtten. Trods dette fald tegner regionalstøtten sig stadig for næsten to tredjedele af støtten til fremstillingsvirksomhed.
- I Nederlandene viser en sammenligning af den gennemsnitlige årlige støtte i de to treårige oversigtsperioder et mindre fald, som afspejler en gradvis

nedsættelse af støtten til fremstillingsvirksomhed siden 1996. Den horisontale støtte, navnlig til fordel for F&U, miljøbeskyttelse og energibesparelse, tegner sig fortsat for en stor og fortsat stigende andel af støtten til fremstillingsvirksomhed. Andelen af støtte til særlige sektorer inden for fremstillingsvirksomhed er faldet fra 9% til 3% som følge af en stor nedsættelse af støtten til skibsbygning. Andelen af regionalstøtte er ligeledes faldet en smule.

- I Portugal har støtten til fremstillingsvirksomhed i en årrække holdt sig inden for en forholdsvis snæver margen, hvilket viser en stabil statsstøttepolitik, der er karakteriseret ved mindre udsving i tendenserne og mønstrene på lang sigt. I betragtning af det forholdsvis lave støtteniveau er det kun sporadiske tildelinger af sektorstøtte, som får støtteniveauet til at stige til over 200 mio. EUR. Senest i 1999 medførte en stigning i midlerne til tekstilsektoren den lette stigning i den aktuelle oversigtsperiode. Som supplement til horisontale støtteforanstaltninger såsom F&U, SMV og energibesparelse findes der en enkelt horisontal ordning, som tegner sig for ca. 30% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed. Andelen af horisontal støtte i Portugal er steget en smule og udgør i perioden 1997-1999 næsten to tredjedele af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed, mens støtten til særlige sektorer i samme periode faldt til 18%.
 - I Sverige²⁷ kan der ved en sammenligning af de to oversigtsperioder ses en gradvis stigning. Denne stigning afspejler to grundtendenser siden 1995: den stærke stigning i miljøstøtten, som kun til dels er blevet opvejet af små, men kontinuerlige nedsættelser af regionalstøtten. Sverige er den eneste medlemsstat, hvor der ikke er ydet sektorstøtte, således at når andelen af horisontal støtte stiger, falder andelen af regionalstøtte. De eneste komponenter i denne sidste kategori er F&U, miljøbeskyttelse, SMV og energibesparelse.
 - I Det Forenede Kongerige afspejler det gradvise fald i støtteniveauet, der fremgår af en sammenligning af de to oversigtsperioder, den faldende tendens inden for støtten til fremstillingsvirksomhed siden 1996, hvor den toppede. I betragtning af det generelle fald i støtteniveauet har andelen af støtte til horisontale, sektorbestemte og regionale formål fortsat ligget meget stabilt. SMV, F&U og regionalstøtte tegner sig stadig for den største andel, idet over en fjerdedel af regionalstøtten anvendes i Nordirland.
102. I ovenstående analyse indgår kun mønstre og tendenser i forbindelse med medlemsstaternes udgifter til statsstøtte. En del af disse udgifter samfinansieres af EU-midler, som også kommer fremstillingsvirksomheder i EU til gode. Tal for EU-finansieringen er angivet særskilt i bilag III.

²⁷

På grund af ændringen af grundlaget for finansåret i Sverige fra 1997 var det nødvendigt at finde en praktisk løsning i forbindelse med forelæggelsen af tallene for 1995 og 1996. Tallene for disse år er derfor blevet beregnet på grundlag af 18 månedersperiodens 12 måneders-gennemsnitsækvivalent for det forlængede finansår 1995/96, som løb fra den 1. juli 1995 til den 31. december 1996.

Tabel 19 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - opdelt efter sektor og formål 1995-1997

i %

SEKTOR/FORMÅL	AU	B	DK	D	GR	E	FIN	F	IRL	I	LUX	NL	P	S	UK	EU 15
Horisontale formål	70	47	85	24	0	26	71	59	19	23	29	76	62	45	39	32
Forskning og udvikling	30	14	23	9	0	7	35	30	7	3	7	21	8	20	14	11
Miljø	10	1	27	1	0	1	2	1	0	0	3	12	0	6	0	2
Små og mellemstore virksomheder	15	13	6	11	0	12	20	7	1	8	19	4	2	12	18	10
Handel	0	3	6	0	0	0	12	5	2	0	1	4	0	0	7	1
Energibesparelse	1	0	22	2	0	1	3	1	0	1	0	31	5	7	1	2
Redning og omstrukturering	14	1	0	0	0	3	0	15	0	10	0	0	1	0	0	5
Andre formål	0	15	0	0	0	1	0	0	9	1	0	4	47	0	0	1
Særlige sektorer	3	23	13	6	1	60	9	6	9	5	2	9	23	0	1	9
Skibsbygning	0	0	13	4	0	26	6	1	0	3	0	9	6	0	1	5
Andre sektorer	3	23	0	1	1	33	2	5	9	2	1	0	17	0	0	4
Regionale formål	27	29	2	71	99	14	20	35	71	72	69	16	15	55	60	59
Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	7	0	0	65	99	4	0	13	71	71	0	0	15	0	17	49
Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	20	29	2	6	0	10	20	22	0	1	69	16	0	55	43	10
I ALT	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabel 20 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - opdelt efter sektor og formål 1997-1999

i %

SEKTOR/FORMÅL	AU	B	DK	D	GR	E	FIN	F	IRL	I	LUX	NL	P	S	UK	EU 15
Horisontale formål	62	66	92	29	4	38	74	48	65	22	37	83	65	59	39	37
Forskning og udvikling	33	19	25	13	0	14	37	25	3	5	10	26	6	21	9	14
Miljø	11	1	37	1	0	1	1	1	0	0	5	14	0	22	0	2
Små og mellemstore virksomheder	14	23	2	13	3	16	16	6	1	12	22	4	12	9	22	12
Handel	0	1	5	0	1	0	10	3	1	0	1	4	0	0	7	1
Energibesparelse	1	0	22	2	0	2	9	1	1	0	0	29	5	7	2	2
Redning og omstrukturering	3	1	0	0	0	4	0	13	0	4	0	0	3	0	0	3
Andre formål	0	21	0	0	0	2	0	0	60	1	0	6	39	0	0	2
Særlige sektorer	3	0	6	5	3	40	10	10	1	5	0	3	18	0	1	7
Skibsbygning	0	0	6	3	1	28	8	6	0	3	0	3	6	0	0	5
Andre sektorer	3	0	0	2	1	13	2	4	1	2	0	0	12	0	0	2
Regionale formål	35	34	2	67	93	22	16	42	34	73	63	14	17	41	61	56
Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	6	0	0	59	93	6	0	15	34	71	0	0	17	0	17	42
Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	29	34	2	8	0	16	16	27	0	3	63	14	0	41	44	14
I ALT	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

2.4. Støttetyper

103. Tabel 21 viser fordelingen, i procent af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed, af de forskellige støttetyper, der blev anvendt af medlemsstaterne i den aktuelle oversigtsperiode.

Tabel 21 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - opdelt efter støttetype 1997-1999

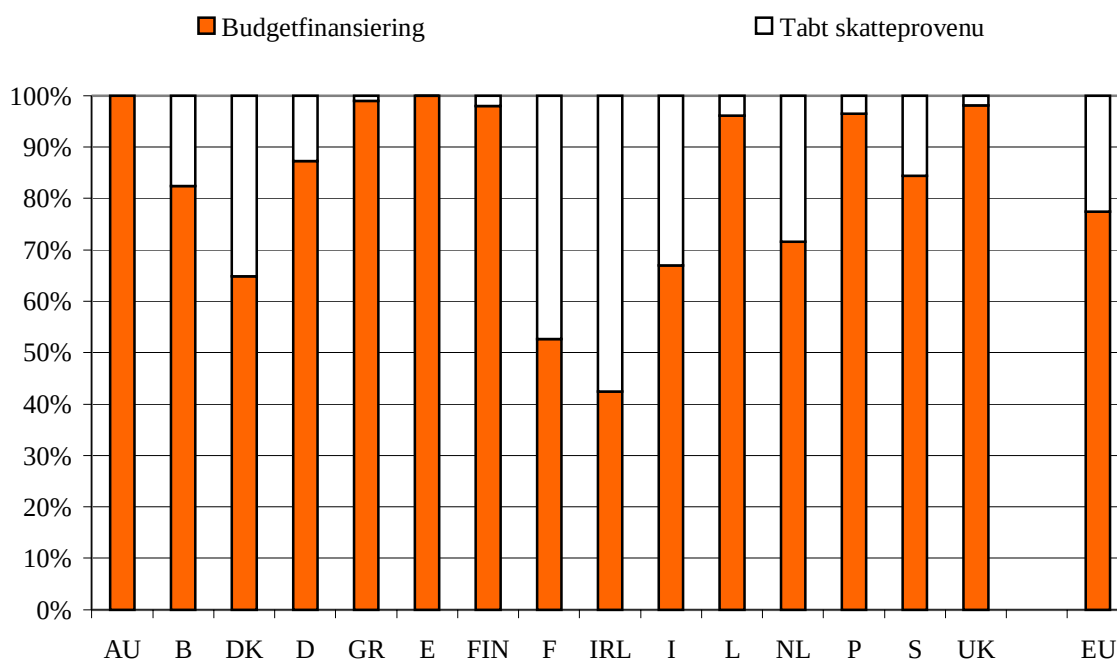
i %

	STØTTETYPE						
	Gruppe A		Gruppe B	Gruppe C		Gruppe D	
	Tilskud	Skattefri- tagelser	Kapital- interesser	Bløde lån	Skatte- udsæt- telser	Garantier	I ALT
Østrig	77	0	0	18	0	5	100
Belgien	72	17	5	4	1	1	100
Danmark	56	35	0	7	0	2	100
Tyskland	60	11	0	21	1	5	100
Grækenland	97	1	0	2	0	0	100
Spanien	91	0	2	7	0	0	100
Finland	88	2	1	8	0	0	100
Frankrig	30	47	13	8	0	2	100
Irland	30	58	8	0	0	5	100
Italien	64	33	1	3	0	0	100
Luxembourg	94	4	0	2	0	0	100
Nederlandene	64	20	0	5	8	2	100
Portugal	85	4	2	9	0	0	100
Sverige	70	16	2	12	0	0	100
Det Forenede Kongerige	97	1	0	1	1	0	100
EU 15	61	22	3	11	1	3	100

104. Den generelle situation i perioden 1997-1999 er stort set den samme som i perioden 1996-1998, der fremgik af den ottende oversigt. Langt de hyppigste støtteformer i EU er stadig tilskud, rentetilskud og skattefritagelser, der er klassificeret som gruppe A-foranstaltninger. I denne gruppe - og med undtagelse af Frankrig og Irland - anvendes tilskud hyppigere end skattefritagelser.

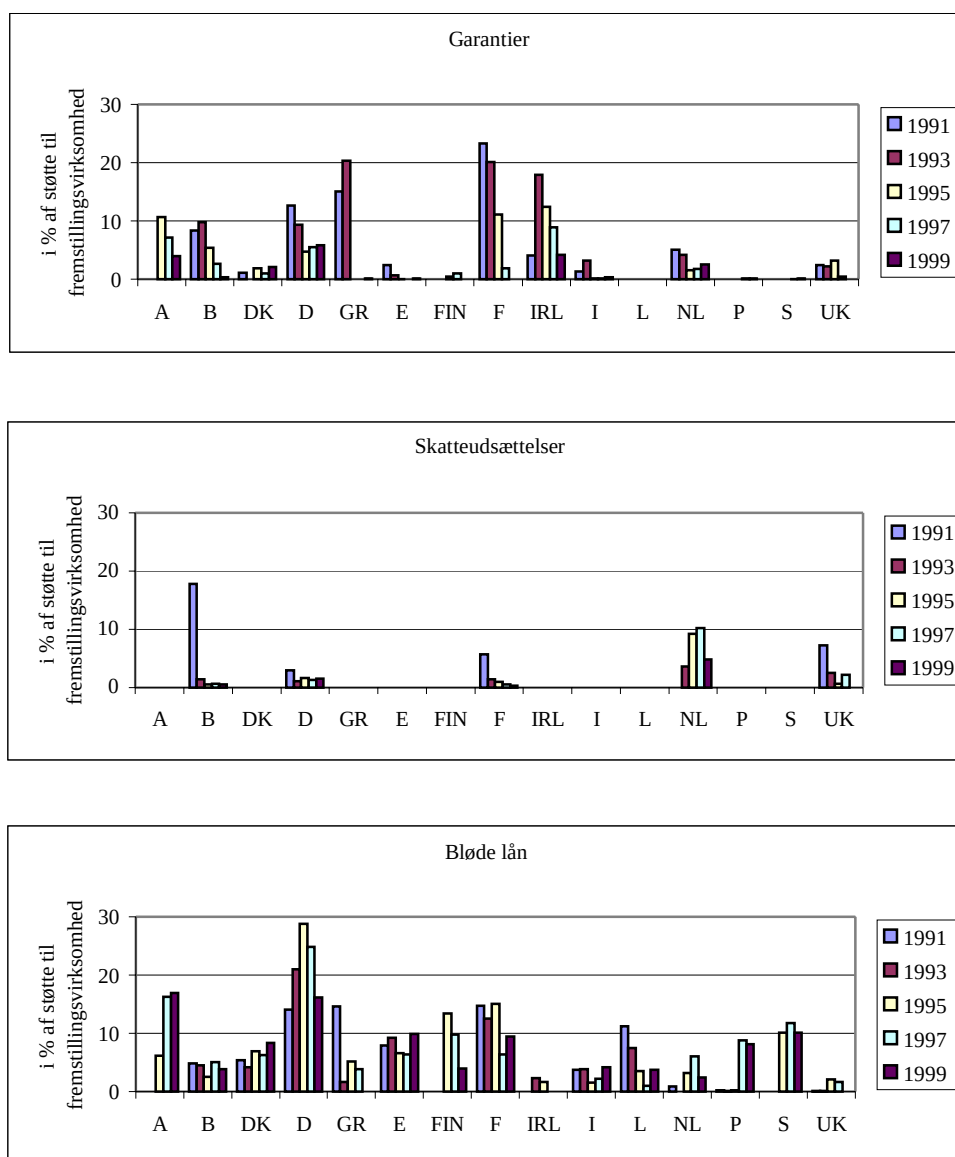
105. Støtte i form af statslige kapitalinteresser, klassificeret under gruppe B, udgør kun 3% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed i EU. I en medlemsstat, Frankrig, er kapitalinteresser imidlertid af forholdsvis stor betydning.
106. Støtteformerne i gruppe C omfatter lån til lave rentesatser og skatteudsættelser. Skatteudsættelser, hovedsagelig fremskyndet afskrivning og oprettelse af skattefrie reserver, er den mindst udbredte støtteform i EU, med undtagelse af Nederlandene, hvor den tegner sig for 8% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed. Bløde lån er en vigtig støttetype i Østrig, Tyskland, Portugal og Sverige.
107. Garantier, gruppe D, tegner sig fortsat for en forholdsvis lille andel af den samlede støtte i alle medlemsstater.

Figur 8 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i medlemsstaterne - opdelt i budgetfinansiering og tabt skatteprovenu 1997-1999



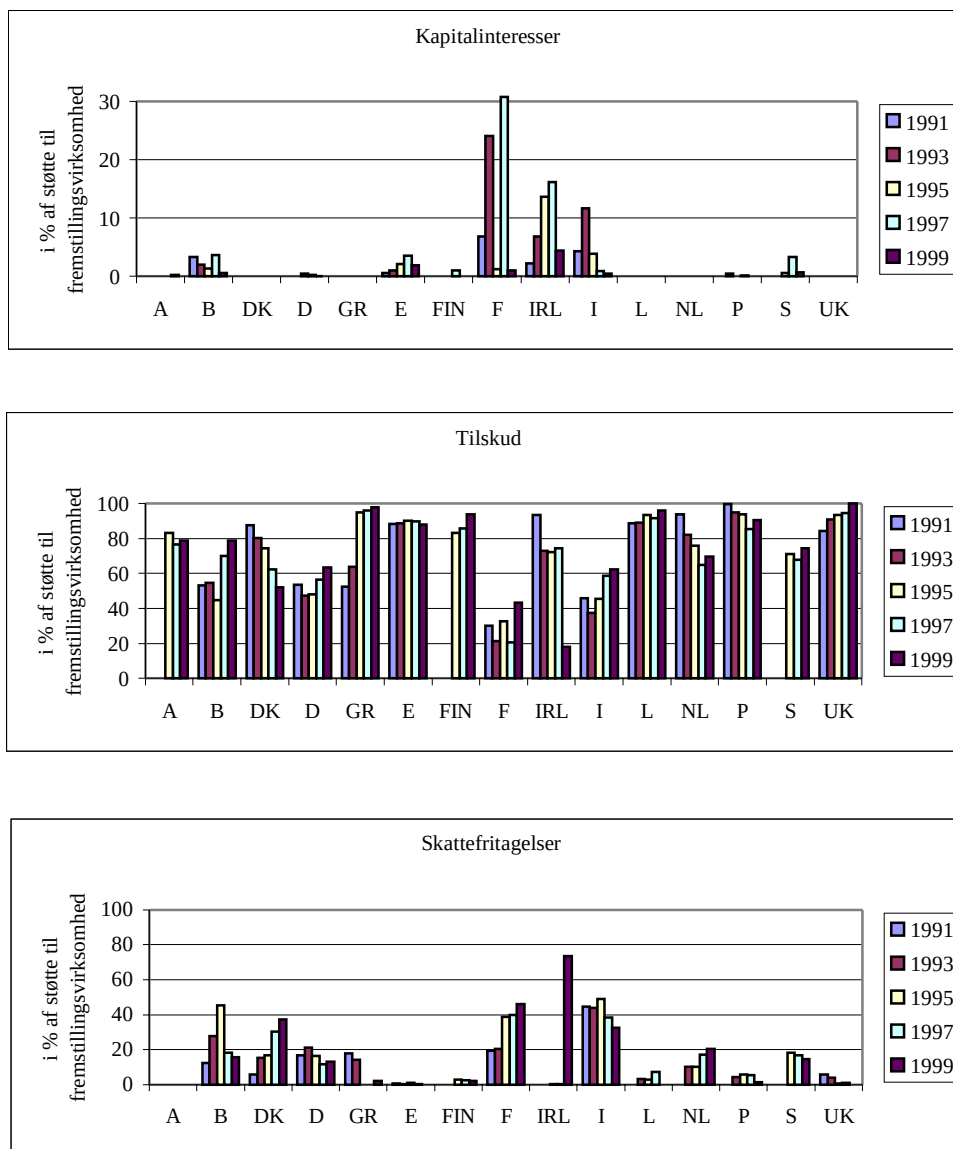
108. I figur 8 er støtten til fremstillingsvirksomhed opdelt efter finansieringsmåde. Budgetfinansiering, der består af tilskud, rentetilskud, kapitalinteresser, bløde lån og garantier, er den foretrukne måde at finansiere støtte på i EU. Dette gælder navnlig Grækenland, Spanien, Finland, Luxembourg og Det Forenede Kongerige, hvor al støtte eller så godt som al støtte finansieres over budgettet. I modsætning hertil er tabt skatteprovenu, dvs. skattefritagelser og skatteudsættelser, mest anvendt i Danmark, Frankrig og Irland.
109. Udviklingen i mønstrene for anvendelsen af de forskellige støttetyper fremgår for de fleste medlemsstater først ved en betragtning af et forholdsvis langt tidsrum. En sammenligning af de to oversigtsperioder er ikke tilstrækkelig. For at kortlægge den gradvis ændrede fordeling af støttetyperne betragtes nedenfor derfor perioden 1990-1999, og den er fremstillet grafisk i figur 9.

Figur 9 Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed — procentandel efter støttetype 1991-1999



110. Hvad angår garantier, er anvendelsen heraf faldet i alle medlemsstater og tegner sig nu kun for 3% af støtten til fremstillingsvirksomhed i forhold til 8% i perioden 1990-1992. Skatteudsættelser har aldrig været anvendt særlig meget, og de har siden 1990-1992 kun tegnet sig for 1% af støtten til fremstillingsvirksomhed i EU. Den eneste medlemsstat, som for nylig har gjort brug af denne støttetype, er Nederlandene. I 1990'erne blev bløde lån anvendt i hele EU. Støtte i form af kapitalinteresser blev kun anvendt i ringe udstrækning i hele EU i 1990'erne. Det eneste land, hvor støtte i form af kapitalinteresser til stadighed har ligget over EU-gennemsnittet, er Frankrig. I visse perioder har niveauet i Irland og Italien også ligget over EU-gennemsnittet.

Figur 9 (fortsat), statsstøtte til fremstillingsvirksomhed – procentandel efter støttetype 1991-1999



111. Der ses også ændringer af mønstrene for anvendelsen af tilskud og skattefritagelser. På EU-plan har der været tale om et fald i andelen af skattefritagelser fra 33 til 22%, som stort set er blevet opvejet af stigningen i andelen af tilskud fra 51 til 61%. Det er imidlertid værd at bemærke de forholdsvis betydelige ændringer af mønstrene i en række medlemsstater. Belgien og Grækenland har øget andelen af tilskud hurtigere end i EU som helhed, mens andelen af tilskud er faldet i Danmark, Irland og Nederlandene i modsætning til den generelle tendens i EU. Da anvendelsen af andre støttetyper ligger forholdsvis stabilt i disse lande, opvejes den faldende andel af tilskud af en stigende andel af skattefritagelser. Kun i Frankrig synes der at være en stigende anvendelse af både tilskud og skattefritagelser.
112. Grundene til disse udsving er betydelige ændringer af politikken i en række medlemsstater, hvis gennemførelse gør det nødvendigt at anvende visse støttetyper.

Den stigende anvendelse af skattefritagelser i Danmark og Nederlandene kan tilskrives den stigende betydning af afgifter i forbindelse med CO₂-emissioner. I Frankrig skyldes stigningen i andelen af skattefritagelser den betydning, som disse spiller i forbindelse med gennemførelsen af F&U- og regionalstøtteprogrammer. Den tydelige stærke stigning i anvendelsen af skattefritagelser i Irland er imidlertid ikke udtryk for en ændring af politikken, men derimod medtagelse af data for ICT-ordningen siden 1998. Med hensyn til Tyskland kan faldet i anvendelsen af skattefritagelser tilskrives afviklingen af skattefritagelser til investeringsformål i de nye tyske delstater. Budgetfinansieringens forholdsvis andel steg derfor, efterhånden som den samlede støtte faldt i Tyskland. På EU-plan faldt anvendelsen af skattefritagelser i forbindelse med ordninger til fordel for SMV markant mellem 1990 og 1995.

2.5. Ad hoc-statsstøtte

113. Ovenstående analyse af dataene for statsstøtte er et forsøg på at kortlægge de mellem- og langsigtede tendenser i EU-medlemsstaterne og er baseret på statsstøtte ydet på grundlag af ordninger, der fremmer horisontale, sektorbestemte eller regionale formål, og ad hoc-statsstøtte, dvs. støtte ydet uden for sådanne ordninger. Da en analyse af støtte, der ydes af de støttebevilgende myndigheder uden for på forhånd fastlagte ordninger, kaster lys over andre krav til medlemsstaternes statsstøttepolitik, redegøres der nedenfor for ad hoc-støtte. For fuldstændighedens skyld henvises der også til ad hoc-støtte til luftfart, finansielle tjenesteydelser og andre tjenesteydelser.
114. I forbindelse med denne analyse opdeles ad hoc-støtten i fire underkategorier. Den forholdsvis store andel, der blev ydet til omstruktureringen i de nye tyske delstater, ad hoc-støtte, som blev ydet i de fleste andre medlemsstater til omstrukturering af kapaciteten inden for fremstillingsvirksomhed, og ad hoc-støtte til omstrukturering af forskellige serviceerhverv. Den fjerde underkategori er ad hoc-støtte til horisontale formål, f.eks. forskning og udvikling og miljøbeskyttelse.
115. Tabel 22 viser, at ad hoc-støtten til de nye tyske delstater toppede i 1994 og siden da er faldet betydeligt. En lignende tendens kan konstateres i forbindelse med ad hoc-støtte, der blev ydet i andre medlemsstater til visse dele af deres respektive fremstillingsvirksomheder. Hvad angår ad hoc-støtte til servicesektoren, fulgte tendensen i forbindelse med omstruktureringen af visse virksomheder inden for luftfartssektoren også en historisk cyklus svarende til tendensen inden for fremstillingsvirksomhed. Kun ad hoc-støtte til den finansielle servicesektor halter bagud i forhold til de ovennævnte cykler, og dette kan muligvis forklares med den forholdsvis nylige liberalisering af denne sektor. Den fjerde underkategori, ad hoc-støtte til forskning og udvikling og miljøbeskyttelse, viser en gradvis stigning mellem 1992 og 1996, hvor den fladede ud i absolutte EUR-beløb. Denne anvendelse af ad hoc-støtte til at finansiere horisontale formål er muligvis snarere et resultat af den administrative praksis i nogle medlemsstater end ændringer i deres respektive statsstøttepolitikker.
116. Historisk set er hovedparten af ad hoc-støtte blevet ydet til det omfattende omstrukturingsprogram, der blev gennemført i de nye tyske delstater, og til redning eller omstrukturering af virksomheder og store industrikonglomerater i andre medlemsstater. Disse aktiviteter videreføres, om end i et meget mindre omfang, og bortset fra en yderligere omstrukturering i skibsbygningsindustrien vil der formentlig

fortsat være tale om fald i den nærmeste fremtid. Ad hoc-støtten til redning og omstrukturering inden for den finansielle servicesektor toppede i 1998 og faldt kraftigt derefter. Der blev ydet forholdsvis lidt ad hoc-støtte i mediesektoren i 1997 og 1998.

117. En stigende andel af ad hoc-støtten anvendes til andre formål end redning og omstrukturering. Andelen af ad hoc-støtte, der ydes til de horisontale formål F&U og miljøbeskyttelse, er gradvis stigende og nåede op på ca. en tredjedel af den samlede ad hoc-støtte til fremstillingsvirksomhed, der blev ydet ved siden af støtten i de nye tyske delstater i 1999. Denne form for ad hoc-støtte tegner sig ligeledes for 100% af den samlede ad hoc-støtte, der blev ydet i Nederlandene, og afspejler den politik, der følges i dette land, hvor der ikke altid etableres ordninger som en mekanisme til at støtte horisontale formål. Støtte til Eureka-projekter indgår f.eks. ikke i nogen ordning i Nederlandene. Og i modsætning til en række andre medlemsstater har Nederlandene tydeligvis ingen politik, som tager sigte på redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder. Støtte til horisontale formål ydes i dette land til virksomheder med henblik på at fremme deres indsats inden for F&U og løbende styrke deres konkurrenceposition.
118. Dataene i den syvende og den ottende oversigt tydede på, at ydelse af ad hoc-støtte til fremstillingsvirksomhed i EU toppede i 1993/94. De aktuelle data bekræfter denne tendens. Som det fremgår af tabel 22, er ad hoc-støtten faldet fra 11% af støtten til fremstillingsvirksomhed i 1994 til 1,7% i 1999. Hvis man lægger ovennævnte støtte til de nye tyske delstater til, er faldet noget større, nemlig fra 37% i 1994 til 4,7% i 1999. Den samlede ad hoc-støtte er faldet i samme periode fra 18 mia. EUR til 1,9 mia. EUR.

Tabel 22 Ad hoc-statsstøtte til fremstillingsvirksomhed (inkl. Treuhand) og servicesektorer i EU 1993-1999

	1993		1994		1995		1996		1997		1998		1999	
	I mio. EUR	I % af sam- let støt- te til fv*	I mio. EUR	I % af sam- let støt- te til fv	I mio. EUR	I % af sam- let støt- te til fv	I mio. EUR	I % af sam- let støt- te til fv	I mio. EUR	I % af sam- let støt- te til fv	I mio. EUR	I % af sam- let støt- te til fv	I mio. EUR	I % af sam- let støt- te til fv
Ad hoc-støtte til frem.virk.	4829	11	4569	11	3438	9	3178	9	3433	10	1400	5	362	1.7
heraf ad hoc-støtte til F&U/miljø	45		94		144		186		185		115		120	
Treuhand-støtte**	8682	20	10789	26	6550	17	4742	14	3554	11	2346	9	637	3
Samlet støtte til frem.virk.	43747		40851		38749		35039		33537		27559		21592	
Ad hoc-støtte til finansielle tjenesteydel.	806		514		1002		4877		3246		5150		939	
Ad hoc-støtte til luftfart	113		2447		2390		1404		1238		42			
Ad hoc-støtte til andre tjenesteydel.					9		9		250		99			
Samlet ad hoc-støtte til fv/tjenesteyd.	14430		18319		13389		14210		11721		9037		1939	

* fv: fremstillingsvirksomhed

** støtte i Tyskland ydet via Treuhandanstalt (THA) eller Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS)

119. I tabel 23 nedenfor sammenlignes den gennemsnitlige årlige ad hoc-støtte i perioderne 1995-1997 og 1997-1999. Dataene vedrører fremstillingsvirksomhed, herunder støtte til omstruktureringen i de nye tyske delstater og visse servicesektorer. Ad hoc-støtten til fremstillingsvirksomhed er faldet fra 8,3 mia. EUR i den foregående periode til under 4 mia. EUR i den aktuelle oversigtsperiode. På medlemsstatsniveau har der kun været små stigninger i Belgien, Grækenland og Finland som følge af enkelte ad hoc-sager i hvert land i 1998. Stigningen i Frankrig kan tilskrives en enkelt sag inden for skibsbygning, og i Nederlandene er udgifterne til F&U steget. I alle andre medlemsstater har der været tale om fald.
120. Med undtagelse af Grækenland, Finland og Nederlandene, hvor ad hoc-støtten til fremstillingsvirksomhed enten er meget lav eller kan tilskrives støtte til F&U, er ad hoc-støtten for første gang faldende i de fleste medlemsstater. Dette er ikke kun tilfældet, hvis man sammenligner de to oversigtsperioder, men også hvis man ser på 1999, hvor ad hoc-støtten faldt til et historisk lavt niveau i næsten alle medlemsstater.
121. I løbet af de to oversigtsperioder er den samlede ad hoc-støtte til servicesektoren i EU ligeledes faldet, om end mindre drastisk end støtten til fremstillingsvirksomhed. På medlemsstatsniveau har støtten kun været stigende i Østrig. Med hensyn til ad

hoc-støtten til servicesektoren i 1999 faldt denne i alle medlemsstater i forhold til 1998.

122. Hvad angår de støttetyper, der anvendes i forbindelse med ydelse af ad hoc-støtte til fremstillingsvirksomhed, udgør tilskud ca. halvdelen af denne støtte. Bløde lån og kapitalinteresser/kapitalindskud tegner sig for henholdsvis 31% og 16%, mens garantier kun udgør ca. 6%. I servicesektoren ydes hovedparten af støtte i form af kapitalindskud.
123. Selv om ad hoc-støttens indflydelse på den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed bliver mindre, kan man ved en sammenligning mellem tabel 23 og tabel 7 stadig se ad hoc-støttens virkning på støtten til fremstillingsvirksomhed. Af det samlede fald på 8 mia. EUR, der fremgår af tabel 7, kan over halvdelen tilskrives faldet i ad hoc-støtten på mere end 4 mia. EUR. I 1999, det sidste år af den aktuelle oversigtsperiode, tegnede ad hoc-støtten sig for blot 4,7% af støtten til fremstillingsvirksomhed i EU.

Tabel 23 Ad hoc-statsstøtte til fremstillingsvirksomhed (inkl. Treuhand) og servicesektorer i medlemsstaterne - årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999

	Fremstillingsvirksomhed i mio. EUR		Tjenesteydelser i mio. EUR	
	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999
Østrig	49	10	2	4
Belgien	8	8		
Danmark				
Tyskland	5421	2396	270	
<i>heraf Treuhand</i>	<i>4949</i>	<i>2179</i>		
Grækenland	<0.5	8	418	144
Spanien	1079	483		
Finland	0	1		
Frankrig	575	667	3230	2845
Irland	18	0	24	0
Italien	1071	246	624	590
Luxembourg				
Nederlandene	47	75		
Portugal	31	17	240	72
Sverige				
Det Forenede Kongerige				
I alt	8299	3911	4808	3655

DEL III – STØTTE TIL LANDBRUG

124. Inden for sektorer som f.eks. landbrug, hvor der eksisterer en veletableret EU-politik, fastlægges grænserne for tildeling af national støtte i høj grad af den fælles politik. Selv om EF-traktatens artikel 87-89 således principielt også gælder for landbruget som for andre sektorer af økonomien, hedder det i artikel 36, at det er Rådet, der beslutter, i hvilket omfang disse artikler skal finde anvendelse på landbrugssektoren. Rådet har på dette grundlag begrænset medlemsstaternes muligheder for at give statsstøtte på en række områder, som f.eks.:

- (i) Støtte til markederne for de fleste landbrugsprodukter (der er indført fælles markedsordninger ved en række rådsforordninger).

Støtte, der ydes på grundlag af EU-midler (dvs. EUGFL), kan kun udbetales efter Rådets regler, i henhold til hvilke der bl.a. er etableret en fælles ordning for interventionsopkøb og eksportrestitutioner - i henhold til reformerne fra maj 1992 - godtgørelser for prisnedsættelser i de forskellige sektorer i forbindelse med tvungen braklægning.

- (ii) Støtte til effektivisering af landbrugsstrukturerne (Rådets forordning (EØF) nr. 950/97).

Reglerne for tildeling af støtte til produktive investeringer på landbrugsbedrifter er hovedsagelig indeholdt i ovennævnte rådsforordning, og denne form for støtte samfinansieres til dels af EU.

125. Tabel 24 viser de gennemsnitlige årlige udgifter over de nationale budgetter, herunder direkte betalinger, reducerede produktionsomkostninger og generelle tjenester på EU-niveau.
126. Det er værd at understrege, at begrebet samlet national støtte omfatter forskellige støttekategorier, hvis relevans i forbindelse med konkurrencepolitik varierer en del. Man kan således med nogen ret hævde, at støtte til foranstaltninger i forbindelse med f.eks. produktive investeringer og reklame formentlig påvirker handelen lang mere end støtte, der blot er vederlag for tjenester, for f.eks. adgang til at benytte et landområde, eller støtte som skal afbøde tab i forbindelse med naturkatastrofer. Nogenlunde samme argument kan gælde for støtte, der juridisk set er statsstøtte, men som finansieres over skattelignende afgifter, hvor den økonomiske byrde udelukkende bæres af støttemodtagerne selv.

For nærmere oplysninger om arten af og mønstrene for den samlede landbrugsstøtte i EU henvises til Kommissionens årlige redegørelse "The Agricultural Situation in the Community".

Tabel 24 Statsstøtte til landbrugssektoren i medlemsstaterne i procent af BNP, årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999²⁸

	i % af BNP		i mio. EUR	
	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999
Østrig	0,67	0,53	1 216	993
Belgien	0,12	0,11	247	247
Danmark	0,18	0,15	262	239
Tyskland	0,12	0,09	2 223	1 664
Grækenland	0,16	0,14	162	157
Spanien	0,25	0,22	1 198	1 173
Finland	1,71	1,28	1 780	1 468
Frankrig	0,28	0,24	3 488	3 063
Irland	0,16	0,21	101	166
Italien	0,15	0,15	1 509	1 630
Luxembourg	0,22	0,19	32	32
Nederlandene	0,28	0,33	913	1 167
Portugal	0,22	0,30	208	301
Sverige	0,14	0,16	275	334
Det Forenede Kongerige	0,13	0,11	1 597	1 349
EU 15	0,22	0,18	15 210	13 981

²⁸

Dataene stammer fra "Agricultural Policies in OECD Countries. Monitoring and evaluation 1999 and 2000" (OECD 1999 & 2000) og er udtrykt i faste 1998-priser i EUR.

DEL IV – STØTTE TIL FISKERI

127. Inden for fiskerisektoren er de nationale støtteordninger nært forbundet med den fælles fiskeripolitik og de begrænsninger, der herigennem pålægges erhvervet med henblik på opfyldelsen af fælles målsætninger. Når man anskuer omfanget af den nationale støtte, skal man derfor ikke udelukkende se på dens konsekvenser for konkurrencesituationen, men også på, om den bidrager til at opfylde den fælles målsætning om at skabe de betingelser, der er nødvendige for at sikre fiskerisektorens levedygtighed og fremtid.
128. Markedet for fiskeri er derfor organiseret med henblik på at stabilisere priserne og harmonisere fællesmarkedet. Reglerne for udøvelse af fiskeri giver sikkerhed for en bedre udnyttelse af de disponible ressourcer med henblik på at bevare dem på et optimalt niveau samtidig med, at fiskerne garanteres en relativ stabilitet i adgangen til disse ressourcer. Disse foranstaltninger suppleres med internationale aftaler, der giver mulighed for at opretholde og endog udvide adgangen til ressourcer uden for EU's farvande. Endvidere er formålet med integreringen af fiskeristrukturforanstaltningerne i strukturfondene at sikre den strukturelle tilpasning, der er nødvendig for at nå den fælles fiskeripolitiks målsætning, ved at gøre støtte til sektoren betinget af, at målsætningen, som er ligevægt mellem ressourcer og udnyttelse, følges. Derfor har statsstøtte kun en berettigelse, hvis den er i overensstemmelse med denne politik.
129. Statsstøttere reglerne i denne sektor er et resultat af udviklingen af den fælles fiskeripolitik. Kriterierne og ordningerne for EU's strukturstøtte til fiskeri- og akvakultursektoren og forarbejdningen og markedsføringen af produkterne er fastsat i Rådets forordning 2792/99.²⁹ Sideløbende med udviklingen af den fælles fiskeripolitik er der udviklet retningslinjer for gennemgang af statsstøtte til fiskerisektoren. Det er inden for rammerne af disse retningslinjer, at Kommissionen forvalter de undtagelser fra princippet om statsstøttes uforenelighed med fællesmarkedet (EF-traktatens artikel 87, stk. 1), der er omhandlet i EF-traktatens artikel 87, stk. 2 og 3, og i gennemførelsesbestemmelser hertil. På grund af den pågående revision af EU's strukturfonde, herunder det finansielle instrument til udvikling af fiskeriet (FIUF), er retningslinjerne blevet revideret³⁰.
130. Retningslinjerne vedrører alle foranstaltninger, som indebærer en finansiell fordel af enhver art, der direkte eller indirekte finansieres via budgetmidler, som står til rådighed for offentlige myndigheder (nationale, regionale eller lokale myndigheder). Statsstøtte er derfor kun berettiget, hvis den er i overensstemmelse med målsætningerne for den fælles fiskeripolitik. Støtten må ikke have bevarende karakter; den skal tværtimod virke befordrende for en rationalisering og effektivisering af produktionen og afsætningen af fiskerivarer, der skal lette og fremskynde processen for sektorens tilpasning til den nye situation, den står over for.
131. Støtten skal mere konkret stimulere til gennemførelse af udviklings- og tilpasningsforanstaltninger, som de normale markedsvilkår ikke alene kan bringe i stand som følge af sektorens stive struktur og virksomhedernes begrænsede

²⁹ EFT L 337 af 30.12.1999, s. 10.

³⁰ EFT C 19 af 20.1.2001, s. 7.

finansieringsevne. Den skal føre til varige forbedringer, således at fiskerisektoren kan fortsætte med at udvikle sig alene på basis af sin indtjening på markedet. Støtten må derfor tidsbegrænses, så den kun ydes i den tid, der er nødvendig til at gennemføre de ønskede forbedringer og tilpasninger.

Der gælder derfor følgende principper:

- Statsstøtte må ikke være til hinder for anvendelsen af reglerne i den fælles fiskeripolitik. Navnlig er eksportstøtte eller støtte i samhandelen med fiskerivarer i EU uforenelig med fællesmarkedet.
- Når de gældende forordninger giver mulighed herfor, f.eks. på det strukturpolitiske område, kan medlemsstaterne yde statsstøtte, forudsat at støtten udformes under hensyntagen til målsætningen for de fælles forskrifter, så der ikke opstår risiko for, at disses fulde virkning trues eller svækkes. Sådanne foranstaltninger skal derfor indgå i de forskellige programmeringsinstrumenter, der omhandles i EU-forskrifterne.
- Statsstøtte, der ydes uden krav om en forpligtelse fra modtagernes side, og som har til formål at forbedre virksomhedernes situation og deres likviditet, eller som beregnes i forhold til den producerede eller afsatte mængde, varernes pris, antal eller produktionsmidlerne, og som bevirker en nedsættelse af modtagernes produktionsomkostninger eller en forbedring af deres indkomst, er, hvis den antager form af støtte til driften, uforenelig med fællesmarkedet. Kommissionen undersøger i hvert enkelt tilfælde disse former for støtte, når de er direkte forbundet med en omstruktureringsplan, der skønnes at være forenelig med fællesmarkedet.

132. Tabel 25 indeholder en oversigt over den gennemsnitlige støtte, som medlemsstaterne har ydet til denne sektor i de to perioder 1995-1997 og 1997-1999. Tabel 25 viser også de samme tal i procent af værditilvæksten, der er beregnet på basis af landede mængder og gennemsnitspriser, mens tabel 26 er en oversigt over EU-støtten til EU's fiskerflåde, til afsætning samt til første trin i forarbejdningen af fiskerivarer.

Tabel 25 Statsstøtte til fiskerisektoren i medlemsstaterne i procent af værditilvæksten i sektoren, beregnet på basis af landede mængder og gennemsnitspriser - årlige gennemsnit 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998)

	i % af værditilvæksten*		i mio. EUR	
	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999
Østrig	-	-	-	-
Belgien	1,8	5,4	1,5	4,7
Danmark	2,3	2,0	9,9	9,3
Tyskland	9,0	12,3	14,5	19,2
Grækenland	1,8	7,4	6,2	20,9
Spanien	2,3	3,0	46,6	57,6
Finland	12,1	8,9	3,0	1,8
Frankrig	3,9	2,6	32,7	24,6
Irland	7,0	6,8	13,3	13,4
Italien	8,1	9,8	94,5	81,0
Luxembourg	-	-	-	-
Nederlandene	1,5	1,5	5,7	5,0
Portugal	0,9	0,7	2,5	2,1
Sverige	7,9	7,9	8,5	8,9
Det Forenede Kongerige	3,5	4,0	33,2	33,5
EU 15	4,1	4,3	271,9	281,8

* De anvendte tal for værditilvæksten omfatter ikke forarbejdningsvirksomhed og produktion på land.

Tabel 26 EU-interventioner i fiskerisektoren inden for rammerne af de fælles markedsordninger og strukturpolitikken 1995-1999

i mio. EUR

	1995	1996	1997	1998	1999
Garanti	42,0	35,6	34,3	21,2	21,3
Udvikling	518,2	498,8	401,2	502,7	746,3

DEL V – STØTTE TIL KULINDUSTRIEN

133. I de to perioder, som denne oversigt dækker, var støtte til kulindustrien, for så vidt angik EKSF-kulprodukter, reguleret af Kommissionens beslutning nr. 3632/93/EKSF, der blev vedtaget på grundlag af EKSF-traktatens artikel 95. Denne beslutning udløber den 23. juli 2002, når EKSF-traktaten udløber.
134. Ifølge denne beslutning er gamle forpligtelser et led i godkendelsesprocessen, og de optræder i de forskellige kommissionsbeslutninger om godkendelse af støtte. Ordninger for sociale ydelser indgår normalt ikke i beslutningerne. Gamle forpligtelser indgår derfor i Kommissionens årsberetninger om støtte til kulindustrien, hvorimod social støtte ikke indgår.
135. I beslutning nr. 3632/93/EKSF om statsstøtte til kulindustrien blev reglerne vedrørende støtte også strammet op, således at støttebegrebet nu omfatter:
- enhver direkte eller indirekte foranstaltning eller intervention fra de offentlige myndigheders side, som har forbindelse til produktionen, markedsføringen og udenrigshandelen, og som giver kulindustrivirksomhederne en økonomisk fordel ved at lette de byrder, de normalt selv skulle have båret, selv om de offentlige budgetter ikke belastes
 - anvendelsen af de afgifter, som de offentlige myndigheder har gjort obligatoriske, og som direkte eller indirekte kommer kulindustrien til gavn
 - støtteelementer, der eventuelt er indeholdt i finansieringsforanstaltninger, som medlemsstaterne træffer over for kulvirksomheder, og som ikke kan betragtes som risikovillig kapital ydet til et selskab efter sædvanlig praksis i en markedsøkonomi.
136. For at opnå større gennemsigtighed skulle medlemsstaterne endvidere senest den 31. december 1996 opføre støtte på deres "offentlige budgetter på nationalt, regionalt eller lokalt plan" eller lade dem indgå "i fuldstændig ækvivalente mekanismer". Desuden skal enhver støtte, som en virksomhed har modtaget, være angivet sammen med dennes resultatopgørelse "som en særskilt indtægt i forhold til omsætningen."
137. Endelig defineres driftsstøtte som "forskellen mellem produktionsomkostningerne og en salgspris, som de kontraherende parter frit har aftalt under hensyntagen til betingelserne på verdensmarkedet." Beslutning nr. 3632/93/EKSF bestemmer også, at "ordninger, der er i kraft den 31. december 1993, i henhold til hvilke der er ydet støtte i overensstemmelse med Kommissionens beslutning 2064/86/EKSF, (...) og som er knyttet til aftaler mellem producenter og forbrugere, der er omfattet af undtagelsen i henhold til EØF-traktatens artikel 85, stk. 3, og/eller en tilladelse i henhold til EKSF-traktatens artikel 65, skal inden 31. december 1996 bringes i overensstemmelse med" den nye beslutning 3632/93/EKSF. For Tysklands og Spaniens vedkommende er dette resulteret i en stigning i støttebeløbet fra statsbudgettet, eftersom referenceprissystemerne for kul er blevet ophævet.
138. Kommissionens beslutning giver mulighed for at yde støtte til yderligere omstrukturering, modernisering og rationalisering i kulindustrien for at forbedre sektorens konkurrenceevne. Imidlertid er størstedelen af EU's kulproduktion stadig ikke, og vil ikke blive, konkurrencedygtig i forhold til import fra tredjelande og det på trods af en noget forbedret produktivitet og et stort fald i antallet af beskæftigede.

Da verdensmarkedet for kul er stabilt med rigelige leverancer fra en lang række forskellige kilder, og risikoen for vedvarende leveringsstop er minimal, selv på lang sigt og med stigende efterspørgsel efter kul, er det nødvendigt med yderligere omstruktureringer og nedlukninger inden for EU's kulindustri.

139. Tabel 27 indeholder tal for støtte til kulminedrift, som ikke vedrører den løbende produktion. Støtten til dette formål faldt fra et årligt gennemsnit på 2 220 mio. EUR i den første periode til et årligt gennemsnit på 2 016 mio. EUR i den anden periode. Denne nedgang skyldes udelukkende fald i Det Forenede Kongerige, den eneste medlemsstat, hvor kulproduktionsomkostningerne ligger tæt op ad verdensmarkedspriserne.
140. Tabel 27 indeholder tillige tal for støtte, som vedrører den løbende produktion. Disse tal er udtrykt i EUR pr. beskæftiget i kulindustrien og i procent af den samlede støtte til denne sektor. Støttetendensen pr. beskæftiget i forbindelse med den løbende produktion er steget i Tyskland, Spanien og Frankrig fra 43 537 EUR i den foregående periode til 47 887 EUR i den aktuelle oversigtsperiode. Der er ikke ydet støtte til den løbende produktion i Det Forenede Kongerige siden 1994. Selv om det absolutte omfang af denne form for støtte fortsat har været faldende i Tyskland og Spanien, kan den stigende tendens med hensyn til støtten pr. beskæftiget tilskrives det forholdsmæssigt mindre antal minearbejdere. I Frankrig, hvor antallet af minearbejdere ligeledes faldt, steg støtten til den løbende produktion med mere end det dobbelte. Kulmineaktiviteterne i Frankrig indskrænkes imidlertid og forventes helt at ophøre i 2005. Som følge af faldet i støtten til den løbende produktion falder det absolutte støtteniveau fortsat i Tyskland i overensstemmelse med det såkaldte "Kohlekompromiss" fra 1997.
141. Spanien har i en årrække anvendt en referenceprisordning for kul, der bevirkede, at de indenlandske priser eksklusiv støtte lå betydeligt over verdensmarkedspriserne. Selv om en sådan ordning har samme virkning som støtte, afspejles denne situation ikke ved hjælp af de sædvanlige indikatorer i tabel 27. Ophævelsen af denne referenceprisordning er imidlertid en af forklaringerne på den nylige tilsyneladende stigning i støtten til produktionen i Spanien.
142. Inden for kulindustrien er støtten høj. Selv om konkurrencen hovedsagelig foregår med importeret kul, kan der ikke ses bort fra denne støttes mulige fordrejende virkninger, efterhånden som EU-markederne bliver stadig mere integrerede og konkurrenceprægede. Da det er EU's erklærede hensigt at liberalisere energimarkedet, er det af stadig større betydning, at der fra Kommissionens side udføres en effektiv kontrol med denne sektor.
143. Kommissionen er fuldstændig klar over, at såfremt der ikke blev ydet en betydelig støtte, ville kulindustrien i Frankrig, Tyskland og Spanien blive tvunget til at lukke næsten øjeblikkeligt. Kommissionen er sig imidlertid også bevidst, at selv om der er behov for støtte til at mindske de sociale og regionale følger af industriens omstrukturering, har støtten generelt ikke medført, at fremtidsudsigterne for industrien er sikret på mellemlang sigt. Mens støtte tidligere har sørget for forsyningssikkerhed og mange forskellige kilder, har statsstøtte til kulindustrien i EU, som bemærket i en nylig beretning fra Kommissionen³¹, "ikke økonomisk

³¹ Beretning fra Kommissionen om anvendelsen af fællesskabsordningen for statsstøtte til kulindustrien i 1996 og 1997. KOM(1999) 303 endelig udg. af 9. september 1999.

kunnet løse den strukturelle krise, som den europæiske kulindustri står over for. Det kan fastslås, at de ofte kun i ringe grad har kunnet reducere produktionsomkostningerne i forhold til kulpriserne på verdensmarkedet. Det skyldes hovedsageligt, at produktionsbetingelserne gradvis er blevet forværret på grund af de stadig mere vanskelige geologiske forhold, og ofte at kulproducerende virksomheder ikke har foretaget strukturelle omlægninger som følge af manglende konkurrence."

144. Som understreget i den seneste årsberetning fra Kommissionen om anvendelsen af fællesskabsordningen for statsstøtte til kulindustrien³² har disse statsstøtteforanstaltninger på det økonomiske plan ikke kunnet løse den strukturelle krise, der har ramt den europæiske kulindustri. De opnåede forbedringer i produktionsomkostningerne har ikke været tilstrækkelige i forhold til udviklingen i kulpriserne på verdensmarkedet. Tredjelandenes produktionsomkostninger er ligeledes faldet med indførelsen af ny teknologi under geologiske forhold, som er meget gunstigere end de stadig vanskeligere forhold, som EU-producenterne står over for. Den konkurrencemæssige uligevægt er ikke mindsket, men derimod snarere forstærket. Da der ikke er konkrete tegn på, at EU's kulindustri igen kan blive rentabel, går stadig flere ind for at betragte statsstøtten som bistand til ugunstigt stillede regioner og samfundsgrupper snarere end en økonomisk udviklingsstrategi.
145. Denne stigende bevidsthed - i en kontekst, hvor de offentlige udgifter nedskæres - har udløst en kritisk undersøgelse af fremtiden for de politikker, som gennemføres af medlemsstaterne, navnlig med hensyn til de dermed forbundne store omkostninger. Med andre ord er disse støtteprogrammers sociale og regionale funktion ganske vist blevet anerkendt, men der sættes i stadig højere grad spørgsmålstejn ved deres omkostningseffektivitet. Moderne teorier om statsindgreb i økonomien favoriserer nu andre instrumenter, som er mindre tyngende, og som frem for alt - i det mindste på mellemlang sigt - frembyder bedre udsigter for udviklingen af de pågældende samfundsgrupper. Støtte til en industri, der uigenkaldeligt befinder sig i tilbagegang, er et valg, som der i stigende grad sættes spørgsmålstejn ved, både inden for regeringerne og af offentligheden. Derudover sættes der ligeledes i stigende grad spørgsmålstejn ved virkningen på miljøet af støtten til industrien, navnlig med hensyn til forpligtelsen til at nedsætte emissionerne af drivhusgasser for at opfylde Kyoto-protokollen.
146. De pågældende regeringer har besluttet, både i kvantitativ og tidsmæssig henseende, at begrænse deres offentlige støtte på grundlag af forskellige tidsplaner og procedurer. Processen kan for Belgiens og Portugals vedkommende anses for at være afsluttet og for Frankrigs vedkommende for snart at være afsluttet, mens situationen hurtig ændres i Det Forenede Kongerige, hvor der gøres en indsats for at opnå konkurrenceevne i forhold til importeret kul. Selv Spanien og Tyskland, som har valgt en mere gradvis fremgangsmåde, har forelagt mere rigorøse omstrukturingsplaner.

³²

Beretning fra Kommissionen om anvendelsen af fællesskabsordningen for statsstøtte til kulindustrien i 1998 og 1999. KOM(2000) 380 endelig/2 af 20. november 2000.

Tabel 27 Statsstøtte til kulindustrien 1995-1997 og 1997-1999 i faste priser (1998)

	Årlig gennemsnitlig støtte til andet end løbende produktion (i mio. EUR)		Årlig gennemsnitlig støtte til løbende produktion			
	1995-1997	1997-1999	1995-1997		1997-1999	
			EUR pr. beskæftiget	i % af samlet støtte	EUR pr. beskæftiget	i % af samlet støtte
Tyskland	207,9	434,5	58 453	96%	61 939	91%
Spanien	298,3	367,4	29 799	72%	34 994	66%
Frankrig	604,8	610,1	12 806	22%	34 899	38%
Portugal	0,6					
Det Forenede Kongerige	1 108,5	603,9				
I alt	2 220,2	2 016,0	43 537	73%	47 887	73%

DEL VI – STØTTE TIL TRANSPORTSEKTOREN

147. Inden for rammerne af EU-traktaten skal Kommissionen beskæftige sig med tre områder med fælles (eller integreret) politik, hvoraf det ene er transport. Dette blev anerkendt gennem en særlig mulighed for accept af sektorbestemt statsstøtte inden for rammerne af den fælles transportpolitik, hvor der tages udgangspunkt i, at statsstøtte er et politisk instrument, som støtter opnåelsen af denne politiks målsætninger.
148. Selv om transportsektoren ikke er fritaget fra de almindelige bestemmelser om statsstøtte, indeholder traktaten særlige regler for denne sektor (artikel 73 og 76). For at styrke det indre marked og den økonomiske og sociale samhørighed giver EF-traktatens artikel 154 desuden mulighed for EU-støtte til transeuropæiske net inden for rammerne af et åbent og konkurrencepræget markedssystem.
149. Et nøglepunkt i EU's strategi er at åbne adgangen til transportmarkederne ved at tage højde for hvert transportforms særlige karakteristika. Flyselskaber, rederier og vognmandsforretninger kan nu fuldstændig frit levere tjenester. Cabotage er allerede tilladt på de indre vandveje og på landtransportområdet, og siden januar 1999 har færgeselskaberne fået stadig flere rettigheder. Jernbaneselskabernes muligheder er mere begrænsede, selv om Kommissionen forsøger at udvide dem.
150. Åbne og konkurrencedygtige markeder udelukker dog ikke offentlig indgriben, bl.a. når det skønnes at være i almenhedens interesse, eller det fremmer opfyldelsen af den fælles transportpolitik's målsætninger. Da offentlig indgriben, navnlig statsstøtte, kan misbruges til at skærme virksomheder mod markeds kræfterne og hindre indførelse af bedre og billigere tjenesteydelser, som liberaliseringen af transportmarkederne netop skulle sikre, er det nødvendigt med en streng kontrol af en sådan støtte. Det er på den anden side også nødvendigt at sikre, at en sådan kontrol ikke uforvarende modarbejder den fælles transportpolitik's målsætninger.
151. Kommissionens statsstøttekontrol i transportsektoren er mere kompleks end i nogen anden sektor. Det skyldes behovet for både at tage højde for traktatens generelle statsstøttebestemmelser og de særlige bestemmelser, der vedrører transportstøtte. Således tager Kommissionen højde for det liberaliseringsniveau, der er nået for de forskellige transportformer, væksten i antallet af konkurrenter, der kan blive uberettiget berørt af unfair statsstøtte, det berørte markeds strategiske og økonomiske betydning og sidste, men ikke mindst virksomhedernes behov for klarhed og retssikkerhed.
152. For at styrke sine kontrolmuligheder vedtog Kommission i 1994 strenge rammebestemmelser³³ om statsstøtte til luftfartssektoren, som navnlig understreger princippet om "første og eneste gang" i forbindelse med omstrukturingsstøtte til virksomheder i økonomiske vanskeligheder. Der planlægges yderligere forbedringer af statsstøttekontrollen. Efter godkendelse af de reviderede statsstøtteregler for den maritime sektor planlægger Kommissionen nu en revision af den afledte EU-ret om

³³ Anvendelse af EF-traktatens artikel 92 og 93 og EØS-aftalens artikel 61 på statsstøtte i luftfartssektoren (EFT C 350 af 10.12.1994, s. 5).

statsstøtte til landtransport (forordning (EØF) 1107/70³⁴ og forordning (EØF) 1191/69³⁵) for at gøre dem klarere og mere systematiske.

153. Situationen for hver af de meget forskellige europæiske transportformer beskrives nedenfor. En oversigt over den faldende statsstøtte i denne sektor siden 1995, hvoraf hovedparten gives til jernbanesektoren som kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste, findes i tabel 29.

6.1. Jernbaner

154. I 1996 vedtog Kommissionen en hvidbog om en strategi for et effektivt og moderne jernbanesystem i EU, der også behandler finansiering af jernbaner, og som generelt fastsætter den tilgang, Kommissionen vil følge, når den behandler støtte til denne sektor. Det skal bemærkes, at de beløb, jernbaneselskaber modtager, hidtil kun i ringe omfang er blevet vurderet på grundlag af statsstøtteprincipperne. Dette skyldes den ringe liberalisering og den omfattende kompensation for offentlig tjeneste, som er fritaget for anmeldelse inden for landtransport. Det er Kommissionens mål gradvis at nå frem til et system, hvor den eneste form for offentlig finansiering af jernbaner er finansiering af infrastruktur eller kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste, eller hvor støtten er en del af en overordnet omstrukturingsplan, der har til formål at genoprette jernbaneselskabers finansielle levedygtighed. For de øvrige spørgsmåls vedkommende er en øget gennemsigtighed den vigtigste målsætning. Tabel 28 viser støtte og anden kompensation til jernbanesektoren i procent af værditilvæksten i denne sektor.
155. Støtteniveauerne, udtrykt i procent af værditilvæksten, er faldet i tolv medlemsstater. Da 1999-tallene for værditilvækst ikke var tilgængelige, blev der benyttet skøn, og sammenligninger mellem medlemsstaterne skal derfor foretages med forsigtighed. I alle medlemsstater har jernbanesektoren stået over for en omfattende omstrukturering, som i vidt omfang også har ændret finansieringsmetoderne. Kommissionen har en positiv holdning til offentlige og private investeringer i infrastruktur for at udvikle det transeuropæiske transportnet. I den henseende har Kommissionen godkendt offentlige foranstaltninger vedrørende højhastighedslinjer mellem Paris-Bruxelles-Köln-Amsterdam-London, der er et af de 14 højtprioriterede transeuropæiske netprojekter.

³⁴ KOM(2000) 5.

³⁵ KOM(2000) 7.

Tabel 28 Statsstøtte til jernbaner i medlemsstaterne i procent af værditilvæksten for indenlandske transporttjenester 1995-1997 og 1997-1999

	1995-1997		1997-1999	
	i % af værditilvækst	heraf forordning 1191/69	i % af værditilvækst	heraf forordning 1191/69
Østrig	13,9	13,7	13,2	12,9
Belgien	48,5	7,8	45,9	7,2
Danmark	9,4	1,4	9,2	5,3
Tyskland	42,07	16,22	36,39	15,83
Grækenland	17,4		21,6	
Spanien	17,2	2,9	14,3	2,7
Finland	1,4	1,2	1,1	1,0
Frankrig	25,4	5,8	23,9	5,8
Irland	19,5	12,9	16,7	10,3
Italien**	19,3	2,3	16,7	2,1
Luxembourg***	18,5	13,8	43,8	21,5
Nederlandene	17,6	2,0	19,1	3,0
Portugal	3,7	2,7	2,5	1,4
Sverige	27,7	1,2	21,6	1,5
Det Forenede Kongerige	11,2	10,3	9,7	9,4
EU 15	27,3	9,1	25,1	8,8

* Støtte udtrykt i procent af værditilvæksten for indenlandske transporttjenester, da der ikke foreligger særskilte tal for jernbanesektoren.

** Der er ikke modtaget tal fra Italien for 1997, 1998 og 1999. De blev baseret på skøn på grundlag af tallene for 1996.

*** En stor del af støtten går til pensioner.

6.2. Luftfartssektoren

Denne sektor, der tidligere var beskyttet, har gennemgået en gradvis liberaliseringsproces, der blev afsluttet i april 1997, da de sidste begrænsninger for cabotagetrafik blev fjernet. For at tilpasse sig denne nye situation har mange luftfartsselskaber gennemført omfattende omstruktureringer. Støtten til luftfartssektoren, for det meste ad hoc-støtte, toppede i 1994, hvorefter den faldt. Den gennemsnitlige årlige støtte i perioden 1995-1997 var på 1 677 mio. EUR, og for den seneste oversigtsperiode 1997-1999 var den gennemsnitlige støtte på 427 mio. EUR.

Der blev ikke ydet støtte i 1999. Disse tal bekræfter, at støtte til luftfartsselskaber er et overgangsfænomen, som det blev nævnt i de foregående oversigter.

6.3. Søtransport

156. Den samlede årlige støtte godkendt af Kommissionen i henhold til de tidligere retningslinjer i oversigtsperioden var på 1 014 mio. EUR. Kommissionen er nu og da i undersøgelsesperioden blevet konfronteret med meget store atypiske sager, der har ført til en betydelig stigning i det samlede støttetotal for det omhandlede år. Et eksempel på en sådan sag er den franske rednings- og omstrukturingsstøtte til selskabet CGM (514 mio. EUR) i 1995.
157. I midten af 1997 blev der indført en ny statsstøttedisciplin for søtransport.³⁶ Som i retningslinjerne fra 1989 konstateres det også i de nye retningslinjer, at EU's skibsfartspolitik skal være international for at klare udfordringerne fra billige bekvemmelighedsflag og skattemæssig konkurrence. De nye retningslinjer er imidlertid mere restriktive, hvad angår støtte, der griber ind i normale forretningsmæssige beslutninger i rederier, særlig med hensyn til investeringer i skibe. Et andet nøgleelement vedrører offentlig finansiering af tab, der skyldes opfyldelse af forpligtelser til offentlig tjeneste, særlig på tyndt besejlede ruter. Her søger Kommissionen at sikre, at alle EU's rederier får lige adgang til sådan offentligt støttet virksomhed, bl.a. i overensstemmelse med bestemmelserne i Rådets forordning 3577/92 om cabotageejlads. Hvad angår havne, undersøger Kommissionen fortsat den offentlige finansiering af virksomheder, der tilbyder havnetjenester.

6.4. Indre vandveje

158. I perioden 1996-1999 var en forordning (Rådets forordning 2255/96) gældende for indre vandveje og gav mulighed for på visse betingelser at tillade støtte til investeringer i vandvejsterminaler eller det faste eller mobile udstyr for omladning til og fra vandvejstransport. Kommissionen godkendte derfor f.eks. støtte til en virksomhed i Luxembourg til køb af to kraner til håndtering af containere i forbindelse med transport ad de indre vandveje.
159. Det meste af støtten har til formål at omstrukturere de indre vandveje i forbindelse med den gradvise liberalisering, der blev påbegyndt i 2000. Der er således tale om støtte til foranstaltninger, der ledsager sektorens strukturelle omorganiseringsproces (nedskæring af overkapacitet ved hjælp af en EU-koordineret ophugning af skibe, teknisk modernisering af flåden, fremme af branchesammenslutninger, erhvervsuddannelse, støtte til pension, fremme af vandveje osv.).
160. Støtten i denne sektor, der er koncentreret i seks medlemsstater (Østrig, Belgien, Frankrig, Tyskland, Nederlandene og Luxembourg), er særdeles lav og udgjorde i gennemsnit ca. 20 mio. EUR om året i perioden 1997-1999, efter at være faldet fra et gennemsnit på 32 mio. EUR om året i perioden 1997-1999.

³⁶

EF-retningslinjer for statsstøtte til søtransportsektoren (EFT C 205 af 5.7.1997, s. 5).

6.5. Kombineret transport

161. Artikel 3, nr. 1, litra e), i Rådets forordning 1107/70 tillod indtil den 31. december 1997 statsstøtte til udstyr og infrastruktur til kombineret transport. I henhold til Rådets forordning (EF) nr. 543/97 var medlemsstaterne fra den 1. januar 1996 og indtil den 31. december 1997 undtaget fra at anmelde statsstøtte til denne sektor. Siden den 1. januar 1998 har traktatens generelle statsstøtteregler fundet anvendelse på støtte til kombineret transport. Dette gælder både for anmeldelsespligten og den saglige vurdering af støtten.
162. I oversigtsperioden blev der modtaget anmeldelser fra Østrig, Italien, Nederlandene og Det Forenede Kongerige vedrørende støtte til kombineret transport og omladningsudstyr samt støtte til opførelse af terminaler. Selv om støtten synes at ligge på et forholdsvis lavt niveau i denne sektor, kan de faktiske beløb til kombineret transport være lidt større, da anmeldelsespligten først var gældende fra 1998.
163. Endvidere yder nogle medlemsstater støtte til fremme af kombineret transport på grundlag af forordning 1191/69 (dvs. det er ikke nødvendigt at anmelde støtteforanstaltninger). Det anslås f.eks., at Østrig i perioden 1995-1998 betalte det østrigske jernbaneselskab ÖBB ca. 80 mio. EUR/år for selskabets tjenester inden for kombineret transport. Andre medlemsstater fandt, at statslige tilskud til opførelsen af privatdrevne kombinerende transportterminaler var offentlige foranstaltninger inden for finansiering af offentlig tilgængelig infrastruktur og således ikke udgjorde statsstøtte, som skulle anmeldes. Tyskland forelagde f.eks. i 1998 et budget på 20 mio. EUR for det pågældende år til opførelse af privatejede og -drevne kombinerede transportterminaler.

6.6. Landtransport

164. Siden 1990, da liberaliseringen af landevejstransportmarkedet (cabotage) blev påbegyndt, har Kommissionen styrket sin overvågning af støtte, der uretmæssigt kunne komme særlige operatører til gode. Konkurrencen i denne sektor er blevet mærkbart skærpet, og den strenge linje, som Kommissionen har fulgt, har givet sig udslag i en række negative eller delvist negative beslutninger, hvor Kommissionen strengt har anvendt princippet om, at driftsstøtte generelt er uforenelig med traktaten. Kommissionen har f.eks. vedtaget negative beslutninger om to ordninger, hvorved der blev indført skattelettelser for vognmænd. Indtil 1999 har støtteudgifterne og det samlede antal sager ligget på et forholdsvis lavt niveau, og der kan ikke konstateres særlige tendenser på grundlag af de eksisterende data. Stigningen i 1999 kan udelukkende tilskrives et enkelt tilfælde i Italien.

Tabel 29 Statsstøtte til transportsektoren i EU - årlige beløb 1995-1999

i mio. EUR

	1995	1996	1997	1998	1999
Jernbaner	35 752	33 868	31 333	32 018	31 264
<i>heraf forordning 1191/69</i>	10 898	10 564	11 047	11 181	10 963
Lufttransport	2 390	1 404	1 238	42	0
Søtransport	414	300	300	-	-
Indre vandveje	23	46	28	26	7
Land-/kombineret transport	4,3	4,5	1,6	4,7	73

DEL VII – STØTTE TIL ANDRE SERVICESEKTORER

7.1 Støtte til den finansielle servicesektor

165. 1990'erne var præget af dybtgående forandringer i den europæiske banksektor. Efter vedtagelsen af europæiske bankdirektiver undergik lovrammerne for de nationale banksystemer væsentlige ændringer. Den institutionelle adskillelse mellem virksomhederne og de driftsmæssige begrænsninger bortfaldt efterhånden, markederne blev åbnet, teknologiske fremskridt frembød nye kommercielle muligheder, og konkurrencepresset blev øget overalt i Europa. Det blev for mange banker og banksektoren stadig mere presserende at foretage omstruktureringer på grund af den økonomiske krise i begyndelsen af 1990'erne. Forsinkelsen med hensyn til at tilpasse sig det nye bankmiljø, navnlig fra statslige bankers side, havde dramatiske konsekvenser. Nogle banker i visse medlemsstater, f.eks. i Frankrig og Italien, oplevede dybe kriser, hvilket til dels afspejles i nedenstående tal. Banker i andre europæiske lande oplevede lignende kriser, dog inden disse landes indtræden i EU.
166. Der kunne konstateres en fortsat stigende tendens fra 1993 til 1998. I Frankrig, Tyskland, Irland, Italien og Portugal blev der ydet støtte til den finansielle servicesektor via særlige ordninger eller til redning og omstrukturering. Omfanget heraf er steget fra et årlig gennemsnit på 3 257 mio. EUR i perioden 1995-1997 til 3 367 mio. EUR i den aktuelle oversigtsperiode. Det bemærkes imidlertid, at disse treårgennemsnit skjuler stigningen i støtteniveauet, som toppede i 1998, samt det drastiske fald fra det ene år til det andet mellem 1998 og 1999. Omfanget af støtte ydet til denne sektor steg i løbet af 1990'erne og nåede en maksimalværdi på næsten 5 500 mio. EUR i 1998. I 1999 faldt støtten til 1 125 mio. EUR. Tildelingen af støtte vil fremover fortsat blive registreret for nogle medlemsstaters vedkommende som følge af den valgte støttemekanisme, som fordeler den samlede budgetmæssige virkning af den offentlige støtte over mange år. På den anden side behandlede Kommissionen i 2000 ingen sager i denne sektor, og det ser nu ud til, at de omfattende omstrukturingsforanstaltninger, der blev truffet i Frankrig og Italien, nu er ved at være afsluttet.
167. En stor, om end faldende andel af støtten til denne sektor ydes næsten udelukkende til større omstruktureringer i Frankrig og Italien og er bl.a. betinget af, at de berørte virksomheders markedsandel reduceres. Endvidere er omstruktureringen af de berørte virksomheder ofte en forløber for en efterfølgende privatisering.
168. Selv om det samlede støtteniveau ikke er særlig stort i forhold til andre sektorer, skyldes betydningen af støtten i denne sektor den omstændighed, at hovedparten af støtten er ad hoc-støtte, som ydes til et lille antal virksomheder. Derfor skal den offentlige støtte til denne sektor holdes under konstant overvågning, og alle igangværende omstrukturingsforanstaltninger vil fortsat blive nøje overvåget. Dette er særlig vigtigt i tilfælde, hvor kapitalindsud eller lignende støtteformer har direkte følger for støttemodtagernes aktiviteter og kan have konkurrencefordrejende følger langt ud over det, man kunne forvente, hvis man kun tog højde for støttens nominelle værdi. Som følge af solvenskravene i de europæiske bankforordninger er kreditinstitutters vækstkapacitet begrænset. Så længe bankerne enten ikke kan tiltrække ny kapital eller øge deres egenkapital via øgede overskud, er deres manøvrerum begrænset af EU's solvensnøgletal.

169. Som følge heraf har kapitalindskud eller lignende former for støtte direkte følger for støttemodtagernes aktiviteter og kan have konkurrencefordrejende følger langt ud over det, man kunne forvente, hvis man kun tog højde for støttens nominelle værdi. Desuden er banker og andre finansielle formidlere på navnlig det europæiske fastland sædvanligvis via kapitalinteresser nært knyttet til andre sektorer af økonomien. Tildeling af statsstøtte til banker kan derfor ikke blot fordreje konkurrencen i den finansielle servicesektor, men også skabe konkurrencefordrejende følgevirkninger for andre økonomiske sektorer.

Tabel 30 Statsstøtte til den finansielle servicesektor i EU - årlige beløb 1995-1999

i mio. EUR

	1995	1996	1997	1998	1999
Frankrig	1 002	3 678	3 214	4 193	800
Tyskland	143	144	143	142	0
Irland	36	35	137	151	168
Italien	0	1199	32	957	139
Portugal	2	3	1	7	18
I alt	1183	5059	3528	5450	1125

7.2 Støtte til turisme, medier og kultur

170. Medlemsstaterne yder støtte til turisme, medier og kultur via SMV- og regionalstøtteordninger. Støtte til disse sektorer ydes tillige via særlige programmer, som udelukkende sigter mod en af disse sektorer. Kommissionen har generelt godkendt disse særlige programmer på grundlag af enten rammebestemmelserne for SMV eller for regionalstøtte. Tal for støtten til disse særlige programmer findes nedenfor i tabel 31.
171. Italien gennemfører mange særlige programmer til støtte for turismen, som tegner sig for ca. 58% af de samlede udgifter, der fremgår nedenfor. Tolv andre medlemsstater gennemfører hver især særlige programmer, som udgør mellem mindre end 1% og 13,5% af udgifterne.
172. Nogle medlemsstater gennemfører også særlige programmer til støtte for enten medier eller kultur, som alle også er blevet godkendt på grundlag af rammebestemmelserne for SMV eller regionalstøtte eller på grundlag af generelle statsstøtteregler. De forholdsvis høje tal for Frankrig kan tilskrives støtte til kultur, mens dataene for Det Forenede Kongerige omfatter støtte til tv.
173. Mens tilskud tegner sig for 95% af den samlede støtte, der er ydet via særlige ordninger på turistområdet, og den resterende del stort set udgøres af bløde lån, tegner anvendelsen af tilskud og skattefritagelser sig for 81% og 4,7% af den samlede støtte, der er ydet via særlige ordninger på medie- og kulturområdet. Yderligere 13% af støtten er ydet i form af kapitalindskud.

Tabel 31 Statsstøtte til turisme, medier og kultur i medlemsstaterne via særlige programmer 1995-1997 og 1997-1999

i mio. EUR

	Turisme		Medier og kultur	
	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999
Østrig	31,7	35,4		
Belgien	8,1	7,3	4,5	5,0
Danmark	9,4	7,4	15,2	18,8
Tyskland	19,5	59,0	8	3,7
Grækenland	0,01	0,02		2,4
Spanien	32,2	21,2	21,4	24,3
Finland			7,2	13,8
Frankrig		8,5	234,4	309,7
Irland	0,8	0,4	4,2	12,3
Italien	204,1	253,0	105,5	62,8
Luxembourg				2,0
Nederlandene			21,9	31,4
Portugal	42,4	33,2	18,2	8,6
Sverige			77,5	95,1
Det Forenede Kongerige	12,3	10,3	241,2	247,5
EU 15	361	436	759	837

DEL VIII – STØTTE TIL BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE

174. I alle medlemsstater findes der ordninger, der skal fremme eller lette beskæftigelse og uddannelse. I det omfang sådanne ordninger står til rådighed for alle og derfor ikke er begrænset til en enkelt sektor og dermed i virkeligheden er et led i de almindelige beskæftigelsesordninger, betragtes de ikke som statsstøtte. I modsætning hertil vil Kommissionen med større sandsynlighed anse ordninger, som ikke står til rådighed for alle, for at indeholde statsstøtteelementer.
175. For at præcisere sondringen mellem foranstaltninger, der indeholder statsstøtte, og generelle foranstaltninger vedtog Kommissionen retningslinjer for beskæftigelsesstøtte og rammebestemmelser for støtte til uddannelse i henholdsvis 1995³⁷ og 1998³⁸. Statsstøtteforanstaltninger til beskæftigelse, der er anmeldt efter 1995, er derfor blevet vurderet på grundlag af førstnævnte retningslinjer, og fra og med 2000 vurderes statsstøtte til uddannelse på grundlag af sidstnævnte rammebestemmelser.
176. Data vedrørende ordninger, som specifikt er rettet mod beskæftigelse og uddannelse, og som indeholder statsstøtte, fremgår af tabel 32 nedenfor. Det skal understreges, at tallene for begyndelsen af perioden 1995-1997 er ufuldstændige for nogle lande, og de samlede tal er derfor kun vejledende. Fremover vil denne indberetningssituation blive bedre. For så vidt angår den aktuelle oversigtsperiode, er støtteniveauet inden for beskæftigelse forholdsvis højt i Tyskland, Spanien og Italien, og uddannelsesstøtten er steget i Danmark. Det Forenede Kongerige tegner sig for mere end 50% af den samlede uddannelsesstøtte i EU.
177. Tallene i tabel 32 giver en umiddelbar ide om de store forskelle i anvendelsen af statsstøtte som et instrument til at støtte beskæftigelsen og øge uddannelsesaktiviteterne. Mens to medlemsstater overhovedet ikke specifikt yder statsstøtte til disse formål, støtter tolv af de øvrige medlemsstater beskæftigelse, og ni støtter uddannelse. Det er naturligvis en selvfølge, at alle medlemsstater støtter beskæftigelsen via generelle arbejdsmarkedsforanstaltninger og uddannelse via generelle foranstaltninger.
178. Beskæftigelsesstøtte ydes i form af tilskud og skattefritagelser, som tegner sig for henholdsvis 80% og næsten 20% af den samlede støtte på området, mens tilskud udgør næsten 99% af uddannelsesstøtten.

³⁷ Retningslinjer for beskæftigelsesstøtte, EFT C 334 af 12.12.1995.

³⁸ Retningslinjer for støtte til uddannelse, EFT C 343 af 11.11.1998.

Tabel 32 Statsstøtte til beskæftigelse og uddannelse i medlemsstaterne via særlige programmer 1995-1997 og 1997-1999

i mio. EUR

	Beskæftigelse		Uddannelse	
	1995-1997	1997-1999	1995-1997	1997-1999
Østrig	26,0	18,5		
Belgien	99,4	101,4	9,0	29,6
Danmark	73,4	92,0	61,9	145,3
Tyskland	77,5	148,4	68,5	38,3
Grækenland				
Spanien	98,7	119,1	421,4	599,4
Finland	60,9	45,3		
Frankrig	38,3	6,0	46,9	0,03
Irland	53,4	85,8	25,9	21,4
Italien	40,5	219,5		
Luxembourg				
Nederlandene	0,8	0,03		
Portugal	88,5	34,5	74,5	71,0
Sverige	142,7	10,7	50,3	19,4
Det Forenede Kongerige			963,7	1255,2
EU 15	800	881	1722	2180

DEL IX – ET OVERBLIK OVER ÅR 2000

179. I løbet af 2000 vedtog Europa-Kommissionen ti beslutninger om ad hoc-sager, som blev registreret samme år. Af disse ti sager blev tre anset for ikke at udgøre statsstøtte. Den samlede støtte, der blev tildelt i forbindelse med de tilbageværende syv sager, udgør ca. 50 mio. EUR. De medlemsstater, der ydede denne ad hoc-støtte i 2000, er anført i nedenstående tabel 33.

Tabel 33 Ad hoc-sager opdelt efter medlemsstat i 2000

Medlemsstat	Antal sager	Beløb (mio. EUR)
Belgien	1	0,7
Tyskland	2	13,9
Spanien	1	9,3
Frankrig	1	11,6
Italien	1	0,6
Nederlandene	1	13,6
I alt	7	49,7

180. Tabel 34 nedenfor viser den sektormæssige fordeling af disse ad hoc-sager. Inden for fremstillingsvirksomhed er der 1 sag til et beløb af 11,6 mio. EUR, mens skibsbygningsindustrien med kun 2 sager har modtaget over 26 mio. EUR.

Tabel 34 Ad hoc-sager opdelt efter sektor i 2000

Sektor	Antal sager	Beløb (mio. EUR)
Energidistribution	1	9,3
Industrimaskiner	1	1,1
Fremstillingsvirksomhed	1	11,6
Skibsbygning	2	26,4
Stål	2	1,3
I alt	7	49,7

181. En analyse af denne ad hoc-støtte opdelt efter formål findes nedenfor.

Tabel 35 Ad hoc-sager opdelt efter formål i 2000

Formål	Antal sager	Beløb (mio. EUR)	%
Støtte til F&U	1	0,7	1,5%
Udviklingsstøtte (skibsbygning)	1	12,8	25,7%
Miljøstøtte	1	0,6	1,2%
Regionalstøtte	2	20,9	42,1%
Omstruktureringsstøtte	1	1,1	2,3%
Sektorstøtte	1	13,6	27,3%
I alt	7	49,7	100%

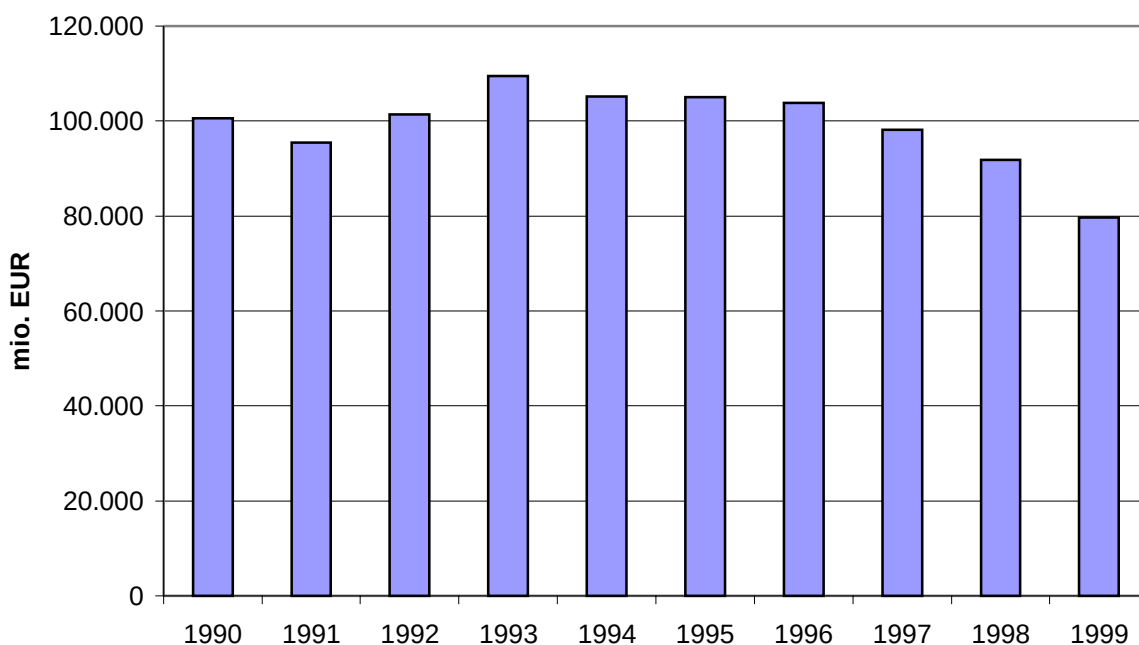
182. Det bemærkes, at det samlede beløb i forbindelse med nye sager, der blev godkendt i 2000, er betydeligt lavere end det samlede beløb i forbindelse med ad hoc-støtte, der blev godkendt i 1999 (se tabel 22). Alligevel vil det endelige beløb for 2000 være lidt højere, da der heri vil indgå restbeløb i forbindelse med ad hoc-støtte, der blev godkendt inden dette år.

DEL X – TILBAGEBLIK

10.1 Oversigt

183. I størstedelen af de seneste 10 år har den samlede statsstøtte ligget inden for en forholdsvis snæver margen på omkring 100 mia. EUR, og det var først i 1999, at niveauet endelig faldt til under 80 mia. EUR. I dette kapitel vil de væsentligste ændringer af tendenserne og mønstrene i hele EU i denne periode blive analyseret kort, og de vigtigste ændringer, der har fundet sted i de enkelte medlemsstater og medført dette fald, vil blive kortlagt. Allererst giver den grafiske fremstilling nedenfor et overblik over de ændrede niveauer i forbindelse med statsstøtte ydet siden 1990.

Figur 10 Samlet statsstøtte i EU 1990-1999³⁹

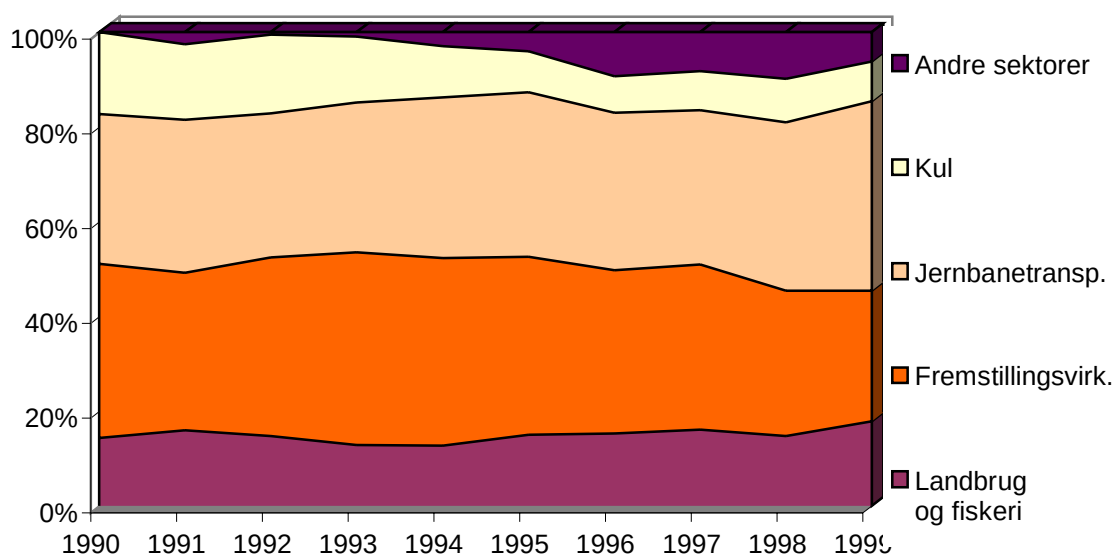


184. Figur 11 nedenfor viser andelen af den samlede statsstøtte, der er ydet til hovedsektorerne, landbrug og fiskeri, fremstillingsvirksomhed, jernbanetransport og andre støttede sektorer. Andelen af støtte til fremstillingsvirksomhed faldt i sidste halvdel af 1990'erne, navnlig som følge af faldet i støtteniveauet i Tyskland og Italien. På den anden side steg andelen af støtte ydet til jernbanesektoren mellem 1990 og 1999.
185. Figur 12 indeholder en opdeling af formålene i forbindelse med tildelingen af støtte til fremstillingsvirksomhed. Betydningen af horisontale formål er steget i den senere

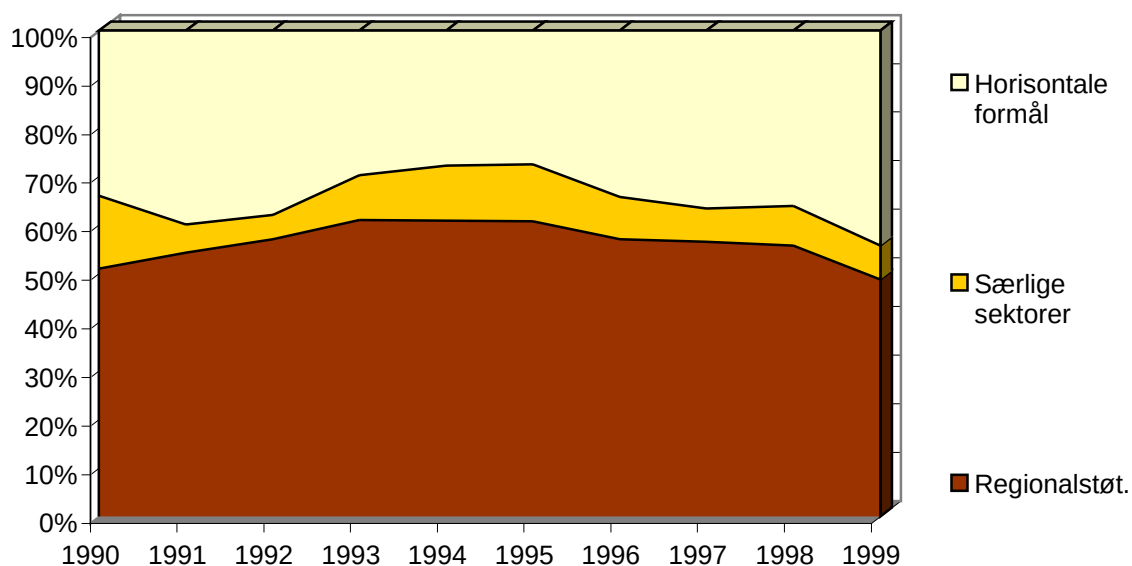
³⁹ Data for Østrig, Finland og Sverige er medtaget siden 1995, hvor disse tre lande tiltrådte Den Europæiske Union. Hvis der blev set bort fra disse data i de samlede tal, ville den faldende tendens for EU-12 være større.

tid, mens andelen af støtte til særlige sektorer inden for fremstillingsvirksomhed gradvis er faldet. Regionalstøttens andel toppede i midten af 1990'erne.

Figur 11 Andele af den samlede statsstøtte ydet til landbrug og fiskeri, fremstillingsvirksomhed, jernbanetransport, kul og andre støttede sektorer 1990-1999



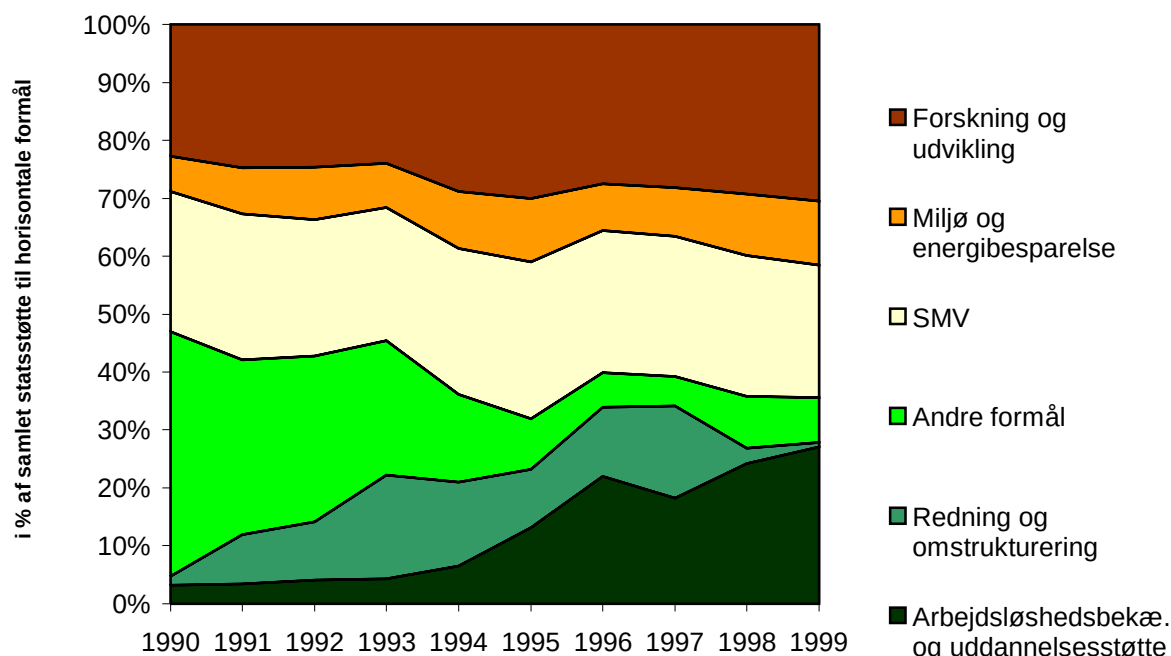
Figur 12 Andel af støtte til horisontale formål, særlige sektorer og regionaludvikling ydet til fremstillingsvirksomhed 1990-1999



186. Støtte til fremstillingsvirksomhed, som ydes til horisontale formål, kan støtte forskellige aktiviteter. Figur 13 nedenfor indeholder en opdeling af horisontal støtte, der er ydet til fremstillingsvirksomhed og til bekæmpelse af arbejdsløshed samt støtte af uddannelse. Den største ændring findes i forbindelse med støtte til redning og omstrukturering, hvor der for meget kort tid siden kunne konstateres et markant fald.

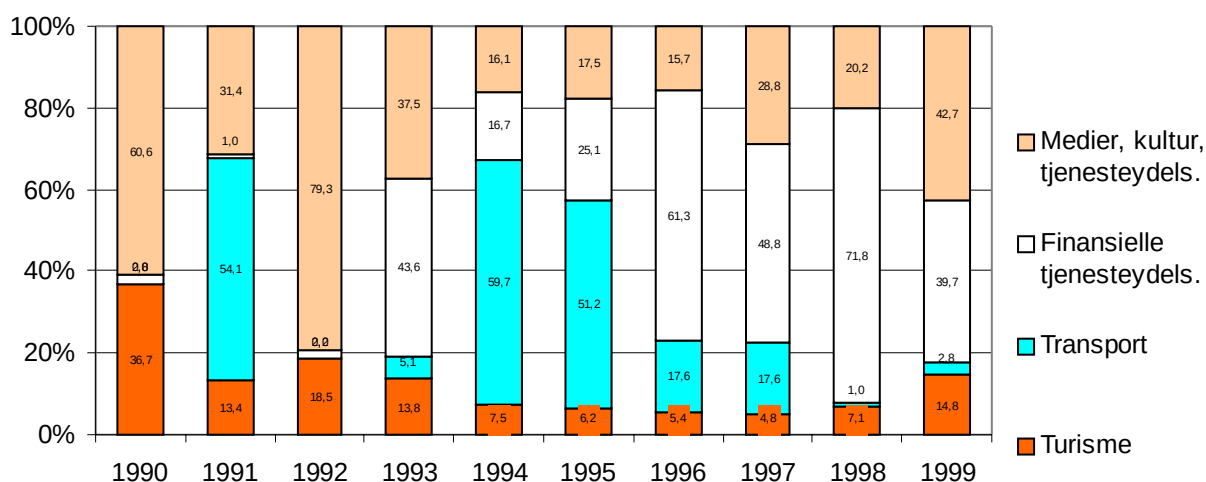
I modsætning hertil er støtten til F&U, miljøbeskyttelse og energibesparelse og SMV steget.

Figur 13 Andel af støtte til horizontale formål som forholdsmæssig andel af den samlede horizontale støtte



187. Servicesektorens bidrag til Den Europæiske Unions økonomi er gradvis steget siden 1990. Luftfartssektoren og den finansielle servicesektor har desuden gennemløbet væsentlige liberaliseringsprocesser. Selv om det absolutte niveau i forbindelse med støtte, som specifikt ydes til servicesektoren (uden jernbanetransport), ikke er så stort som støtten til fremstillingsvirksomhed, viser figur 14 de ændrede mønstre for støtten, der ydes til servicesektoren.

Figur 14 Statsstøtte til servicesektoren, uden jernbanetransport, i EU



10.2 Analyse af de enkelte lande

10.2.1 Østrig

Siden tiltrædelsen af EU i 1995 sammen med Finland og Sverige er det samlede støtteniveau i Østrig faldet med ca. 20%, idet det største fald i absolutte tal kunne konstateres inden for landbrug. Støtten til fremstillingsvirksomhed er ligeledes faldet gradvis siden 1997. Siden 1995 er regionalstøtten steget med over 50%, og støtten til servicesektoren, herunder jernbaner, har ligget forholdsvis stabilt. Med hensyn til andelen af den samlede støtte er støtten til landbruget faldet, mens der i forbindelse med andelen inden for de andre ovennævnte overalt var tale om små stigninger.

10.2.2 Belgien

I de seneste ti år er kul- og skibsbygningsindustrien forsvundet i Belgien, og der har været tale om en betydelig reduktion af stålindustrien og omstrukturering af luftfartssektoren. I samme periode er den samlede støtte faldet med en tredjedel. Med hensyn til støttebeløb faldt støtten til landbruget gradvis indtil 1999, hvor der var en ny stigning næsten til niveauet for 1993. Støtten til fremstillingsvirksomhed faldt ligeledes indtil 1997 og steg derpå en smule. Niveauet var i 1999 imidlertid stadig omkring 44% lavere end niveauet i 1990. Omfanget af horisontal støtte var i 1999 steget en smule i forhold til niveauet i 1990 på grund af den betydelige stigning i støtten til F&U. I modsætning hertil falder rednings- og omstrukturingsstøtten hurtigt. Støtten til regionaludvikling blev nedsat i begyndelsen af 1990'erne, mens støtten til jernbaner, som i 1999 tegnede sig for næsten to tredjedele af den samlede støtte i Belgien, er steget. Landbrugets andel af den samlede støtte har ligget forholdsvis konstant på ca. 9%, mens andelen af støtte til fremstillingsvirksomhed er faldet en smule fra ca. 25% til 22%. Andelen af marginale støttebeløb, som specielt er rettet mod servicesektoren, er ligeledes faldet.

10.2.3 Danmark

I absolutte tal er støtten i Danmark steget, og i 1999 lå den omkring 50% højere end i 1990. Denne samlede stigning skjuler imidlertid vigtige ændringer af mønstrene for den danske støtte. Støtten til landbrug og fiskeri er faldet betydeligt, mens støtten til fremstillingsvirksomhed er næsten fordoblet. Støtten til jernbaner steg i perioden 1990-1993 og faldt derpå til et forholdsvis lavt niveau i 1998, inden den igen steg i 1999. Støtten til servicesektorerne er gradvis steget siden 1990. Stigningen i støtten til fremstillingsvirksomhed kan tilskrives de betydelige midler, der ydes til miljøbeskyttelse og energibesparelse, mens regionalstøtten steg langsomt indtil 1995 og derpå stabiliserede sig på dette niveau. Der har desuden været en betydelig stigning i støtten til uddannelse og til bekæmpelse af arbejdsløshed. Andelen af støtte til landbrug og fiskeri er faldet, mens den lille andel af regionalstøtte har ligget stabilt. På den anden side er andelen af støtte til fremstillingsvirksomhed steget fra under 20% i 1990 til næsten halvdelen i 1999. Det er værd at bemærke den fuldstændige mangel på rednings- og omstrukturingsstøtte og faldet på lang sigt i andelen af støtte til skibsbygning.

10.2.4 Tyskland

Udviklingen i statsstøtten i Tyskland siden 1990 hænger sammen med de kolossale investeringer, der er foretaget i de nye tyske delstater. Med undtagelse af den horisontale støtte toppede alle andre støtteformål i perioden 1992-1994. Støtten til

landbrug udgjorde i 1999 to tredjedele af niveauet i 1990. Støtten til fremstillingsvirksomhed toppede i 1994 og var i 1999 blevet reduceret til niveauet for 1990/1991. Støtten til jernbaner steg i perioden 1990-1994 og faldt derpå i 1999 til de niveauer, der var registreret i 1992/1993. Det eneste område, hvor der kontinuerligt har været tale om et fald på lang sigt er med hensyn til støtten til kulindustrien. Selv om den stadig tegner sig for ca. 20% af den samlede tyske støtte, er de absolutte støttebeløb til kulindustrien faldet hvert år siden 1990. Støtten til servicesektoren toppede i 1995, hovedsagelig på grund af støtten til luftfartssektoren. Andelen af den samlede støtte til landbrug og fiskeri er faldet, og det samme gælder andelen af støtte til kulindustrien. I modsætning hertil steg andelen af støtte til jernbaner, fremstillingsvirksomhed og tjenesteydelser i perioden 1990-1999.

10.2.5 Grækenland

Med undtagelse af støtten til jernbaner og fiskeri er den samlede støtte til de fleste sektorer og formål i Grækenland faldet i hele perioden. Andelen af støtte til landbrug, fiskeri og fremstillingsvirksomhed er faldet betydeligt, mens andelen af støtte til jernbanesektoren er steget og i 1999 tegnede sig for 47% af den samlede græske støtte. Omstruktureringen af dette lands skibsbygnings- og stålindustri fandt sted i henholdsvis første og anden halvdel af dette årti.

10.2.6 Spanien

I løbet af ti år har støtteudgifterne i Spanien vist et meget let fald. Dataene for de absolutte støttebeløb, der er ydet til landbrug, viser et fald på ca. en fjerdedel, mens støtten til fremstillingsvirksomhed er faldet med næsten 10%. Den vigtigste enkeltkomponent i forbindelse med støtten til fremstillingsvirksomhed siden 1990 har været støtten til skibsbygningsindustrien. Der har været betydelige udsving inden for jernbanesektoren og kulindustrien, hvor der er registreret fald på henholdsvis ca. 40 og 26%. Midlertidigt, om end i et betydeligt omfang, blev der også ydet støtte til omstruktureringen af stålindustrien. Støtte specielt rettet til servicesektoren har været holdt på et lavt niveau. Ved en betragtning af den andel af støtten, som er gået til de forskellige formål, fremgår det, at andelen ydet til landbrug, fremstillingsvirksomhed, kul og jernbaner langsomt er blevet reduceret, mens andelen af støtte til servicesektoren, uddannelse og beskæftigelse er steget.

10.2.7 Finland

Støtteniveauet i Finland er faldet med ca. 33% siden 1995, idet det største fald var inden for landbrug og fiskeri. Støttebeløbene til fremstillingsvirksomhed i 1999 er næsten identiske med tallene for 1995. Mellem disse to år steg støtten til skibsbygning, hvorefter den faldt kraftigt. Hvad angår andelen af den samlede støtte, er støtten til landbrug og fiskeri faldet, mens der i forbindelse med andelen af støtte til fremstillingsvirksomhed og servicesektoren var tale om små stigninger.

10.2.8 Frankrig

I løbet af 1990'erne blev der gennemført en betydelig omstruktureringsproces inden for visse områder af fremstillings- og servicesektoren. Omstruktureringen inden for fremstillingsvirksomhed blev ledsaget af kapacitetsnedsættelser, navnlig inden for skibsbygnings- og stålindustrien. Der har ligeledes været nedsættelser inden for kulindustrien. I 1990'erne toppede det samlede statsstøtteniveau først i 1997, men i betragtning af den efterfølgende drastiske nedsættelse af rednings- og

omstrukturingsstøtten faldt støtten til et historisk lavt niveau i 1999. I hele perioden faldt støtten i absolutte tal med lidt over 10% inden for landbrugssektoren, mens støtten til fiskeri blev næsten halveret. Støtten til jernbanesektoren faldt ligeledes gradvis. De største udsving i den støtte, der blev ydet i denne periode, blev registreret inden for fremstillingsvirksomhed, hvor niveauet toppede i 1997. Rednings- og omstrukturingsstøtten inden for fremstillingsvirksomhed steg fra et meget lavt niveau i 1990 til et forholdsvis højt niveau i 1993 og 1997, inden den i 1999 igen faldt til værdier fra før 1993. Regionalstøtten er steget gradvis og udgjorde i 1999 over det dobbelte af det absolutte niveau i 1990. I forbindelse med støtten til servicesektoren kunne der ligeledes konstateres drastiske ændringer, navnlig som følge af rednings- og omstrukturingsstøtten til den finansielle servicesektor og luftfartssektoren. I løbet af disse 10 år er den forholdsmæssige andel af støtten til landbrug og fiskeri steget en smule, mens støtten til fremstillingsvirksomhed har ligget stabilt. Støtten til jernbaner har tegnet sig for den største og endog stigende andel af den samlede støtte. Andelen af støtte til andre servicesektorer er ligeledes steget.

10.2.9 Irland

Den samlede støtte, der blev ydet i Irland, var forholdsvis konstant indtil 1997 og steg kun i korte perioder, hvor der blev ydet omstrukturingsstøtte til luftfartssektoren og stålindustrien. I 1997 begyndte tabte skatteprovenuier i den finansielle servicesektor at stige, og i 1998 blev Irish Corporation Tax for første gang medtaget i dette lands støttetal. I 1999 var der en markant stigning i støtten til landbrug. De respektive andele af støtte til landbrug, fiskeri og servicesektoren er steget i den senere tid, mens andelen af støtte til fremstillingsvirksomhed og jernbaner er faldet. Andelen af regionalstøtte toppede i 1996, inden den faldt til sit nuværende lave niveau.

10.2.10 Italien

Den samlede støtte i Italien har været faldende siden 1990 i forbindelse med de fleste sektorer og formål trods den omstrukturingsproces inden for skibsbygnings- og stålindustrien og andre sektorer inden for fremstillingsvirksomhed, der fandt sted i hele årtiet. I modsætning hertil er støtten til F&U og miljøbeskyttelse gradvis steget i løbet af disse ti år, mens støtten til SMV og energibesparelse langsomt er faldet. Regionalstøtten faldt i samme periode med det femdobbelte. Den absolutte støtte til servicesektoren er ligeledes faldet gradvis i disse ti år, og der var kun tale om en stærk og midlertidig stigning i en kort periode, hvor luftfartssektoren og den finansielle servicesektor modtog støtte. Som følge af de uens stigningsrater i støtteniveauerne har støttemønstrene ændret sig, og andelen af støtte til landbrug og fiskeri er steget. Andelen af støtte til jernbaner er ligeledes steget og tegnede sig i 1999 for næsten halvdelen af den samlede italienske støtte. Andelen af støtte til fremstillingsvirksomhed er faldet fra over halvdelen af den samlede støtte i 1990 til mindre end en tredjedel i 1999.

10.2.11 Luxembourg

Den samlede støtte faldt i Luxembourg i perioden 1990-1995, idet de største absolutte fald kunne konstateres inden for landbrug, jernbaner og fremstillingsvirksomhed. Mens støtten i 1999 til landbrug og fremstillingsvirksomhed fortsat lå under niveauet i 1990, er den samlede støtte steget

som følge af betydelige stigninger i støtten til jernbanesektoren siden 1995. Den største støttekomponent i Luxembourg har rent faktisk altid været støtten til jernbaner, som i 1999 tegnede sig for over 70% af den samlede støtte. Andelen af støtte til landbrug har været stabil, mens andelen af støtte til fremstillingsvirksomhed er faldet.

10.2.12 Nederlandene

Den samlede nationale støtte er steget med næsten 50% i løbet af årtiet som følge af stigningerne i støtten til landbrug og fiskeri samt jernbaner, som i 1999 tegnede sig for lidt over 50% af den samlede støtte. I modsætning hertil er støtten til fremstillingsvirksomhed blevet mindre, idet det største fald siden 1990 er registreret i forbindelse med regionalstøtte. De andele, som hovedsektorerne har tegnet sig for, har fulgt de samme tendenser.

10.2.13 Portugal

Det absolutte støtteniveau i Portugal toppede midlertidigt i 1990, 1994 og 1997, hvor skibsbygnings- og stålindustrien og luftfartssektoren blev omstruktureret, og kulindustrien blev lukket. Tildelingen af støtte uden for disse omstrukturingsprogrammer er generelt faldet, og den samlede støtte i 1999 ligger ca. 25% under niveauet i 1990. Næsten alle sektorer og formål har bidraget til dette fald på lang sigt. Andelen af støtte til landbrug, fiskeri og jernbaner har været konstant, mens andelen af støtte til fremstillingsvirksomhed er faldet ret betydeligt. I modsætning hertil er andelen af støtte til servicesektoren steget, idet en enkelt regionalstøtteordning til fordel for øen Madeira tegnede sig for ca. 38% af den nationale støtte i 1999.

10.2.14 Sverige

Støtteniveauet i Sverige er faldet ca. 20% siden 1995, idet det største absolutte fald er registreret i forbindelse med støtten til jernbaner. Støtten til landbrug og fiskeri er steget gradvis. Der er ligeledes registreret en stigning i støtten til fremstillingsvirksomhed siden 1995 trods faldet i regionalstøtte. De vigtigste ændringer kan konstateres i forbindelse med støtte til miljøbeskyttelse og i den senere tid også energibesparelse. Støtten til andre servicesektorer end jernbanesektoren er steget siden 1995. Hvad angår andelen af den samlede støtte, er andelen af støtte til landbrug og fiskeri samt fremstillingsvirksomhed steget, mens andelen af støtte til servicesektoren er faldet. Alligevel ligger andelen af den samlede støtte, der er ydet til jernbaner, med 47% i 1999 fortsat højt.

10.2.15 Det Forenede Kongerige

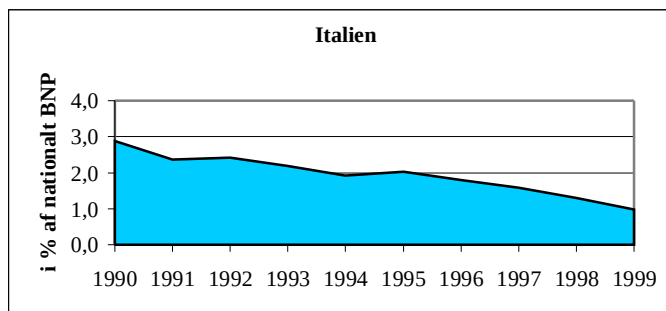
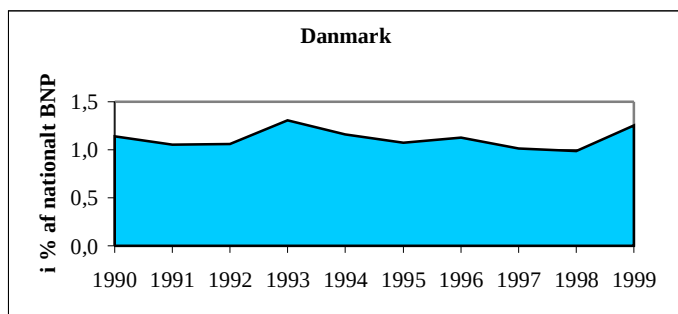
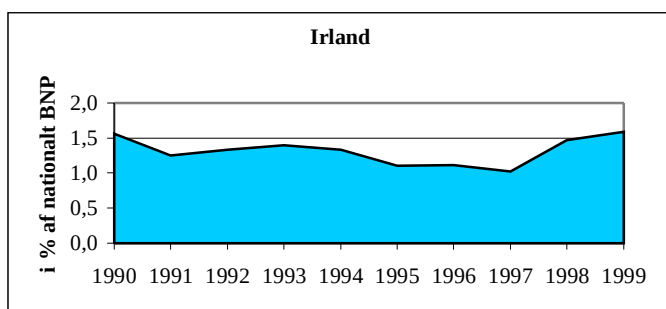
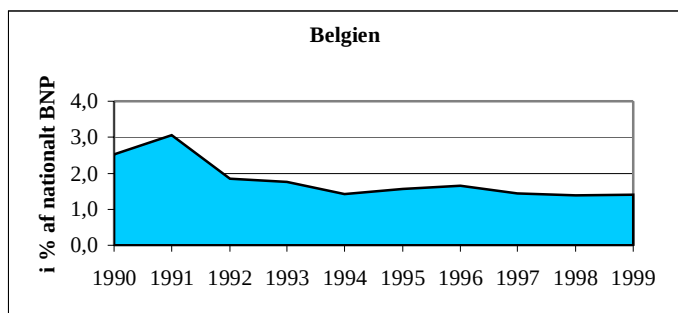
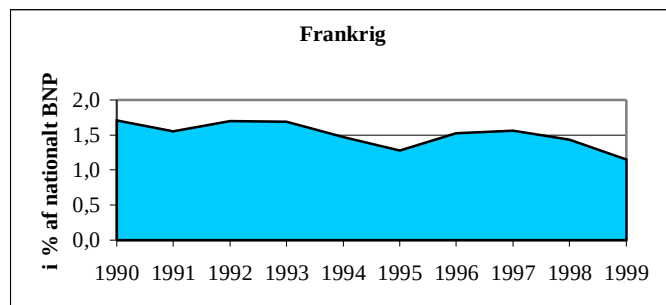
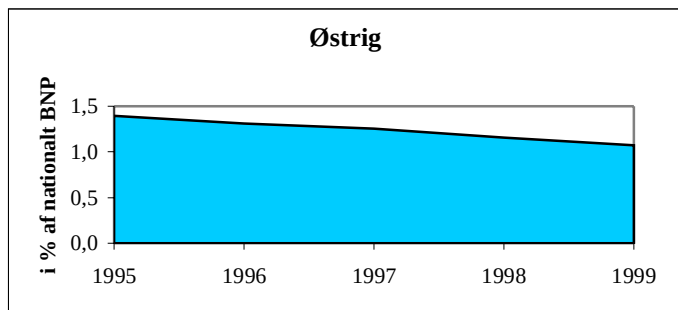
Det samlede støtteniveau i 1999 ligger lidt under niveauet i 1990. I denne tiårsperiode har støtten til landbrug ligget forholdsvis stabilt, idet der blev registreret midlertidige stigninger i 1996 og 1997 som følge af BSE-krisen. Støtten til fiskeri er steget gradvis, mens støtten til fremstillingsvirksomhed i 1999 udgjorde mere end halvdelen af niveauet i 1990. Støtten til jernbanesektoren toppede i 1996, og lå, trods et senere fald, i 1999 over niveauet i 1990. I løbet af tiårsperioden er støtte ydet specifikt til forskellige servicesektorer faldet en smule. Andelen af støtte til landbrug og fiskeri har ligget forholdsvis konstant, mens støtten til fremstillingsvirksomhed er faldet stærkt. I 1999 tegnede jernbanesektoren sig for ca. 47% af den samlede britiske støtte, hvilket er en betydelig stigning i forhold til sektorens andel i 1990.

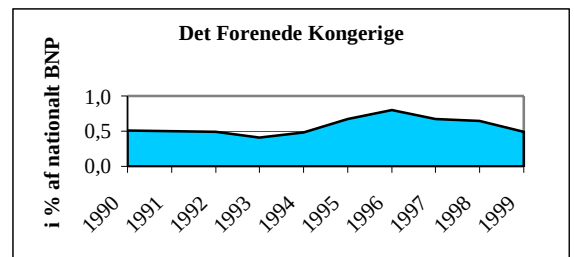
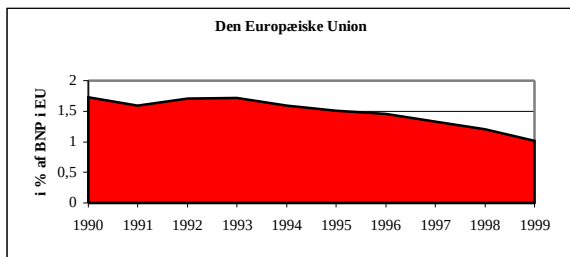
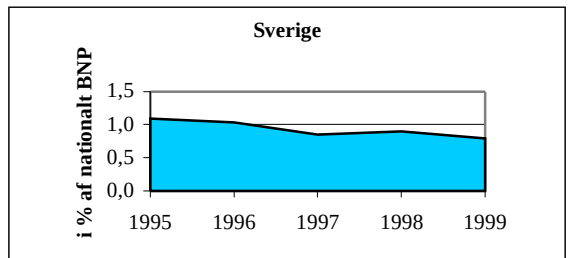
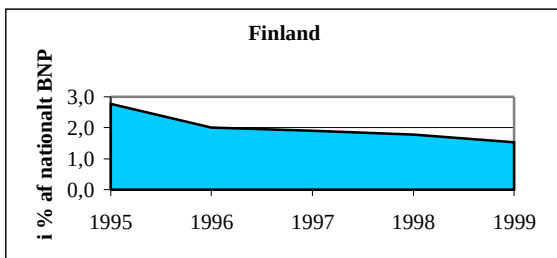
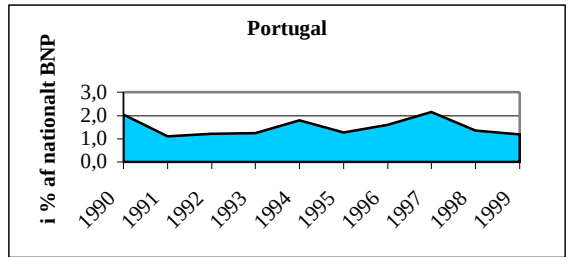
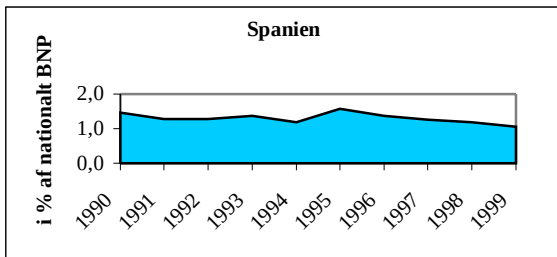
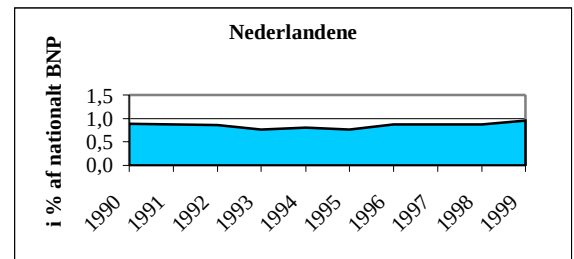
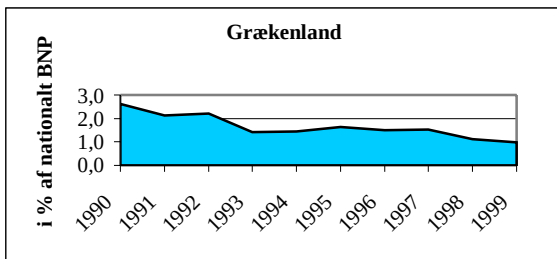
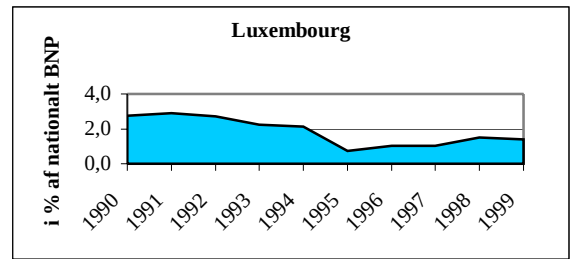
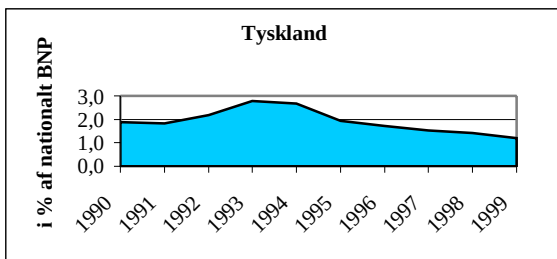
10.2.16 Den Europæiske Union

Ændringerne i tendenserne og mønstrene for den støtte, som de enkelte medlemsstater har ydet, afspejlede de ændrede behov i deres økonomier i det seneste årti. Ved en samlet betragtning er ændringerne på EU-plan betydeligt mindre dramatiske. I de ti år, hvor støtteniveauet faldt fra 100 mia. EUR til under 80 mia. EUR, er andelen af støtte til landbrug steget fra godt 10% til ca. 20%. Der er ligeledes registreret en stigning i andelen af støtte til jernbanesektoren. Støtten til fremstillingsvirksomhed, som tegnede sig for næsten 50% af den samlede støtte i 1990, er faldet til mindre end 30% i 1999. Andelen af støtte, der er ydet specifikt til servicesektoren, er ligeledes faldet.

188. Som supplement til denne analyse er den nationale statsstøtte i de enkelte medlemsstater og EU vist i procent af det respektive BNP i figur 15. Forholdet mellem støtte og BNP for EU som helhed er gradvis faldet, og der kan også konstateres en klar faldende tendens i 12 medlemsstater.

Figur 15 Samlet statsstøtte i medlemsstaterne og EU i procent af nationalt BNP og BNP i EU





Del XI - TJENESTEYDELSER - ÆNDREDE MØNSTRE INDEN FOR STATSSTØTTE

189. Den Europæiske Union er en serviceorienteret økonomi. Den erhvervsmæssige servicesektor tegner sig for en stor andel af det samlede BNP, og denne andel er endnu større, hvis sociale og offentlige tjenesteydelser medtages. Inden statsstøttens betydning for servicesektoren kommenteres, er det derfor nødvendigt at få en større forståelse af tendenserne og mønstrene i forbindelse med tildelingen af støtte til disse sektorer. Med henblik herpå har dataene i denne og i tidligere oversigter allerede været koncentreret om forskellige sektorer, som ikke er fremstillingsvirksomhed, såsom turisme, medier og kultur. Endvidere blev medlemsstaterne i 2000 anmodet om at begynde at vurdere den andel af støtten, som ydes via væsentlige ordninger, og som er rettet til servicesektoren. De første resultater af de oplysninger, som tre medlemsstater forelagde for nylig, er anført nedenfor.
190. Det fremgik af den foreløbige analyse, der er foretaget i Irland, at andelen af den støtte, der blev ydet til servicesektoren via visse horisontale og regionale støtteordninger i 1999, var forholdsvis lav. Andelen af støtte til servicesektoren via støtteordninger for F&U og SMV samt i form af regional- og uddannelsesstøtte udgjorde ca. 10,6% af støtten til fremstillingsvirksomhed.
191. I Finland viste analysen af alle SMV- og regionalstøtteordninger, som tegnede sig for 83% af den samlede regionalstøtte, at andelen af støtte til servicesektoren i 1999 udgjorde henholdsvis 4% og 4,8% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed.
192. I Sverige var den første analyse koncentreret om et begrænset antal SMV- og regionalstøtteordninger. Det fremgik i alle tilfælde, at forholdet mellem støtten til fremstillingsvirksomhed og støtten til servicesektoren i 1998 og 1999 udgjorde ca. 70/30%. Støtten til servicesektoren ville således udgøre ca. 11% af den samlede støtte til fremstillingsvirksomhed. Det er endnu for tidligt at kunne sige med nogen sikkerhed, at dette forhold kan ekstrapoleres til alle regional- og SMV-støtteordninger. Der vil være behov for en yderligere analyse for at kunne fastslå, om servicesektoren i Sverige er mindre afhængig af støtte end fremstillingssektoren.

BILAG

BILAG I

TEKNISK BILAG

Formålet med dette bilag er at skitsere de metoder og kilder, der er anvendt ved udarbejdelsen af denne oversigt over statsstøtte, særlig vedrørende:

1. Undersøgelsens omfang - Udelukkede områder
2. Støtteformer og -kategorier samt formål
3. Kilder og metoder til vurdering af støtteelementet
4. Særlige problemstillinger
 - Forskning og udvikling (F&U)

1. UNDERSØGELSENS OMFANG - UDELUKKEDE OMRÅDER

193. Dette tekniske bilag indeholder alle oplysninger om den metode og den statistiske teknik, der er anvendt ved undersøgelsen. Det er en ajourføring af det tekniske bilag til den foregående oversigt.

Oversigten er koncentreret om statsstøtte til virksomheder, som er omfattet af EF-traktatens artikel 87 og EKSF-traktatens artikel 95. Generelle foranstaltninger er ikke medtaget i tallene.

194. Følgende foranstaltninger eller områder er ikke behandlet:

- 194.1. Støtte, hvis modtagere ikke er virksomheder

- Støtte til husholdninger
- Støtte til erhvervshæmmede
- Støtte til infrastruktur
- Støtte til uddannelsesinstitutioner, hospitaler, socialt boligbyggeri
- Støtte til erhvervsuddannelsescentre
- Direkte støtte til udviklingslande

- 194.2. Generelle foranstaltninger og andre foranstaltninger

- Forskellene mellem de forskellige skattesystemer og de almindelige socialsikringssystemer i medlemsstaterne (afskrivning, underskud på socialsikringsregnskabet osv.)
- Kvoter, offentlige indkøb, markedsrestriktioner, tekniske standarder
- Beskatningsordninger i forbindelse med en række økonomiske aktiviteters særlige art (kooperativer, enkeltmandsfirmaer, selvstændige erhvervsdrivende osv.)⁴⁰
- Generel momsnedsættelse (f.eks. fødevarer i Det Forenede Kongerige)

- 194.3. Støtte ydet til overstatslige og multinationale organisationer

- Fællesskabsstøtte (EFRU, EUGFL osv.)
- EIB- og EBRD-finansiering
- Støtte til ESA (Den Europæiske Rumorganisation)

- 194.4. Individuelle støttetyper

- Forsvar
- Offentlige arbejder

⁴⁰ En selskabsskat for små virksomheder, der er lavere end standardsatsen, udgør støtte og er inkluderet.

2. STØTTEFORMER OG -KATEGORIER SAMT FORMÅL

195. Støttekategorier

A1 støtte repræsenterer en udgift eller et indtægtstab for myndighederne og en fordel for modtagerne. Støtteelementet, dvs. den egentlige finansielle fordel af det overdragne nominelle beløb, afhænger imidlertid i vid udstrækning af, i hvilken form støtten ydes. I denne henseende er der opstillet fire kategorier. Hver kategori angives med et bogstav: A, B, C eller D efterfulgt af tallet 1 eller 2, som betyder henholdsvis budgetstøtte (dvs. støtte ydet på grundlag af centralregeringens budget) eller skattelettelse (dvs. støtte ydet via skattesystemet), plus et A, hvis støtteelementet kendes; f.eks. angiver C1A, hvad der betegnes som støtteelement (A) i et blødt lån (C1).

196. Gruppe A (A1 + A2)

196.1. Den første kategori (A) vedrører støtte, som overdrages i sin helhed til modtageren. Med andre ord svarer støtteelementet til støttens kapitalværdi. Denne første kategori er underopdelt i to grupper, afhængigt af om støtten ydes via budgettet (A1) eller gennem skatte- eller socialsikringssystemet (A2).

196.2. Liste over støtte i kategori A1 og A2

- Tilskud
- Rentetilskud direkte til modtageren
- Skattefradrag og andre skatteforanstaltninger, hvor ydelsen ikke er afhængig af skattetilsvaret (hvis skattefradraget overstiger den skyldige skat, tilbagebetales det overskydende beløb)
- Skattefradrag, -fritagelser og -lempelser, hvor ydelsen er afhængig af skattetilsvaret
- Nedsættelse af socialsikringsbidrag
- Støtteækvivalenter, f.eks. salg eller leje af offentlige grunde eller ejendomme til priser under markedsværdien

197. Gruppe B1

197.1. Det er nødvendigt at fastslå, om en finansiell overførsel fra myndighederne gennem erhvervelse af kapitalinteresser skal betragtes som støtte til modtageren eller som et eksempel på den offentlige sektors engagement i erhvervsvirksomhed i lighed med en privat investors transaktioner på normale markedsvilkår. Erhvervelse af kapitalinteresser under forskellige former kunne således i princippet være medtaget i den første kategori, men de er blevet samlet i en særskilt kategori (B1).

197.2. Liste over støtte i kategori B1

- Erhvervelse af kapitalinteresser under enhver form (herunder konvertering af gæld)

198. Gruppe C (C1 + C2)

198.1. Den tredje kategori (C) omfatter overførsler, hvor støtteelementet udgøres af en rente, som modtageren sparer i en periode, hvor han har den overførte kapital til rådighed. Den finansielle overførsel kan være enten et blødt lån (C1) eller udsættelse af skatten (C2). Støtteelementerne (C1A/C2A) i denne kategori er meget lavere end støttens kapitalværdi.

198.2. Liste over støtte i kategori C1 eller C2

- Bløde lån fra offentlige eller private kilder (rentetilskud henhører under A1)
- Ansvarlig lånekapital fra offentlige eller private kilder
- Forskud, der tilbagebetales i tilfælde af et projekts succes
- Udsættelse af skatten (hensættelser, fri eller fremskyndet afskrivning osv.)

199. Gruppe D1

199.1. Den sidste kategori (D1) omfatter garantier udtrykt i garanterede nominelle beløb. Støtteelementerne (D1A) er normalt meget lavere end de nominelle beløb, eftersom de svarer til den fordel, som modtageren opnår omkostningsfrit eller til en lavere kurs end markedskursen, hvis der betales en præmie til dækning af risikoen. Hvis der imidlertid opstår tab under garantiordningen, henføres det samlede tab, fratrullet betalte præmier, under D1A, fordi det da kan betragtes som en endelig overførsel til modtageren. Disse garantiers nominelle beløb er angivet under D1 for at give en idé om eventualforpligtelsens størrelse.

199.2. Liste over støtte i kategori D1

- Beløb, der dækkes ved garantiordninger (D1)
- Tab i forbindelse med garantiordninger, fratrullet betalte præmier (D1A)

200. Formålet med støtten

Støtteordningerne er opdelt efter sektor eller formål:

1. Landbrug og fiskeri
 - 1.1. Landbrug
 - 1.2. Fiskeri
2. Fremstillingsvirksomhed/Tjenesteydelser
 - 2.1. Horisontale formål
 - Forskning og udvikling
 - Miljø
 - Små og mellemstore virksomheder
 - Handel
 - Energibesparelse
 - Redning og omstrukturering
 - Beskæftigelsesstøtte
 - Uddannelsesstøtte
 - Andre formål
 - 2.2. Særlige sektorer
 - Stål
 - Skibsbygningsindustri
 - Anden fremstillingsvirksomhed
 - Kulindustri
 - Transport (jernbane, luftfart, indre vandveje, søtransport, landtransport og kombineret transport)
 - Finansielle tjenesteydelser
 - Turisme, medier og kultur
3. Regionalstøtte
 - 3.1. Regioner under artikel 87, stk. 3, litra a)
 - 3.2. Regioner under artikel 87, stk. 3, litra c)

201. Liste over regioner, der falder ind under artikel 87, stk. 3, litra a), gyldig indtil den 31. december 1999⁴¹

<u>Medlemsstat</u>	<u>Regioner</u>
Grækenland	alle regioner
Irland	alle regioner
Portugal	alle regioner
Østrig	Burgenland
Tyskland	Berlin (Østberlin)
	Brandenburg
	Mecklenburg-Vorpommern
	Sachsen
	Sachsen-Anhalt
	Thüringen
Spanien	Galicien
	Asturias
	Cantabria
	Castilla-Leon
	Castilla-La Mancha
	Extremadura
	Comunidad Valenciana
	Andalucía
	Murcia
	Ceuta y Melilla
	Canarias
Frankrig	Guadeloupe
	Martinique
	Guyane
	Reunion
Italien	Campania
	Sicilia
	Sardegna
	Puglia
	Basilicata
	Calabria
Det Forenede Kongerige	Nordirland

⁴¹ EFT C 212 af 12.8.1998, s. 2-10 og efterfølgende ændringer.

3. KILDER OG METODER TIL VURDERING AF STØTTEELEMENTET

202. Tallene repræsenterer normalt de faktiske udgifter (eller det faktiske indkomsttab i tilfælde af skatteudgifter).⁴² Hvor disse ikke har foreligget, er der efter konsultation af de berørte medlemsstater benyttet budgetbevillinger eller beløb fra planlægningsprogrammer. I tilfælde, hvor der ikke forelå tal, er der - medmindre andet er nævnt - anvendt tal fra de foregående år som skøn.

202.1. Alle tallene er indsamlet i national valuta og er blevet omregnet til faste 1998-priser i EUR.

Følgende statistiske data i oversigten stammer fra Eurostats database NEWCHRONOS.

- bruttonationalproduktet (BNP) i markedspriser
- implicit BNP-deflator
- samlede generelle offentlige udgifter
- bruttoværditilvækst i markedspriser for forarbejdede varer og indenlandsk transport
- samlet antal beskæftigede, beskæftigelse i alt
- beskæftigelse efter branche for forarbejdede varer og kul

Bruttoværditilvæksten for fiskeri er beregnet på basis af de landede mængder og gennemsnitspriserne.

I ganske få tilfælde, hvor der ikke har foreligget data, er disse blevet suppleret med statistikker fra databasen AMECO i Kommissionens Generaldirektorat for Økonomiske og Finansielle Anliggender, GD ECFIN.

202.2. Kommissionens tjenestegrene har fremskaffet tal for deres respektive sektorer på grundlag af nedenstående.

For landbrug kræver de nuværende indberetningsforpligtelser over for både OECD og WTO, at medlemsstaterne forelægger Kommissionen oplysninger om al støtte, som de yder både nationalt og regionalt. Oplysningerne omfatter direkte betalinger, reducerede produktionsomkostninger og generelle tjenester samt overførsler, der støtter landbrugets mange funktioner. Støtte til oprettelse og bevaring af arbejdspladser i landbrugsområder, agro-miljøprogrammer, der fører til en afbalanceret arealanvendelse, bevaring og fornyelse af de naturlige ressourcer indgår også samt visse sociale sikringsprogrammer og ekstraordinære betalinger som følger af BSE-krisen.

⁴² Det skal understreges, at de årlige udgifter (forpligtelser) ikke nødvendigvis svarer til de årlige budgetfinansieringer af en støtteordning.

For fiskeri er der anvendt tal, som medlemsstaterne har afgivet efter proceduren i den resolution, som repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer vedtog på Rådets 306. samling den 2. oktober 1974. På tidspunktet for udarbejdelsen af denne oversigt forelå der data for 1999 fra Belgien, Danmark, Grækenland, Spanien, Finland, Italien, Portugal, Sverige og Det Forenede Kongerige.

For kul er tallene dem, som medlemsstaterne har afgivet i overensstemmelse med Kommissionens beslutning nr. 528/76/EKSF og 3632/93/EKSF, og som er sammenfattet i Kommissionens årlige meddelelse til Rådet om støtte til denne sektor. Tallene er opdelt i støtte til løbende produktion og støtte, der ikke vedrører den løbende produktion (dvs. særlige sociale sikringsprogrammer for minearbejdere og støtte til at dække gamle forpligtelser).

For jernbanetransport er tallene dem, som medlemsstaterne fremsender. For hovedpartens vedkommende skal beløbene ikke anmeldes på forhånd. Særsomt er der derudover anført støtte til jernbanesektoren på grundlag af Rådets forordning 1191/69, som ændret ved forordning 1893/91 om opretholdelsen af forpligtelser til offentlig tjeneste.

202.3. Fremstillingsvirksomhed

Hvad angår støtte til fremstillingsvirksomhed, er der næsten udelukkende anvendt tal fremlagt af medlemsstaterne ifølge den normale årlige indberetningsprocedure. Denne procedure blev fastlagt i Kommissionens skrivelse af 22. april 1994 til medlemsstaterne og ajourført i Kommissionens skrivelse til medlemsstaterne af 2. august 1995. Endvidere sammenholdes tallene med Kommissionens beslutninger, nationale publikationer om ydelse af støtte, nationale udgiftsregnskaber, budgetforslag og andet.

202.4. Stål og skibsbygning

Tallene i denne undersøgelse stammer fra de rapporter, som Kommissionen udarbejder for Rådet om tilsynet med støtten til stålindustrien.

202.5. Metoder til vurdering af støtteelementet

202.5.1. Gruppe A - hvor A1A repræsenterer tilskud og rentetilskud og A2A fritagelse for skatter og sociale byrder osv.

Det er ikke nødvendigt at beregne støtteelementet, da støttebeløbet er lig med tilskuddet eller dets ækvivalent.

202.5.2. Gruppe B - kapitalinteresser (herunder konvertering af gæld).

Sådanne interventioner er ifølge Kommissionens faste praksis støtte, når en privat investor, der opererer på normale markedsvilkår, ikke ville have foretaget den pågældende investering. Se Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EØF-traktatens artikel 87 og 88 og af artikel 5 i Kommissionens direktiv 80/723/EØF på offentlige virksomheder i fremstillingssektoren, EFT C 307 af 13.11.1993, s. 3. Metoden bygger på en beregning af den fordel, støttemodtageren opnår.

202.5.3. Gruppe C - hvor C1 repræsenterer bløde lån og C2 skatteudsættelser.

Støtteelementerne (C1A/C2A) i denne kategori er meget lavere end støttens kapitalværdi. Siden 1995 har man, hvis en medlemsstat ikke oplyser data for støtteelementerne, betragtet 15% af det samlede lån fra staten som støtteelement sammenlignet med den tidligere praksis, hvor det var 33%. Denne nedsættelse skyldes, at støtteelementet er lavere på grund af det generelt lavere renteniveau i medlemsstaterne i forhold til niveauet i de tidligere undersøgelser.

I forbindelse med tilbagebetalingspligtige forskud, hvor en medlemsstat ikke oplyser den andel af lånet, der skal tilbagebetales, anser man støtteelementet for at udgøre 90%, da den andel, der har skullet tilbagebetales, i gennemsnit har været lav.

202.5.4. Gruppe D - garantier.

Støtteelementet (D1A) er meget lavere end den garanterede kapitalværdi. Hvis disse oplysninger om det nøjagtige støttebeløb ikke foreligger, betragtes statens tab som et skøn over støtteelementet. Hvis medlemsstaternes oplysninger kun indeholder tal for den garanterede kapitalværdi, anses støtteelementet for at udgøre 10% af dette tal.

4. SÆRLIGE PROBLEMSTILLINGER

203. Forskning og udvikling (F&U)

203.1. F&U-kontrakter

Ingen forsknings- og udviklingskontrakter har indeholdt statsstøtte. Desuden giver kilderne ikke mulighed for at udskille forsknings- og udviklingskontrakter, der især har militære formål, og at vurdere virkningerne for markedet af sådanne kontrakter⁴³.

203.2. Offentlig forskning

Der opgives ingen tal for det eventuelle støtteelement i statens finansiering "inden for murene" af offentlige forskningsinstitutter eller af forskning på højere læreanstalter. Offentlig finansiering af F&U-aktiviteter, der gennemføres af højere læreanstalter eller offentlige forskningsorganer uden profit for øje, er som hovedregel ikke omfattet af bestemmelserne i EF-traktatens artikel 87, stk. 1⁴⁴.

203.3. Kerneenergi

Kommissionen har ikke kendskab til ikke-anmeldt støtte, som er blevet ydet til kerneenergisektoren. Medlemsstaterne kan imidlertid yde støtte til kerneenergisektoren gennem deres offentlige virksomheder eller F&U-finansiering (hovedsagelig i form af F&U-kontrakter og offentlig forskning). Kun en del af denne finansiering indgår i tallene for F&U. De tal for kerneenergi, der indgår i F&U-tallene, kan derfor meget vel være undervurderede. Situationen med hensyn til støtte i energisektoren er ved at blive undersøgt, navnlig på baggrund af liberaliseringen heraf samt de dermed forbundne strandede omkostninger.

⁴³ Se punkt 2.5. i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling, EFT C 45 af 17.2.1996.

⁴⁴ Se punkt 2.4. i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte til forskning og udvikling.

BILAG II

STATISTISK BILAG

Tabel A1	Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed. Årlige støttebeløb 1995-1999 i løbende priser og nationale valutaer.
Tabel A2	Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed. Årlige støttebeløb 1995-1999 i løbende priser og EUR.
Tabel A3	Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed. Årlige støttebeløb 1995-1999 i faste priser og EUR.
Tabel A4	Statsstøtte til de nye tyske delstater. Årligt gennemsnit 1995-1999 i faste priser og EUR.
Tabel A5/1-15	Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999 i hver enkelt medlemsstat i faste priser og EUR.
Tabel A5/16	Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999 i EU i faste priser og EUR.
Tabel A6/1-15	Samlet statsstøtte 1995-1999 i hver enkelt medlemsstat i faste priser og EUR.
Tabel A6/16	Samlet statsstøtte 1995-1999 i EU i faste priser og EUR.

Tabel A1**Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i løbende priser 1995-1999****i mio. national valuta (mia. for Italien)**

	1995	1996	1997	1998	1999
Austria	5.897,70	6.239,38	7.133,21	6.524,99	6.228,36
Belgium	35.345,54	37.237,72	25.060,30	25.980,21	28.904,77
Denmark	4.151,53	4.637,40	5.106,25	4.764,14	4.883,38
Germany	28.148,72	25.625,54	22.266,78	20.579,44	14.972,33
Greece	198.820,31	177.941,13	220.192,55	166.004,79	139.109,82
Spain	403.032,23	312.905,10	291.802,59	290.911,46	192.719,01
Finland	2.287,91	1.905,08	2.587,32	2.536,17	2.421,92
France	20.125,28	23.732,84	36.547,15	28.091,04	27.230,05
Ireland	152,29	227,45	185,72	514,54	428,79
Italy	21.723,13	18.505,13	16.411,56	10.033,44	6.414,98
Luxembourg	1.829,79	1.815,47	1.958,08	2.016,65	1.506,47
Netherlands	1.192,85	1.349,48	1.280,25	1.262,67	1.251,53
Portugal	30.320,66	32.102,34	41.051,99	37.051,86	37.300,18
Sweden	3.090,03	3.131,47	3.279,96	3.921,89	3.963,12
United Kingdom	901,38	1.028,77	1.053,18	935,09	858,71
EUR 15	36.141,13	34.178,67	33.079,01	27.559,14	22.027,35

Tabel A2**Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i løbende priser 1995-1999****i mio. EUR**

	1995	1996	1997	1998	1999
Austria	447,39	464,43	516,00	470,97	452,63
Belgium	916,83	947,56	618,27	639,58	716,53
Denmark	566,53	630,14	682,32	635,28	656,76
Germany	15.022,67	13.419,74	11.335,27	10.451,03	7.655,23
Greece	656,20	582,37	711,78	501,93	427,03
Spain	2.472,59	1.946,56	1.759,04	1.740,07	1.158,26
Finland	400,79	326,87	439,97	423,93	407,34
France	3.084,31	3.655,14	5.526,90	4.255,31	4.151,19
Ireland	186,74	286,66	248,46	654,43	544,45
Italy	10.197,98	9.446,41	8.506,49	5.162,16	3.313,06
Luxembourg	47,46	46,20	48,31	49,65	37,34
Netherlands	568,32	630,68	579,09	568,85	567,92
Portugal	154,61	163,99	206,72	183,70	186,05
Sweden	331,13	367,77	379,13	439,87	449,97
United Kingdom	1.087,58	1.264,16	1.521,26	1.382,38	1.303,57
EUR 15	36.141,13	34.178,67	33.079,01	27.559,14	22.027,35

Tabel A3**Statsstøtte til fremstillingsvirksomhed i faste priser 1995-1999****i mio. EUR**

	1995	1996	1997	1998	1999
Austria	440,80	460,44	518,07	470,97	445,64
Belgium	906,16	943,72	626,68	639,58	705,08
Denmark	588,47	641,43	694,95	635,28	633,77
Germany	14.726,71	13.269,97	11.436,70	10.451,03	7.536,95
Greece	725,17	604,41	700,07	501,93	408,82
Spain	2.608,63	1.956,42	1.784,99	1.740,07	1.120,43
Finland	401,52	335,10	445,95	423,93	402,23
France	3.161,13	3.674,50	5.586,91	4.255,31	4.109,43
Ireland	218,90	319,48	249,86	654,43	525,51
Italy	12.372,34	10.010,96	8.667,62	5.162,16	3.252,30
Luxembourg	48,05	46,87	48,92	49,65	36,27
Netherlands	565,56	632,42	588,18	568,85	554,72
Portugal	166,41	170,63	211,78	183,70	179,53
Sweden	360,30	360,02	372,53	439,87	442,16
United Kingdom	1.458,87	1.612,48	1.604,14	1.382,38	1.238,80
EUR 15	38.749,02	35.038,85	33.537,35	27.559,14	21.591,62

Tabel A4**Tysk statsstøtte til de nye delstater - årligt gennemsnit 1997-1999**

	i mio. ECU	i %	i % af samlet støtte
Tilskud	4 024,61	58,36	41,03
Skattefritagelser	766,65	11,12	7,82
Kapitalinteresser	12,34	0,18	0,13
Bløde lån	1 702,78	24,69	17,36
Skatteudsættelser	0,00	0,00	0,00
Garantier	389,23	5,64	3,97
I ALT	6 895,60	100,00	70,30

I årene 1997-1999 blev der årligt ydet en gennemsnitlig støtte på 6 896 mio. EUR til de nye delstater. Dette udgør 70% af den samlede tyske støtte til fremstillingsvirksomhed, der har været faldende siden 1993, og omfatter den årlige gennemsnitlige "Treuhand"-støtte på 2 179 mio. EUR.

ØSTRIG										
Tabel A5/1										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	992,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	992,70	45,53		
12 Fiskeri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	965,96	0,00	0,00	31,81	0,00	21,61	1.019,38	46,75	309,94	64,81
heraf:										
21 Horisontale formål	269,94	0,00	0,00	25,07	0,00	21,41	316,42	14,51	297,96	62,31
heraf:										
- Forskning og udvikling	143,93	0,00	0,00	15,12	0,00	0,13	159,17	7,30	159,17	33,28
- Miljø	53,19	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	53,23	2,44	53,23	11,13
- SMV	45,52	0,00	0,00	8,40	0,00	13,58	67,50	3,10	67,50	14,12
- Handel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Energibesparelse	2,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,61	0,12	2,61	0,55
- Redning og omstrukturering	7,32	0,00	0,00	0,42	0,00	7,71	15,45	0,71	15,45	3,23
- Beskæftigelsesstøtte	17,37	0,00	0,00	1,09	0,00	0,00	18,45	0,85		
- Uddannelsesstøtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Andre formål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Særlige sektorer	696,02	0,00	0,00	6,74	0,00	0,20	702,96	32,24	11,97	2,50
heraf:										
- Stål	3,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,48	0,16	3,48	0,73
- Skibsbygning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Anden fremstillingsvirksomhed	8,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,49	0,39	8,49	1,78
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	655,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	655,64	30,07		
heraf - forordning 1191/69	636,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	636,35	29,19		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	28,41	0,00	0,00	6,74	0,00	0,20	35,35	1,62		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
3 Regionalstøtte	102,83	0,00	0,38	63,28	0,00	1,80	168,29	7,72	168,29	35,19
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	77,96	0,00	0,00	58,40	0,00	1,39	137,76	6,32	137,76	28,81
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	24,87	0,00	0,38	4,88	0,00	0,41	30,53	1,40	30,53	6,38
I ALT	2.061,49	0,00	0,38	95,09	0,00	23,40	2.180,36	100,00	478,22	100,00
i %	94,55	0,00	0,02	4,36	0,00	1,07	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	367,38	0,00	0,38	87,26	0,00	23,21	478,22	0,00	478,22	0,00
i %	76,82	0,00	0,08	18,25	0,00	4,85	0,00	0,00	0,00	0,00

BELGIEN										
Tabel A5/2										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	246,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	246,68	7,83		
12 Fiskeri	4,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,68	0,15		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	2.502,34	112,07	32,31	28,79	0,00	4,11	2.679,62	85,02	436,25	66,39
heraf:										
21 Horisontale formål	388,73	112,07	32,31	28,79	0,00	4,11	566,01	17,96	435,07	66,21
heraf:										
- Forskning og udvikling	96,54	0,82	0,00	27,75	0,00	0,00	125,11	3,97	125,11	19,04
- Miljø	5,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,48	0,17	5,48	0,83
- SMV	146,44	0,16	0,00	0,50	0,00	2,59	149,69	4,75	149,69	22,78
- Handel	2,81	0,00	0,00	0,48	0,00	1,52	4,81	0,15	4,81	0,73
- Energibesparelse	0,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,49	0,02	0,49	0,07
- Redning og omstrukturering	5,36	0,00	2,92	0,06	0,00	0,00	8,33	0,26	8,33	1,27
- Beskæftigelsesstøtte	101,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	101,40	3,22		
- Uddannelsesstøtte	29,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,55	0,94		
- Andre formål	0,67	111,09	29,39	0,00	0,00	0,00	141,16	4,48	141,16	21,48
22 Særlige sektorer	2.113,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.113,61	67,06	1,18	0,18
heraf:										
- Stål	0,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,72	0,02	0,72	0,11
- Skibsbygning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Anden fremstillingsvirksomhed	0,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,46	0,01	0,46	0,07
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	2.100,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.100,11	66,63		
heraf - forordning 1191/69	329,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	329,99	10,47		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	7,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,31	0,23		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	5,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,02	0,16	-	-
3 Regionalstøtte	213,13	0,00	0,00	0,21	3,84	3,69	220,87	7,01	220,87	33,61
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	213,13	0,00	0,00	0,21	3,84	3,69	220,87	7,01	220,87	33,61
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I ALT	2.966,83	112,07	32,31	29,00	3,84	7,80	3.151,84	100,00	657,11	100,00
i %	94,13	3,56	1,03	0,92	0,12	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	472,10	112,07	32,31	29,00	3,84	7,80	657,11	0,00	657,11	0,00
i %	71,84	17,06	4,92	4,41	0,58	1,19	0,00	0,00	0,00	0,00

DANMARK										
Tabel A5/3										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	239,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	239,27	14,24		
12 Fiskeri	9,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,28	0,55		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	1.129,02	230,27	0,00	46,20	0,00	12,18	1.417,68	84,35	640,28	97,80
heraf:										
21 Horisontale formål	549,51	230,27	0,00	46,20	0,00	12,18	838,17	49,87	600,89	91,79
heraf:										
- Forskning og udvikling	111,66	0,45	0,00	37,52	0,00	12,18	161,82	9,63	161,82	24,72
- Miljø	13,51	229,82	0,00	0,00	0,00	0,00	243,33	14,48	243,33	37,17
- SMV	12,98	0,00	0,00	0,22	0,00	0,00	13,20	0,79	13,20	2,02
- Handel	27,47	0,00	0,00	8,46	0,00	0,00	35,93	2,14	35,93	5,49
- Energibesparelse	146,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	146,61	8,72	146,61	22,39
- Redning og omstrukturering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Beskæftigelsesstøtte	92,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	92,02	5,48		
- Uddannelsesstøtte	145,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	145,26	8,64		
- Andre formål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Særlige sektorer	579,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	579,51	34,48	39,39	6,02
heraf:										
- Stål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Skibsbygning	36,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	36,77	2,19	36,77	5,62
- Anden fremstillingsvirksomhed	2,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,62	0,16	2,62	0,40
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	513,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	513,99	30,58		
heraf - forordning 1191/69	295,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	295,45	17,58		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	7,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,36	0,44		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	18,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,78	1,12	-	-
3 Regionalstøtte	14,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,39	0,86	14,39	2,20
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	14,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,39	0,86	14,39	2,20
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I ALT	1.391,96	230,27	0,00	46,20	0,00	12,18	1.680,62	100,00	654,67	100,00
i %	82,82	13,70	0,00	2,75	0,00	0,72	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED	366,01	230,27	0,00	46,20	0,00	12,18	654,67	0,00	654,67	0,00
i %	55,91	35,17	0,00	7,06	0,00	1,86	0,00	0,00	0,00	c

TYSKLAND										
Tabel A5/4										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	1.663,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.663,83	6,23		
12 Fiskeri	19,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,16	0,07		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	16.990,74	354,31	104,30	835,17	69,78	146,17	18.500,46	69,25	3.276,03	33,40
heraf:										
21 Horisontale formål	1.745,85	204,33	9,25	832,10	69,78	145,08	3.006,39	11,25	2.819,70	28,75
heraf:										
- Forskning og udvikling	1.183,14	0,00	0,00	49,59	0,00	2,19	1.234,91	4,62	1.234,91	12,59
- Miljø	74,22	0,00	0,00	54,30	0,00	0,00	128,51	0,48	128,51	1,31
- SMV	189,29	203,31	9,25	669,52	69,78	126,67	1.267,83	4,75	1.267,83	12,93
- Handel	4,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,62	0,02	4,62	0,05
- Energibesparelse	104,52	1,02	0,00	45,33	0,00	0,00	150,87	0,56	150,87	1,54
- Redning og omstrukturering	15,50	0,00	0,00	1,23	0,00	0,49	17,22	0,06	17,22	0,18
- Beskæftigelsesstøtte	148,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	148,38	0,56		
- Uddannelsesstøtte	26,19	0,00	0,00	12,12	0,00	0,00	38,31	0,14		
- Andre formål	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	15,73	15,74	0,06	15,74	0,16
22 Særlige sektorer	15.244,88	149,98	95,05	3,07	0,00	1,09	15.494,08	58,00	456,33	4,65
heraf:										
- Stål	0,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,07	0,71	0,00	0,71	0,01
- Skibsbygning	302,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	302,70	1,13	302,70	3,09
- Anden fremstillingsvirksomhed	2,94	149,98	0,00	0,00	0,00	0,00	152,92	0,57	152,92	1,56
- Kul - støtte til løbende produktion	4.465,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.465,84	16,72		
- Kul - anden støtte	434,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	434,54	1,63		
- Transport	9.979,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.979,60	37,35		
heraf - forordning 1191/69	4.337,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.337,91	16,24		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	56,26	0,00	0,00	2,76	0,00	0,00	59,02	0,22		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	95,05	0,00	0,00	0,00	95,05	0,36		
- Medier og kultur	2,36	0,00	0,00	0,31	0,00	1,02	3,69	0,01	-	-
3 Regionalstøtte	4.037,83	767,16	4,72	1.281,46	55,98	385,06	6.532,20	24,45	6.532,20	66,60
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	609,84	0,51	0,00	34,60	55,98	79,18	780,10	2,92	780,10	7,95
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	3.427,99	766,65	4,72	1.246,87	0,00	305,88	5.752,10	21,53	5.752,10	58,65
I ALT	22.711,56	1.121,47	109,01	2.116,63	125,76	531,23	26.715,66	100,00	9.808,23	100,00
i %	85,01	4,20	0,41	7,92	0,47	1,99	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	5.915,39	1.121,47	13,97	2.101,44	125,76	530,21	9.808,23	0,00	9.808,23	0,00
i %	60,31	11,43	0,14	21,43	1,28	5,41	0,00	0,00	0,00	0,00

GRÆKENLAND										
Tabel A5/5										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	156,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	156,97	12,03		
12 Fiskeri	20,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,88	1,60		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	473,22	5,59	144,20	2,91	0,00	0,24	626,17	47,98	36,03	6,71
heraf:										
21 Horisontale formål	15,47	5,59	0,00	0,00	0,00	0,24	21,31	1,63	21,31	3,97
heraf:										
- Forskning og udvikling	0,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,20	0,01	0,20	0,04
- Miljø	0,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,81	0,06	0,81	0,15
- SMV	13,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,46	1,03	13,46	2,51
- Handel	0,64	5,59	0,00	0,00	0,00	0,00	6,24	0,48	6,24	1,16
- Energibesparelse	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Redning og omstrukturering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Beskæftigelsesstøtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Uddannelsesstøtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Andre formål	0,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,24	0,61	0,05	0,61	0,11
22 Særlige sektorer	457,75	0,00	144,20	2,91	0,00	0,00	604,85	46,35	14,72	2,74
heraf:										
- Stål	6,67	0,00	0,00	0,54	0,00	0,00	7,20	0,55	7,20	1,34
- Skibsbygning	7,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,51	0,58	7,51	1,40
- Anden fremstillingsvirksomhed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	443,51	0,00	144,20	0,00	0,00	0,00	587,71	45,04		
heraf - forordning 1191/69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	144,20	0,00	0,00	0,00	144,20	11,05		
- Turisme	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	0,03	0,00	0,00	2,37	0,00	0,00	2,41	0,18	-	-
3 Regionalstøtte	492,30	0,00	0,00	8,61	0,00	0,00	500,91	38,39	500,91	93,29
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	492,30	0,00	0,00	8,61	0,00	0,00	500,91	38,39	500,91	93,29
I ALT	1.143,36	5,59	144,20	11,52	0,00	0,24	1.304,92	100,00	536,94	100,00
i %	87,62	0,43	11,05	0,88	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED	521,96	5,59	0,00	9,15	0,00	0,24	536,94	0,00	536,94	0,00
i %	97,21	1,04	0,00	1,70	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00

SPANIEN										
Tabel A5/6										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	1.172,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.172,58	19,27		
12 Fiskeri	57,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57,55	0,95		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	4.403,08	0,55	22,14	92,55	0,00	0,59	4.518,90	74,25	1.211,07	78,21
heraf:										
21 Horisontale formål	1.193,55	0,55	18,47	92,41	0,00	0,59	1.305,57	21,45	587,05	37,91
heraf:										
- Forskning og udvikling	177,75	0,00	0,00	39,70	0,00	0,00	217,45	3,57	217,45	14,04
- Miljø	16,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,72	0,27	16,72	1,08
- SMV	184,33	0,00	4,33	51,84	0,00	0,17	240,67	3,95	240,67	15,54
- Handel	1,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,41	0,02	1,41	0,09
- Energibesparelse	24,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,96	0,41	24,96	1,61
- Redning og omstrukturering	41,24	0,55	14,14	0,87	0,00	0,41	57,22	0,94	57,22	3,69
- Beskæftigelsesstøtte	119,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	119,14	1,96		
- Uddannelsesstøtte	599,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	599,37	9,85		
- Andre formål	28,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,61	0,47	28,61	1,85
22 Særlige sektorer	3.209,53	0,00	3,67	0,14	0,00	0,00	3.213,34	52,79	624,02	40,30
heraf:										
- Stål	40,39	0,00	3,67	0,00	0,00	0,00	44,06	0,72	44,06	2,85
- Skibsbygning	430,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	430,51	7,07	430,51	27,80
- Anden fremstillingsvirksomhed	149,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	149,45	2,46	149,45	9,65
- Kul - støtte til løbende produktion	725,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	725,78	11,92		
- Kul - anden støtte	367,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	367,44	6,04		
- Transport	1.450,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.450,67	23,83		
heraf - forordning 1191/69	274,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	274,28	4,51		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	21,02	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	21,17	0,35		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	24,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,26	0,40	-	-
3 Regionalstøtte	311,93	0,00	11,05	14,44	0,00	0,00	337,43	5,54	337,43	21,79
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	228,14	0,00	6,43	14,44	0,00	0,00	249,01	4,09	249,01	16,08
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	83,79	0,00	4,62	0,00	0,00	0,00	88,41	1,45	88,41	5,71
I ALT	5.945,13	0,55	33,19	107,00	0,00	0,59	6.086,46	100,00	1.548,50	100,00
i %	97,68	0,01	0,55	1,76	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	1.407,31	0,55	33,19	106,86	0,00	0,59	1.548,50	0,00	1.548,50	0,00
i %	90,88	0,04	2,14	6,90	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00

FINLAND										
Tabel A5/7										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	1.468,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.468,04	73,62		
12 Fiskeri	1,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,77	0,09		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	415,77	1,13	3,18	34,52	0,00	1,71	456,31	22,88	356,13	83,99
heraf:										
21 Horisontale formål	319,89	0,00	3,18	34,52	0,00	1,71	359,29	18,02	314,02	74,05
heraf:										
- Forskning og udvikling	150,43	0,00	3,18	4,65	0,00	0,00	158,27	7,94	158,27	37,32
- Miljø	5,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,51	0,28	5,51	1,30
- SMV	39,37	0,00	0,00	29,86	0,00	0,00	69,23	3,47	69,23	16,33
- Handel	39,11	0,00	0,00	0,00	0,00	1,71	40,82	2,05	40,82	9,63
- Energibesparelse	40,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,20	2,02	40,20	9,48
- Redning og omstrukturering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Beskæftigelsesstøtte	45,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,27	2,27		
- Uddannelsesstøtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Andre formål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Særlige sektorer	95,89	1,13	0,00	0,00	0,00	0,00	97,02	4,87	42,11	9,93
heraf:										
- Stål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Skibsbygning	34,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	34,95	1,75	34,95	8,24
- Anden fremstillingsvirksomhed	6,03	1,13	0,00	0,00	0,00	0,00	7,16	0,36	7,16	1,69
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	41,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41,14	2,06		
heraf - forordning 1191/69	38,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38,73	1,94		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	13,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,76	0,69	-	-
3 Regionalstøtte	58,60	7,71	0,00	1,49	0,00	0,11	67,91	3,41	67,91	16,01
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	58,60	7,71	0,00	1,49	0,00	0,11	67,91	3,41	67,91	16,01
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I ALT	1.944,19	8,84	3,18	36,00	0,00	1,82	1.994,03	100,00	424,03	100,00
i %	97,50	0,44	0,16	1,81	0,00	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	374,19	8,84	3,18	36,00	0,00	1,82	424,03	0,00	424,03	0,00
i %	88,25	2,08	0,75	8,49	0,00	0,43	0,00	0,00	0,00	0,00

FRANKRIG										
Tabel A5/8										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	3.063,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.063,21	17,18		
12 Fiskeri	24,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,60	0,14		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	8.405,09	453,41	3.424,65	366,55	21,73	103,63	12.775,07	71,65	2.684,74	57,73
heraf:										
21 Horisontale formål	801,01	435,20	560,52	366,55	0,00	81,62	2.244,90	12,59	2.238,85	48,14
heraf:										
- Forskning og udvikling	398,43	435,20	0,00	351,33	0,00	0,00	1.184,96	6,65	1.184,96	25,48
- Miljø	30,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,35	0,17	30,35	0,65
- SMV	253,08	0,00	0,00	15,22	0,00	0,00	268,29	1,50	268,29	5,77
- Handel	45,27	0,00	0,00	0,00	0,00	81,62	126,89	0,71	126,89	2,73
- Energibesparelse	30,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,25	0,17	30,25	0,65
- Redning og omstrukturering	33,03	0,00	560,52	0,00	0,00	0,00	593,55	3,33	593,55	12,76
- Beskæftigelsesstøtte	6,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,02	0,03		
- Uddannelsesstøtte	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00		
- Andre formål	4,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,55	0,03	4,55	0,10
22 Særlige sektorer	7.604,08	18,21	2.864,13	0,00	21,73	22,01	10.530,17	59,06	445,89	9,59
heraf:										
- Stål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Skibsbygning	258,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	258,48	1,45	258,48	5,56
- Anden fremstillingsvirksomhed	125,32	0,00	40,46	0,00	21,63	0,00	187,41	1,05	187,41	4,03
- Kul - støtte til løbende produktion	369,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	369,86	2,07		
- Kul - anden støtte	610,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	610,12	3,42		
- Transport	6.050,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.050,59	33,94		
heraf - forordning 1191/69	1.467,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.467,86	8,23		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	8,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,54	0,05		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	2.714,14	0,00	0,00	21,36	2.735,50	15,34		
- Medier og kultur	181,17	18,21	109,53	0,00	0,10	0,66	309,67	1,74	-	-
3 Regionalstøtte	219,79	1.746,03	0,00	0,00	0,00	0,00	1.965,81	11,03	1.965,81	42,27
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	181,70	1.096,94	0,00	0,00	0,00	0,00	1.278,65	7,17	1.278,65	27,49
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	38,08	649,08	0,00	0,00	0,00	0,00	687,16	3,85	687,16	14,78
I ALT	11.712,70	2.199,43	3.424,65	366,55	21,73	103,63	17.828,69	100,00	4.650,55	100,00
i %	65,70	12,34	19,21	2,06	0,12	0,58	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	1.398,55	2.181,22	600,98	366,55	21,63	81,62	4.650,55	0,00	4.650,55	0,00
i %	30,07	46,90	12,92	7,88	0,47	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00

IRLAND										
Tabel A5/9										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	166,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	166,05	15,60		
12 Fiskeri	13,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,39	1,26		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	266,00	426,87	4,36	5,01	0,00	22,12	724,36	68,04	315,79	66,26
heraf:										
21 Horisontale formål	129,00	267,41	0,00	0,00	0,00	22,12	418,54	39,31	311,31	65,32
heraf:										
- Forskning og udvikling	12,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,12	1,14	12,12	2,54
- Miljø	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- SMV	4,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,15	0,39	4,15	0,87
- Handel	3,49	0,16	0,00	0,00	0,00	0,19	3,84	0,36	3,84	0,81
- Energibesparelse	2,03	1,35	0,00	0,00	0,00	0,00	3,37	0,32	3,37	0,71
- Redning og omstrukturering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Beskæftigelsesstøtte	85,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	85,84	8,06		
- Uddannelsesstøtte	21,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,38	2,01		
- Andre formål	0,00	265,90	0,00	0,00	0,00	21,93	287,83	27,04	287,83	60,39
22 Særlige sektorer	136,99	159,46	4,36	5,01	0,00	0,00	305,82	28,73	4,48	0,94
heraf:										
- Stål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Skibsbygning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Anden fremstillingsvirksomhed	0,13	0,00	4,36	0,00	0,00	0,00	4,48	0,42	4,48	0,94
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	136,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	136,47	12,82		
heraf - forordning 1191/69	84,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	84,55	7,94		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	0,39	0,00	0,00	0,04	0,00	0,00	0,43	0,04		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	152,16	0,00	0,00	0,00	0,00	152,16	14,29		
- Medier og kultur	0,00	7,30	0,00	4,97	0,00	0,00	12,28	1,15	-	-
3 Regionalstøtte	122,13	6,69	31,98	0,00	0,00	0,00	160,81	15,10	160,81	33,74
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	122,13	6,69	31,98	0,00	0,00	0,00	160,81	15,10	160,81	33,74
I ALT	567,57	433,57	36,34	5,01	0,00	22,12	1.064,61	100,00	476,60	100,00
i %	53,31	40,73	3,41	0,47	0,00	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	144,04	274,10	36,34	0,00	0,00	22,12	476,60	0,00	476,60	0,00
i %	30,22	57,51	7,62	0,00	0,00	4,64	0,00	0,00	0,00	0,00

ITALIEN										
Tabel A5/10										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997 - 1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	1.629,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.629,74	11,98		
12 Fiskeri	81,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	81,02	0,60		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	6.742,98	257,72	487,37	229,67	0,00	8,21	7.725,96	56,79	1.525,35	26,79
heraf:										
21 Horisontale formål	1.091,15	254,80	30,64	94,12	0,00	8,21	1.478,93	10,87	1.259,45	22,12
heraf:										
- Forskning og udvikling	172,86	69,94	0,00	34,70	0,00	0,00	277,50	2,04	277,50	4,87
- Miljø	15,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,58	0,11	15,58	0,27
- SMV	650,50	10,20	0,02	27,40	0,00	0,40	688,51	5,06	688,51	12,09
- Handel	1,76	0,00	0,50	0,55	0,00	0,00	2,80	0,02	2,80	0,05
- Energibesparelse	26,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26,99	0,20	26,99	0,47
- Redning og omstrukturering	147,71	0,00	30,12	31,48	0,00	7,82	217,12	1,60	217,12	3,81
- Beskæftigelsesstøtte	44,82	174,66	0,00	0,00	0,00	0,00	219,48	1,61		
- Uddannelsesstøtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Andre formål	30,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30,95	0,23	30,95	0,54
22 Særlige sektorer	5.651,83	2,92	456,74	135,55	0,00	0,00	6.247,03	45,92	265,90	4,67
heraf:										
- Stål	72,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	72,33	0,53	72,33	1,27
- Skibsbygning	146,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	146,68	1,08	146,68	2,58
- Anden fremstillingsvirksomhed	46,05	0,00	0,00	0,84	0,00	0,00	46,89	0,34	46,89	0,82
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	5.075,43	0,00	213,90	0,00	0,00	0,00	5.289,33	38,88		
heraf - forordning 1191/69	638,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	638,55	4,69		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	213,90	0,00	0,00	0,00	213,90	1,57		
- Turisme	251,31	0,18	0,00	1,54	0,00	0,00	253,03	1,86		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	242,84	133,17	0,00	0,00	376,01	2,76		
- Medier og kultur	60,02	2,75	0,00	0,00	0,00	0,00	62,77	0,46	-	-
3 Regionalstøtte	2.311,34	1.804,00	0,00	51,16	0,00	2,18	4.168,68	30,64	4.168,68	73,21
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	130,80	15,49	0,00	0,00	0,00	0,06	146,35	1,08	146,35	2,57
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	2.180,54	1.788,51	0,00	51,16	0,00	2,11	4.022,33	29,56	4.022,33	70,64
I ALT	10.765,09	2.061,72	487,37	280,83	0,00	10,39	13.605,41	100,00	5.694,03	100,00
i %	79,12	15,15	3,58	2,06	0,00	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	3.622,73	1.884,14	30,64	146,12	0,00	10,39	5.694,03	0,00	5.694,03	0,00
i %	63,62	33,09	0,54	2,57	0,00	0,18	0,00	0,00	0,00	0,00

LUXEMBOURG										
Tabel A5/11										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	31,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31,53	14,48		
12 Fiskeri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	157,09	0,00	0,00	0,92	0,00	0,00	158,01	72,59	16,80	37,37
heraf:										
21 Horisontale formål	15,82	0,00	0,00	0,92	0,00	0,00	16,74	7,69	16,74	37,25
heraf:										
- Forskning og udvikling	4,27	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00	4,37	2,01	4,37	9,73
- Miljø	2,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,03	0,93	2,03	4,51
- SMV	9,24	0,00	0,00	0,82	0,00	0,00	10,06	4,62	10,06	22,38
- Handel	0,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,29	0,13	0,29	0,64
- Energibesparelse	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Redning og omstrukturering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Beskæftigelsesstøtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Uddannelsesstøtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Andre formål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Særlige sektorer	141,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	141,27	64,90	0,05	0,12
heraf:										
- Stål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Skibsbygning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Anden fremstillingsvirksomhed	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,03	0,05	0,12
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	139,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	139,19	63,94		
heraf - forordning 1191/69	68,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	68,73	31,57		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	2,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,03	0,93	-	-
3 Regionalstøtte	26,38	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	28,15	12,93	28,15	62,63
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	26,38	1,76	0,00	0,00	0,00	0,00	28,15	12,93	28,15	62,63
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I ALT	215,00	1,76	0,00	0,92	0,00	0,00	217,69	100,00	44,95	100,00
i %	98,77	0,81	0,00	0,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	42,26	1,76	0,00	0,92	0,00	0,00	44,95	0,00	44,95	0,00
i %	94,02	3,92	0,00	2,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

NEDERLANDENE										
Tabel A5/12										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	1.167,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.167,00	36,94		
12 Fiskeri	5,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,01	0,16		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	1.699,63	121,64	0,00	29,00	47,54	11,84	1.909,66	60,44	492,88	86,38
heraf:										
21 Horisontale formål	269,70	114,99	0,00	29,00	47,54	11,84	473,08	14,97	473,05	82,91
heraf:										
- Forskning og udvikling	142,28	0,00	0,00	4,96	0,00	0,00	147,25	4,66	147,25	25,81
- Miljø	29,00	6,10	0,00	0,00	47,54	0,00	82,64	2,62	82,64	14,48
- SMV	9,80	0,00	0,00	0,00	0,00	11,84	21,65	0,69	21,65	3,79
- Handel	0,00	0,00	0,00	24,04	0,00	0,00	24,04	0,76	24,04	4,21
- Energibesparelse	55,63	108,89	0,00	0,00	0,00	0,00	164,52	5,21	164,52	28,83
- Redning og omstrukturering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Beskæftigelsesstøtte	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00		
- Uddannelsesstøtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Andre formål	32,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32,96	1,04	32,96	5,78
22 Særlige sektorer	1.429,93	6,65	0,00	0,00	0,00	0,00	1.436,58	45,47	19,83	3,47
heraf:										
- Stål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Skibsbygning	19,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,83	0,63	19,83	3,47
- Anden fremstillingsvirksomhed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	1.385,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.385,35	43,85		
heraf - forordning 1191/69	213,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	213,87	6,77		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	24,75	6,65	0,00	0,00	0,00	0,00	31,40	0,99	-	-
3 Regionalstøtte	77,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	77,70	2,46	77,70	13,62
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	77,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	77,70	2,46	77,70	13,62
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I ALT	2.949,34	121,64	0,00	29,00	47,54	11,84	3.159,37	100,00	570,58	100,00
i %	93,35	3,85	0,00	0,92	1,50	0,37	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	367,20	114,99	0,00	29,00	47,54	11,84	570,58	0,00	570,58	0,00
i %	64,36	20,15	0,00	5,08	8,33	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00

PORTUGAL										
Tabel A5/13										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	301,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	301,07	19,62		
12 Fiskeri	2,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,08	0,14		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	323,33	786,08	73,29	15,27	0,00	0,10	1.198,06	78,07	158,25	82,56
heraf:										
21 Horisontale formål	220,81	3,99	4,50	0,00	0,00	0,10	229,39	14,95	123,89	64,64
heraf:										
- Forskning og udvikling	12,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,41	0,81	12,41	6,48
- Miljø	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- SMV	22,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,60	1,47	22,60	11,79
- Handel	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,50	0,03	0,50	0,26
- Energibesparelse	8,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,83	0,58	8,83	4,61
- Redning og omstrukturering	0,41	0,00	4,50	0,00	0,00	0,10	5,00	0,33	5,00	2,61
- Beskæftigelsesstøtte	34,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	34,45	2,24		
- Uddannelsesstøtte	71,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	71,06	4,63		
- Andre formål	70,55	3,99	0,00	0,00	0,00	0,00	74,53	4,86	74,53	38,89
22 Særlige sektorer	102,52	782,10	68,78	15,27	0,00	0,00	968,67	63,12	34,36	17,93
heraf:										
- Stål	1,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,08	0,07	1,08	0,57
- Skibsbygning	11,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,54	0,75	11,54	6,02
- Anden fremstillingsvirksomhed	7,26	0,00	0,00	14,48	0,00	0,00	21,74	1,42	21,74	11,34
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	45,50	0,00	68,78	0,00	0,00	0,00	114,28	7,45		
heraf - forordning 1191/69	25,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,76	1,68		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	68,78	0,00	0,00	0,00	68,78	4,48		
- Turisme	32,36	0,00	0,00	0,79	0,00	0,00	33,16	2,16		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	8,60	0,00	0,00	0,00	0,00	8,60	0,56		
- Medier og kultur	4,77	3,87	0,00	0,00	0,00	0,00	8,64	50,71		
3 Regionalstøtte	28,00	772,33	0,00	2,52	0,00	0,19	803,05	2,18	33,42	17,44
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	28,00	772,33	0,00	2,52	0,00	0,19	803,05	2,18	33,42	17,44
I ALT	654,48	788,79	73,29	17,79	0,00	0,29	1.534,63	100,00	191,67	100,00
i %	42,65	51,40	4,78	1,16	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	163,19	6,69	4,50	17,00	0,00	0,29	191,67	0,00	191,67	0,00
i %	85,14	3,49	2,35	8,87	0,00	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00

SVERIGE										
Tabel A5/14										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	333,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	333,74	18,62		
12 Fiskeri	8,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,87	0,49		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	1.208,01	19,99	8,33	43,38	0,00	0,30	1.280,01	71,42	248,46	59,41
heraf:										
21 Horisontale formål	206,79	19,99	8,33	43,14	0,00	0,28	278,53	15,54	248,46	59,41
heraf:										
- Forskning og udvikling	61,30	0,00	8,21	19,35	0,00	0,28	89,14	4,97	89,14	21,32
- Miljø	73,10	19,99	0,00	0,00	0,00	0,00	93,09	5,19	93,09	22,26
- SMV	13,15	0,00	0,12	23,78	0,00	0,00	37,06	2,07	37,06	8,86
- Handel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Energibesparelse	29,16	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	29,17	1,63	29,17	6,98
- Redning og omstrukturering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Beskæftigelsesstøtte	10,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,69	0,60		
- Uddannelsesstøtte	19,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,38	1,08		
- Andre formål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Særlige sektorer	1.001,22	0,00	0,00	0,23	0,00	0,02	1.001,48	55,88	0,00	0,00
heraf:										
- Stål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Skibsbygning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Anden fremstillingsvirksomhed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Transport	906,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	906,35	50,57		
heraf - forordning 1191/69	62,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62,29	3,48		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	94,87	0,00	0,00	0,23	0,00	0,02	95,13	5,31	-	-
3 Regionalstøtte	115,15	45,43	0,00	9,10	0,00	0,05	169,73	9,47	169,73	40,59
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	115,15	45,43	0,00	9,10	0,00	0,05	169,73	9,47	169,73	40,59
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
I ALT	1.665,77	65,42	8,33	52,48	0,00	0,35	1.792,35	100,00	418,19	100,00
i %	92,94	3,65	0,46	2,93	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	291,87	65,42	8,33	52,25	0,00	0,33	418,19	0,00	418,19	0,00
i %	69,79	15,64	1,99	12,49	0,00	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00

DET FORENEDE KONGERIGE										
Tabel A5/15										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	1.348,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.348,70	17,82		
12 Fiskeri	33,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,46	0,44		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	5.310,57	0,00	0,00	17,42	0,00	2,65	5.330,64	70,43	552,61	39,24
heraf:										
21 Horisontale formål	1.780,22	0,00	0,00	17,42	0,00	2,65	1.800,29	23,79	545,12	38,70
heraf:										
- Forskning og udvikling	120,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,20	1,59	120,20	8,53
- Miljø	6,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,93	0,09	6,93	0,49
- SMV	283,27	0,00	0,00	17,42	0,00	2,59	303,29	4,01	303,29	21,53
- Handel	92,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	92,13	1,22	92,13	6,54
- Energibesparelse	22,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,58	0,30	22,58	1,60
- Redning og omstrukturering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Beskæftigelsesstøtte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Uddannelsesstøtte	1.255,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.255,17	16,58		
- Andre formål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22 Særlige sektorer	3.530,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.530,35	46,64	7,50	0,53
heraf:										
- Stål	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- Skibsbygning	5,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,16	0,07	5,16	0,37
- Anden fremstillingsvirksomhed	2,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,33	0,03	2,33	0,17
- Kul - støtte til løbende produktion	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Kul - anden støtte	603,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	603,91	7,98		
- Transport	2.661,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.661,21	35,16		
heraf - forordning 1191/69	2.573,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.573,21	34,00		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Turisme	10,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,27	0,14		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
- Medier og kultur	247,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	247,47	3,27	-	-
3 Regionalstøtte	828,83	15,26	0,00	0,16	11,58	0,00	855,82	11,31	855,82	60,76
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	595,20	15,26	0,00	0,08	11,58	0,00	622,11	8,22	622,11	44,17
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	233,64	0,00	0,00	0,08	0,00	0,00	233,71	3,09	233,71	16,59
I ALT	7.521,57	15,26	0,00	17,58	11,58	2,65	7.568,62	100,00	1.408,44	100,00
i %	99,38	0,20	0,00	0,23	0,15	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	1.361,38	15,26	0,00	17,58	11,58	2,65	1.408,44	0,00	1.408,44	0,00
i %	96,66	1,08	0,00	1,25	0,82	0,19	0,00	0,00	0,00	0,00

DEN EUROPÆISKE UNION										
Tabel A5/16										
Samlet statsstøtte - årligt gennemsnit 1997-1999										i mio. EUR
SEKTOR / FORMÅL	STØTTEFORMER						SAMLET STØTTE		FREMSTILLINGSVIRKS.	
	A1A	A2A	B1A	C1A	C2A	D1A	I ALT	i %	I ALT	i %
11 Landbrug	13.981,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.981,10	15,55		
12 Fiskeri	281,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	281,76	0,31		
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	50.992,84	2.769,65	4.304,12	1.779,17	139,06	335,46	60.320,30	67,11	12.260,60	44,48
heraf:										
21 Horisontale formål	8.997,46	1.649,20	667,19	1.610,25	117,32	312,13	13.353,56	14,86	10.292,87	37,34
heraf:										
- Forskning og udvikling	2.787,52	506,41	11,39	584,77	0,00	14,77	3.904,87	4,34	3.904,87	14,17
- Miljø	326,41	255,91	0,00	54,34	47,54	0,00	684,20	0,76	684,20	2,48
- SMV	1.877,18	213,67	13,72	845,00	69,78	157,84	3.177,20	3,53	3.177,20	11,53
- Handel	219,45	5,76	0,50	33,52	0,00	85,09	344,32	0,38	344,32	1,25
- Energibesparelse	494,85	111,26	0,00	45,34	0,00	0,00	651,45	0,72	651,45	2,36
- Redning og omstrukturering	250,57	0,55	612,19	34,05	0,00	16,53	913,89	1,02	913,89	3,32
- Beskæftigelsesstøtte	705,43	174,66	0,00	1,09	0,00	0,00	881,17	0,98		
- Uddannelsesstøtte	2.167,39	0,00	0,00	12,12	0,00	0,00	2.179,51	2,42		
- Andre formål	168,66	380,98	29,39	0,01	0,00	37,90	616,94	0,69	616,94	2,24
22 Særlige sektorer	41.995,38	1.120,44	3.636,93	168,93	21,73	23,33	46.966,74	52,25	1.967,72	7,14
heraf:										
- Stål	125,31	0,00	3,67	0,54	0,00	0,07	129,59	0,14	129,59	0,47
- Skibsbygning	1.254,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.254,13	1,40	1.254,13	4,55
- Anden fremstillingsvirksomhed	351,13	151,11	44,81	15,31	21,63	0,00	584,00	0,65	584,00	2,12
- Kul - støtte til løbende produktion	5.561,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.561,48	6,19		
- Kul - anden støtte	2.016,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.016,01	2,24		
- Transport	31.584,75	0,00	426,88	0,00	0,00	0,00	32.011,63	35,61		
heraf - forordning 1191/69	11.047,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.047,51	12,29		
- luftfartstjenester	0,00	0,00	426,88	0,00	0,00	0,00	426,88	0,47		
- Turisme	423,27	0,18	0,00	12,02	0,00	0,20	435,66	0,48		
- Finansielle tjenesteydelser	0,00	160,75	3.052,03	133,17	0,00	21,36	3.367,31	3,75		
- Medier og kultur	679,30	38,77	109,53	7,89	0,10	1,70	837,29	1,79	-	-
3 Regionalstøtte	8.960,34	5.166,36	48,13	1.432,44	71,39	393,07	16.071,74	17,02	15.302,11	55,52
heraf:										
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	2.328,99	1.183,10	6,43	118,33	71,39	84,48	3.792,72	4,22	3.792,72	13,76
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	6.631,35	3.983,26	41,70	1.314,12	0,00	308,59	12.279,02	12,80	11.509,40	41,76
I ALT	74.216,03	7.166,38	4.352,25	3.211,62	210,45	728,54	89.885,26	100,00	27.562,71	100,00
i %	82,57	7,97	4,84	3,57	0,23	0,81	0,00	0,00	0,00	0,00
heraf:										
FREMSTILLINGSVIRKSOMHED I ALT	16.815,55	6.022,39	763,81	3.045,34	210,34	705,28	27.562,71	0,00	27.562,71	0,00
i %	61,01	21,85	2,77	11,05	0,76	2,56	0,00	0,00	0,00	0,00

ØSTRIG

Tabel A6/1

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

	i mio. EUR				
SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	1.339,0	1.230,4	1.077,3	996,0	904,8
12 Fiskeri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	1.044,9	1.027,3	1.063,7	1.007,3	987,2
heraf:					
21 Horisontale formål	357,6	343,1	373,3	290,2	285,7
heraf:					
-Forskning og udvikling	95,8	147,3	176,8	155,1	145,6
-Miljø	44,2	47,2	49,7	55,2	54,9
-SMV	62,3	63,1	87,6	62,2	52,7
-Handel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Energibesparelse	5,8	7,9	4,2	1,5	2,2
-Redning og omstrukturering	121,5	58,1	24,7	12,4	9,2
-Beskæftigelsesstøtte	28,0	19,5	30,4	3,8	21,2
-Uddannelsesstøtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Andre formål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
22 Særlige sektorer	687,3	684,2	690,4	717,1	701,4
heraf:					
-Stål	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4
-Skibsbygning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Anden fremstillingsvirksomhed	9,6	9,4	8,2	9,0	8,3
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	637,2	640,8	650,8	661,9	654,2
heraf -forordning 1191/69	621,3	627,8	640,9	636,9	631,3
-luftfartstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	36,9	30,5	27,9	42,6	35,5
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3 Regionalstøtte	98,1	124,0	163,5	172,0	169,4
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	54,7	92,9	133,8	141,1	138,4
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	43,4	31,2	29,7	30,9	31,0
I ALT	2.481,9	2.381,6	2.304,4	2.175,3	2.061,4
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	440,8	460,4	518,1	471,0	445,6
% af i alt	17,8	19,3	22,5	21,7	21,6

BELGIEN

Tabel A6/2
Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	238,2	245,0	257,5	211,0	271,6
12 Fiskeri	1,3	1,3	1,8	6,1	6,1
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	2.787,2	2.960,4	2.633,7	2.685,9	2.719,3
heraf:					
21 Horisontale formål	460,8	521,0	511,0	571,6	615,5
heraf:					
-Forskning og udvikling	109,3	120,7	128,6	98,6	148,1
-Miljø	10,0	4,7	1,6	9,9	5,0
-SMV	89,9	123,3	109,5	127,0	212,6
-Handel	32,5	24,6	7,7	3,7	3,0
-Energibesparelse	0,7	0,1	0,7	0,7	0,1
-Redning og omstrukturering	0,8	0,0	21,2	3,8	0,0
-Beskæftigelsesstøtte	82,4	110,0	105,7	100,5	97,9
-Uddannelsesstøtte	8,7	8,6	9,5	46,2	33,0
-Andre formål	126,4	129,1	126,5	181,2	115,8
22 Særlige sektorer	2.326,3	2.439,5	2.122,7	2.114,3	2.103,9
heraf:					
-Stål	3,3	4,2	2,2	0,0	0,0
-Skibsbygning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Anden fremstillingsvirksomhed	292,3	278,8	0,0	0,7	0,7
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	2.018,7	2.140,7	2.110,5	2.102,5	2.087,3
heraf -forordning 1191/69	354,4	327,5	330,4	329,1	330,5
-luftfartstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	6,6	8,6	9,2	6,7	6,0
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	5,5	7,3	0,8	4,4	9,8
3 Regionalstøtte	240,9	258,4	228,7	214,0	219,8
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	240,9	258,4	228,7	214,0	219,8
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I ALT	3.267,6	3.465,2	3.121,7	3.117,1	3.216,8
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	906,2	943,7	626,7	639,6	705,1
% af i alt	27,7	27,2	20,1	20,5	21,9

DANMARK

Tabel A6/3
Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	284,6	252,4	249,5	228,0	240,3
12 Fiskeri	7,3	10,6	11,6	8,2	8,0
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	1.227,9	1.380,9	1.254,2	1.285,3	1.713,6
heraf:					
21 Horisontale formål	622,0	716,0	702,6	883,4	928,5
heraf:					
-Forskning og udvikling	141,1	144,3	163,3	165,5	156,6
-Miljø	113,6	191,8	223,0	258,6	248,4
-SMV	51,4	41,7	24,2	7,2	8,2
-Handel	45,4	30,6	46,5	36,7	24,7
-Energibesparelse	150,4	129,0	138,4	139,7	161,7
-Redning og omstrukturering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Beskæftigelsesstøtte	119,9	97,9	2,4	127,8	145,8
-Uddannelsesstøtte	0,2	80,7	104,8	147,8	183,2
-Andre formål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
22 Særlige sektorer	605,9	664,9	551,6	401,9	785,1
heraf:					
-Stål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Skibsbygning	69,1	89,8	82,9	8,9	18,6
-Anden fremstillingsvirksomhed	0,4	0,8	1,3	3,7	2,8
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	511,1	548,3	444,9	362,2	734,9
heraf -forordning 1191/69	0,0	0,0	227,4	198,3	460,6
-luftfartstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	9,4	13,0	5,6	10,1	6,3
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	15,8	12,9	16,8	17,0	22,5
3 Regionalstøtte	17,0	13,4	15,4	14,9	12,8
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	17,0	13,4	15,4	14,9	12,8
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I ALT	1.536,8	1.657,4	1.530,7	1.536,4	1.974,8
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	588,5	641,4	695,0	635,3	633,8
% af i alt	38,3	38,7	45,4	41,3	32,1

TYSKLAND

Tabel A6/4

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR					
SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	2.622,3	2.220,9	1.827,2	1.589,0	1.575,3
12 Fiskeri	17,0	15,2	11,3	23,2	23,0
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	22.531,8	20.228,3	19.359,4	18.783,9	17.358,1
heraf:					
21 Horisontale formål	3.403,5	3.298,9	3.086,9	3.121,7	2.810,5
heraf:					
-Forskning og udvikling	1.177,8	1.299,7	1.206,0	1.259,5	1.239,2
-Miljø	165,2	137,4	129,3	142,0	114,2
-SMV	1.536,7	1.435,4	1.414,6	1.327,7	1.061,2
-Handel	11,7	10,7	6,7	3,4	3,7
-Energibesparelse	319,1	172,9	152,5	152,1	148,0
-Redning og omstrukturering	0,7	10,0	30,4	3,5	17,8
-Beskæftigelsesstøtte	54,7	99,9	78,0	184,6	182,6
-Uddannelsesstøtte	92,9	64,7	47,9	31,7	35,3
-Andre formål	44,6	68,2	21,5	17,3	8,4
22 Særlige sektorer	19.128,4	16.929,4	16.272,5	15.662,1	14.547,6
heraf:					
-Stål	79,8	4,9	2,1	0,0	0,0
-Skibsbygning	902,1	381,3	429,7	286,3	192,0
-Anden fremstillingsvirksomhed	140,5	140,2	152,4	152,3	154,1
-Kul - støtte til løbende produktion	4.689,9	5.302,0	4.963,1	4.274,0	4.160,4
-Kul - anden støtte	104,6	103,5	415,7	513,4	374,5
-Transport	13.042,1	10.823,6	10.139,2	10.278,0	9.521,7
heraf -forordning 1191/69	4.296,2	4.253,0	4.229,2	4.470,3	4.314,2
-luftfartstjenester	810,9	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	19,5	21,6	17,5	14,8	144,8
-Finansielle tjenesteydelser	143,2	144,4	143,4	141,8	0,0
-Medier og kultur	6,5	8,1	9,4	1,6	0,1
3 Regionalstøtte	10.348,5	9.609,3	7.891,4	7.106,9	4.598,3
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	712,9	741,8	726,5	767,5	846,2
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	9.635,5	8.867,6	7.164,8	6.339,4	3.752,1
I ALT	35.519,6	32.073,8	29.089,3	27.503,0	23.554,6
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	14.726,7	13.270,0	11.436,7	10.451,0	7.537,0
% af i alt	41,5	41,4	39,3	38,0	32,0

GRÆKENLAND

Tabel A6/5

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	148,1	173,3	164,3	164,0	142,6
12 Fiskeri	0,9	0,8	16,8	23,2	22,6
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	749,1	749,1	750,2	575,9	552,4
heraf:					
21 Horisontale formål	3,3	3,1	0,3	33,6	30,0
heraf:					
-Forskning og udvikling	3,3	3,1	0,3	0,3	0,0
-Miljø	0,0	0,0	0,0	0,3	2,1
-SMV	0,0	0,0	0,0	23,1	17,3
-Handel	0,0	0,0	0,0	9,7	9,0
-Energibesparelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Redning og omstrukturering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Beskæftigelsesstøtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Uddannelsesstøtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Andre formål	0,0	0,0	0,0	0,3	1,5
22 Særlige sektorer	745,8	746,0	749,9	542,3	522,4
heraf:					
-Stål	0,0	0,0	21,6	0,0	0,0
-Skibsbygning	0,0	0,0	1,1	21,4	0,0
-Anden fremstillingsvirksomhed	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	745,8	746,0	727,1	520,7	515,3
heraf -forordning 1191/69	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-luftfartstjenester	447,7	416,9	390,3	42,3	0,0
-Turisme	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	0,0	0,0	0,0	0,2	7,1
3 Regionalstøtte	721,8	601,3	677,1	446,9	378,8
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	721,8	601,3	677,1	446,9	378,8
I ALT	1.620,0	1.524,6	1.608,3	1.210,0	1.096,5
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	725,2	604,4	700,1	501,9	408,8
% af i alt	44,8	39,6	43,5	41,5	37,3

SPANIEN

Tabel A6/6

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	1.183,7	1.270,4	1.139,6	1.080,0	1.298,2
12 Fiskeri	74,4	33,0	32,3	71,2	69,2
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	5.898,2	5.064,3	4.831,5	4.740,9	3.984,3
heraf:					
21 Horisontale formål	842,3	1.039,8	1.344,9	1.241,0	1.330,8
heraf:					
-Forskning og udvikling	109,4	130,2	233,7	199,8	218,9
-Miljø	40,3	23,2	15,4	15,4	19,3
-SMV	189,0	338,3	244,4	257,3	220,2
-Handel	2,6	2,7	1,6	1,5	1,1
-Energibesparelse	26,6	9,1	22,6	25,4	26,9
-Redning og omstrukturering	27,2	17,9	158,8	11,2	1,6
-Beskæftigelsesstøtte	84,6	114,7	96,8	85,9	174,7
-Uddannelsesstøtte	340,9	379,0	544,4	616,1	637,6
-Andre formål	21,7	24,7	27,0	28,4	30,4
22 Særlige sektorer	5.055,9	4.024,4	3.486,6	3.499,9	2.653,5
heraf:					
-Stål	1.322,7	159,0	73,2	29,9	29,1
-Skibsbygning	329,8	793,2	546,8	686,0	58,8
-Anden fremstillingsvirksomhed	254,5	171,2	158,1	158,1	132,1
-Kul - støtte til løbende produktion	844,1	777,0	714,9	758,8	703,6
-Kul - anden støtte	269,3	256,4	369,2	400,5	332,7
-Transport	1.982,0	1.807,2	1.577,3	1.423,7	1.351,0
heraf -forordning 1191/69	308,8	305,4	302,4	293,9	226,5
-luftfartstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	33,2	35,6	27,9	20,3	15,3
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	20,2	24,9	19,3	22,6	30,9
3 Regionalstøtte	284,8	286,9	303,2	327,0	382,0
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	210,9	197,0	218,6	239,1	289,3
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	73,9	89,9	84,6	88,0	92,7
I ALT	7.441,1	6.654,5	6.306,6	6.219,1	5.733,7
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	2.608,6	1.956,4	1.785,0	1.740,1	1.120,4
% af i alt	35,1	29,4	28,3	28,0	19,5

FINLAND

Tabel A6/7

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	2.214,0	1.606,4	1.519,3	1.528,0	1.356,8
12 Fiskeri	4,6	2,4	1,9	1,7	1,7
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	423,3	378,3	489,5	461,9	417,6
heraf:					
21 Horisontale formål	367,7	311,5	347,4	373,1	357,4
heraf:					
-Forskning og udvikling	139,5	119,1	151,9	157,1	165,7
-Miljø	11,6	6,4	4,9	5,0	6,6
-SMV	79,9	75,7	76,9	71,9	58,9
-Handel	45,4	41,4	54,8	35,1	32,6
-Energibesparelse	12,7	13,9	9,8	53,8	57,0
-Redning og omstrukturering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Beskæftigelsesstøtte	78,7	55,0	49,1	50,1	36,5
-Uddannelsesstøtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Andre formål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
22 Særlige sektorer	55,6	66,8	142,1	88,8	60,1
heraf:					
-Stål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Skibsbygning	0,0	0,0	76,4	26,6	1,8
-Anden fremstillingsvirksomhed	7,2	11,2	8,3	6,0	7,1
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	48,4	47,7	43,6	41,1	38,7
heraf -forordning 1191/69	44,0	44,2	40,7	38,3	37,2
-luftfartstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	0,0	7,9	13,8	15,0	12,5
3 Regionalstøtte	105,3	67,4	63,0	68,4	72,4
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	105,3	67,4	63,0	68,4	72,4
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I ALT	2.747,2	2.054,6	2.073,7	2.060,0	1.848,4
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	401,5	335,1	445,9	423,9	402,2
% af i alt	14,6	16,3	21,5	20,6	21,8

FRANKRIG

Tabel A6/8

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	3.537,0	3.581,9	3.343,9	2.768,0	3.077,7
12 Fiskeri	48,2	25,1	24,8	24,6	24,5
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	10.909,8	13.888,4	14.297,9	13.577,9	10.449,4
heraf:					
21 Horisontale formål	1.955,6	2.245,4	3.437,3	1.613,2	1.684,2
heraf:					
-Forskning og udvikling	1.104,6	1.422,6	1.250,8	1.145,4	1.158,8
-Miljø	43,2	34,6	30,6	30,3	30,2
-SMV	242,1	391,7	297,3	237,7	269,9
-Handel	357,0	196,9	107,0	137,8	135,8
-Energibesparelse	21,9	24,7	21,4	21,2	48,1
-Redning og omstrukturering	32,2	69,6	1.719,6	30,3	30,7
-Beskæftigelsesstøtte	54,9	54,1	6,0	6,0	6,1
-Uddannelsesstøtte	94,2	46,4	0,0	0,0	0,1
-Andre formål	5,5	4,6	4,6	4,5	4,5
22 Særlige sektorer	8.954,2	11.643,1	10.860,6	11.964,8	8.765,2
heraf:					
-Stål	0,0	8,0	0,0	0,0	0,0
-Skibsbygning	55,9	47,4	9,0	279,8	486,6
-Anden fremstillingsvirksomhed	212,0	201,9	196,6	180,2	185,4
-Kul - støtte til løbende produktion	58,3	88,1	375,1	383,7	350,7
-Kul - anden støtte	627,6	595,4	591,4	614,9	624,0
-Transport	6.842,6	6.865,5	6.085,4	5.996,0	6.070,4
heraf -forordning 1191/69	1.349,4	1.317,3	1.463,9	1.405,3	1.534,4
-luftfartstjenester	785,4	774,1	0,0	0,0	0,0
-Turisme	0,0	0,0	0,0	0,0	25,6
-Finansielle tjenesteydelser	1.002,0	3.678,2	3.214,1	4.192,6	799,9
-Medier og kultur	155,8	158,5	388,9	317,7	222,4
3 Regionalstøtte	1.086,7	1.272,3	1.950,0	2.188,1	1.759,3
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	659,1	765,8	1.300,3	1.341,1	1.194,6
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	427,6	506,5	649,7	847,1	564,7
I ALT	15.581,7	18.767,7	19.616,6	18.558,6	15.310,9
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	3.161,1	3.674,5	5.586,9	4.255,3	4.109,4
% af i alt	20,3	19,6	28,5	22,9	26,8

IRLAND

Tabel A6/9

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

SEKTOR / FORMAL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	110,2	113,7	78,4	79,0	340,7
12 Fiskeri	11,1	14,7	14,1	13,3	12,8
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	376,2	380,8	432,2	865,3	875,6
heraf:					
21 Horizontale formål	104,1	142,5	144,2	567,1	544,4
heraf:					
-Forskning og udvikling	15,9	23,2	13,6	10,2	12,6
-Miljø	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-SMV	2,0	3,8	5,0	3,3	4,1
-Handel	4,9	5,0	5,2	3,2	3,2
-Energibesparelse	0,1	1,1	2,6	2,4	5,1
-Redning og omstrukturering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Beskæftigelsestøtte	30,5	57,4	72,2	73,5	111,9
-Uddannelsesstøtte	23,8	30,1	23,8	19,1	21,3
-Andre formål	26,8	21,8	21,9	455,4	386,2
22 Særlige sektorer	272,1	238,3	288,0	298,2	331,2
heraf:					
-Stål	0,0	53,8	0,0	0,0	0,0
-Skibsbygning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Anden fremstillingsvirksomhed	10,5	4,4	4,6	4,5	4,4
-Kul - Støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	219,8	140,3	141,7	136,6	131,1
heraf: - forordning 1191/96	87,2	111,8	85,6	85,6	131,1
- luftfartstjenester	71,9	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	1,1	0,9	0,5	0,8	0,0
-Finansielle tjenesteydelser	35,9	35,1	137,2	151,4	167,9
-Medier og kultur	4,7	3,9	4,0	5,0	27,8
3 Regionalstøtte	158,5	206,3	197,1	175,5	109,9
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk 3, litra c)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
32 Regioner - artikel 87, stk 3, litra a)	158,5	206,3	197,1	175,5	109,9
I ALT	656,1	715,5	721,8	1.133,0	1.339,0
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed	218,9	319,5	249,9	654,4	525,5
% af I alt	33,4	44,7	34,6	57,8	39,2

ITALIEN

Tabel A6/10
Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	1.468,0	1.390,4	1.669,0	1.625,0	1.595,2
12 Fiskeri	115,6	84,9	82,8	80,7	79,5
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	9.733,5	10.426,5	8.151,3	8.216,7	6.810,0
heraf:					
21 Horisontale formål	2.467,2	3.010,4	1.645,6	1.435,4	1.355,7
heraf:					
-Forskning og udvikling	308,8	314,6	340,1	186,2	306,2
-Miljø	32,5	30,9	10,8	21,2	14,7
-SMV	823,0	831,6	819,7	599,3	646,6
-Handel	17,0	15,9	6,0	2,0	0,4
-Energibesparelse	84,8	47,7	45,4	14,9	20,6
-Redning og omstrukturering	1.040,1	1.635,3	349,9	255,2	46,3
-Beskæftigelsesstøtte	37,6	72,4	11,5	339,6	307,3
-Uddannelsesstøtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Andre formål	123,4	62,0	62,2	17,0	13,7
22 Særlige sektorer	7.266,3	7.416,1	6.505,6	6.781,2	5.454,2
heraf:					
-Stål	182,2	191,6	210,9	6,1	0,0
-Skibsbygning	453,5	305,1	103,9	221,9	114,2
-Anden fremstillingsvirksomhed	59,7	51,9	42,3	60,7	37,6
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	6.322,2	5.294,3	5.810,3	5.035,1	5.022,6
heraf -forordning 1191/69	716,9	668,8	652,9	636,0	626,7
-luftfartstjenester	0,0	0,0	641,7	0,0	0,0
-Turisme	135,9	262,9	213,6	410,0	135,5
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	1.199,4	31,7	957,1	139,3
-Medier og kultur	112,7	110,9	93,0	90,3	5,1
3 Regionalstøtte	9.247,4	6.524,4	6.676,5	3.777,5	2.052,1
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	154,6	126,8	128,5	184,1	126,5
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	9.092,8	6.397,6	6.548,0	3.593,4	1.925,6
I ALT	20.564,5	18.426,1	16.579,6	13.699,9	10.536,8
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	12.372,3	10.011,0	8.667,6	5.162,2	3.252,3
% af i alt	60,2	54,3	52,3	37,7	30,9

LUXEMBOURG

Tabel A6/11

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	27,3	32,5	35,4	30,0	29,1
12 Fiskeri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	43,8	90,3	91,1	183,3	199,7
heraf:					
21 Horisontale formål	12,1	16,2	13,7	17,4	19,2
heraf:					
-Forskning og udvikling	4,0	3,0	2,7	4,3	6,1
-Miljø	0,3	1,9	2,3	1,8	2,0
-SMV	7,4	11,0	8,5	10,9	10,8
-Handel	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
-Energibesparelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Redning og omstrukturering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Beskæftigelsesstøtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Uddannelsesstøtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Andre formål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
22 Særlige sektorer	31,7	74,1	77,4	165,9	180,5
heraf:					
-Stål	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Skibsbygning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Anden fremstillingsvirksomhed	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	29,6	74,0	77,4	163,2	177,0
heraf -forordning 1191/69	19,1	50,2	65,7	72,5	68,0
-luftfartstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	0,0	0,0	0,0	2,7	3,4
3 Regionalstøtte	33,9	30,6	35,2	32,2	17,0
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	33,9	30,6	35,2	32,2	17,0
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I ALT	105,0	153,3	161,7	245,5	245,8
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	48,1	46,9	48,9	49,6	36,3
% af i alt	45,7	30,6	30,2	20,2	14,8

NEDERLANDENE

Tabel A6/12

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	623,0	590,6	1.525,6	859,0	1.116,4
12 Fiskeri	2,5	8,7	5,8	4,7	4,6
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	1.698,8	2.156,7	1.326,5	2.120,0	2.282,5
heraf:					
21 Horisontale formål	385,4	479,8	489,7	475,3	454,3
heraf:					
-Forskning og udvikling	118,2	116,8	141,4	151,8	148,5
-Miljø	64,9	63,7	80,4	93,3	74,2
-SMV	23,6	23,8	20,6	20,4	24,0
-Handel	16,7	22,9	30,3	34,4	7,4
-Energibesparelse	144,1	219,5	187,5	154,9	151,2
-Redning og omstrukturering	0,0	7,3	0,0	0,0	0,0
-Beskæftigelsesstøtte	0,6	1,6	0,1	0,0	0,0
-Uddannelsesstøtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Andre formål	17,3	24,1	29,5	20,4	48,9
22 Særlige sektorer	1.313,4	1.676,9	836,8	1.644,7	1.828,2
heraf:					
-Stål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Skibsbygning	61,6	72,2	21,2	23,1	15,2
-Anden fremstillingsvirksomhed	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	1.229,8	1.583,1	793,7	1.598,7	1.763,6
heraf -forordning 1191/69	135,4	109,2	156,2	256,7	228,7
-luftfartstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	22,1	21,6	21,9	22,9	49,4
3 Regionalstøtte	119,2	82,1	77,4	70,5	85,2
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	119,2	82,1	77,4	70,5	85,2
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I ALT	2.443,5	2.838,1	2.935,2	3.054,2	3.488,7
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	565,6	632,4	588,2	568,9	554,7
% af i alt	23,1	22,3	20,0	18,6	15,9

PORTUGAL

Tabel A6/13

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

	i mio. EUR				
SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	142,1	165,4	315,5	303,0	284,7
12 Fiskeri	1,7	3,5	2,2	2,0	2,0
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	959,4	1.293,8	1.706,6	992,3	895,3
heraf:					
21 Horisontale formål	296,5	317,1	215,8	243,0	229,4
heraf:					
-Forskning og udvikling	15,9	13,3	12,9	12,4	12,0
-Miljø	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-SMV	0,4	0,0	9,7	26,1	32,0
-Handel	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4
-Energibesparelse	5,3	8,8	10,9	7,8	7,9
-Redning og omstrukturering	1,0	0,9	1,1	13,9	0,0
-Beskæftigelsesstøtte	123,0	114,9	27,4	32,9	43,0
-Uddannelsesstøtte	86,1	68,9	68,7	75,2	69,3
-Andre formål	64,1	109,8	84,6	74,3	64,7
22 Særlige sektorer	663,0	976,6	1.490,8	749,3	665,9
heraf:					
-Stål	55,5	0,0	2,3	0,7	0,3
-Skibsbygning	0,0	0,0	34,6	0,0	0,0
-Anden fremstillingsvirksomhed	1,1	9,0	25,2	14,9	25,0
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	1,0	0,9	0,0	0,0	0,0
-Transport	384,2	276,4	227,0	19,8	96,0
heraf -forordning 1191/69	67,5	55,8	19,3	9,9	48,0
-luftfartstjenester	274,4	212,6	206,4	0,0	0,0
-Turisme	38,4	55,3	33,4	23,9	42,2
-Finansielle tjenesteydelser	1,9	2,8	1,2	7,0	17,6
-Medier og kultur	16,4	2,8	10,2	10,6	5,1
3 Regionalstøtte	186,9	632,6	1.186,6	705,8	516,8
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	186,9	632,6	1.186,6	705,8	516,8
I ALT	1.125,7	1.491,0	2.054,2	1.330,6	1.219,1
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	166,4	170,6	211,8	183,7	179,5
% af i alt	14,8	11,4	10,3	13,8	14,7

SVERIGE

Tabel A6/14

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	274,2	236,9	312,5	335,0	353,8
12 Fiskeri	7,6	9,1	9,0	8,8	8,8
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	1.684,9	1.631,7	1.233,0	1.377,6	1.229,5
heraf:					
21 Horisontale formål	416,8	415,7	236,5	284,9	314,1
heraf:					
-Forskning og udvikling	61,2	65,2	87,8	98,4	81,1
-Miljø	16,1	15,8	30,2	100,7	148,4
-SMV	45,4	44,7	43,6	40,9	26,6
-Handel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Energibesparelse	26,8	26,5	26,3	22,6	38,6
-Redning og omstrukturering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Beskæftigelsesstøtte	201,9	199,1	27,0	5,1	0,0
-Uddannelsesstøtte	65,0	64,1	21,6	17,1	19,5
-Andre formål	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
22 Særlige sektorer	1.268,1	1.216,0	996,5	1.092,6	915,3
heraf:					
-Stål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Skibsbygning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Anden fremstillingsvirksomhed	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Transport	1.197,1	1.146,0	905,1	995,6	818,3
heraf -forordning 1191/69	0,0	76,9	58,2	64,9	63,7
-luftfartstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	71,0	70,0	91,3	97,0	97,0
3 Regionalstøtte	210,5	207,5	184,6	177,1	147,5
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	210,5	207,5	184,6	177,1	147,5
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I ALT	2.177,2	2.085,2	1.739,0	1.898,5	1.739,5
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	360,3	360,0	372,5	439,9	442,2
% af i alt	16,5	17,3	21,4	23,2	25,4

DET FORENEDE KONGERIGE

Tabel A6/15

Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	930,9	2.136,5	1.724,1	1.232,0	1.090,0
12 Fiskeri	32,2	33,1	34,4	33,4	32,6
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	5.941,0	6.363,1	5.556,4	6.007,4	4.428,1
heraf:					
21 Horisontale formål	544,9	2.257,6	1.917,5	1.662,4	1.821,0
heraf:					
-Forskning og udvikling	266,6	228,5	158,1	105,4	97,1
-Miljø	1,8	1,3	1,5	10,1	9,3
-SMV	159,0	333,6	332,9	296,4	280,5
-Handel	115,6	102,9	100,0	89,3	87,1
-Energibesparelse	1,6	1,5	23,9	22,2	21,6
-Redning og omstrukturering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Beskæftigelsesstøtte	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Uddannelsesstøtte	0,3	1.589,7	1.301,1	1.139,0	1.325,4
-Andre formål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
22 Særlige sektorer	5.396,2	4.105,6	3.638,9	4.345,1	2.607,1
heraf:					
-Stål	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Skibsbygning	20,4	9,4	5,1	10,3	0,0
-Anden fremstillingsvirksomhed	0,0	0,0	7,0	0,0	0,0
-Kul - støtte til løbende produktion	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kul - anden støtte	2.176,8	654,1	494,5	1.317,2	0,0
-Transport	2.958,2	3.187,8	2.867,0	2.755,3	2.361,3
heraf -forordning 1191/69	2.897,7	2.616,0	2.773,9	2.683,6	2.262,0
-luftfartstjenester	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Turisme	11,0	13,5	12,3	9,4	9,2
-Finansielle tjenesteydelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Medier og kultur	229,7	240,8	253,0	252,8	236,6
3 Regionalstøtte	893,9	935,2	975,6	848,7	743,2
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	564,1	725,2	719,4	595,5	551,5
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	329,8	210,0	256,2	253,2	191,7
I ALT	7.798,1	9.468,0	8.290,5	8.121,5	6.293,9
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	1.458,9	1.612,5	1.604,1	1.382,4	1.238,8
% af i alt	18,7	17,0	19,3	17,0	19,7

DEN EUROPÆISKE UNION

Tabel A6/16
Samlet statsstøtte 1995 - 1999

i mio. EUR

SEKTOR / FORMÅL	1995	1996	1997	1998	1999
11 Landbrug	15.142,6	15.246,8	15.239,2	13.027,0	13.677,1
12 Fiskeri	324,5	242,6	248,7	301,2	295,3
2 Fremstillingsvirksomhed / Tjenesteydelser	66.009,9	68.020,0	63.177,1	62.881,4	54.902,4
heraf:					
21 Horisontale formål	12.239,8	15.118,1	14.466,8	12.813,1	12.780,8
heraf:					
-Forskning og udvikling	3.671,5	4.151,6	4.067,7	3.750,2	3.896,7
-Miljø	543,6	558,9	579,6	743,8	729,2
-SMV	3.312,0	3.717,8	3.494,6	3.111,5	2.925,5
-Handel	649,9	454,5	366,6	357,6	308,8
-Energibesparelse	799,8	662,7	646,1	619,0	689,2
-Redning og omstrukturering	1.223,5	1.799,0	2.305,8	330,3	105,5
-Beskæftigelsesstøtte	897,0	996,6	506,6	1.009,7	1.127,1
-Uddannelsesstøtte	712,2	2.332,3	2.121,9	2.092,1	2.324,6
-Andre formål	430,2	444,6	377,8	798,8	674,2
22 Særlige sektorer	53.770,1	52.901,9	48.710,3	50.068,3	42.121,6
heraf:					
-Stål	1.649,2	425,0	315,8	40,2	32,7
-Skibsbygning	1.892,4	1.698,5	1.310,8	1.564,4	887,2
-Anden fremstillingsvirksomhed	987,8	878,8	604,2	590,1	557,7
-Kul - støtte til løbende produktion	5.592,4	6.167,0	6.053,1	5.416,5	5.214,8
-Kul - anden støtte	3.179,3	1.610,4	1.870,8	2.846,0	1.331,2
-Transport	38.169,0	35.321,6	32.601,0	32.090,3	31.343,6
heraf -forordning 1191/69	10.898,2	10.563,7	11.046,7	11.181,4	10.963,1
-luftfartstjenester	2.390,3	1.403,7	1.238,3	42,3	0,0
-Turisme	292,1	441,8	347,8	538,7	420,5
-Finansielle tjenesteydelser	1.183,1	5.059,8	3.527,5	5.449,8	1.124,7
-Medier og kultur	824,9	1.299,0	2.079,3	1.532,3	1.209,2
3 Regionalstøtte	23.589,0	20.247,5	19.468,3	15.653,1	10.784,9
heraf:					
31 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra c)	3.083,1	3.309,0	3.831,4	3.845,6	3.701,2
32 Regioner - artikel 87, stk. 3, litra a)	20.505,9	16.938,5	15.637,0	11.807,5	7.083,7
I ALT	105.066,0	103.756,8	98.133,3	91.862,7	79.659,8
heraf:					
Fremstillingsvirksomhed i alt	38.749,0	35.038,8	33.537,4	27.559,1	21.591,6
% af i alt	36,9	33,8	34,2	30,0	27,1

BILAG III

EU-FONDE OG - INSTRUMENTER

1. EU-FONDE, -INSTRUMENTER OG -PROGRAMMER OG EKSF-INTERVENTIONER

Tabellerne i dette bilag viser den støtte, der er ydet via de vigtigste af EU's fonde og EKSF-interventionerne i perioden 1994-1998. Støtte i hele EU til generel infrastruktur via EFRU, støtte til eksterne politikker og institutionernes administrative omkostninger indgår ikke.

Da den økonomiske virkning af national statsstøtte, der er beskrevet tidligere i denne oversigt (dvs. støtte finansieret over de nationale budgetter og skattesystemerne), ikke nødvendigvis er den samme som virkningen af EU-interventioner, er det ikke altid muligt at foretage en direkte sammenligning. I landbrugssektoren vil sammenligninger f.eks. kunne føre til forkerte konklusioner, idet modtagerne af EU-støtten normalt ikke er virksomheder. Hvad angår sammenligninger mellem de forskellige medlemsstater, er det sådan, at alle aktører i EU vil nyde godt af EU's interventioner, uanset hvor interventionen finder sted (f.eks. eksportrestitutioner eller støtteopkøb). En sammenligning af EU's udgifter og de nationale udgifter vil vise, at EU's udgifter i høj grad er påvirket af forskellen mellem de fluktuerende verdenspriser og EU's landbrugspriser, hvilket ikke gælder for størstedelen af de nationale udgifter.

For første gang siden 1988, da den første oversigt over statsstøtte blev offentliggjort, var den faldende samlede nationale statsstøtte, der var anmeldt til og godkendt af Kommissionen, lavere end EU's eget budget i 1998.

Nedenfor gives en kort beskrivelse af de væsentligste EKSF-interventioner og EU-fonde, -instrumenter og -programmer, der udgør ca. to tredjedele af EU-budgettet. Der findes yderligere oplysninger i Kommissionens årsberetninger, der er nævnt i punkt 5.

Strukturinterventioner

I juli 1993 blev der opnået enighed om den anden reform af strukturfondene (EUGFL, Udviklingssektionen, EFRU, ESF og FIUF). I overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Edinburgh blev det besluttet at fordoble strukturfondsmidlerne angivet i faste priser i perioden 1992-1999 til tre af de lande (Grækenland, Spanien, Irland og Portugal), der er berettiget til støtte fra Samhørighedsfonden, og samtidig blev de samlede bevillinger til strukturfondene i perioden 1994-1999 hævet til 141 471 mio. EUR (1992-priser). Der blev desuden indført et nyt instrument, idet FIUF trådte i kraft i 1994 med det formål at yde støtte til omstruktureringen af fiskerisektoren.

Kommissionens forslag til strukturfondsforordninger for perioden 2000-2006 er nu blevet godkendt. Disse forslag indeholder de detaljerede retningslinjer, som Kommissionen afslørede i sit strategidokument "Agenda 2000 - et udvidet og styrket EU" fra juli 1997. Den foreslåede reform af strukturfondene er koncentreret om tre prioriteter, nemlig en større koncentration af støtten, en decentraliseret og forenklet anvendelse af strukturfondene og en større effektivitet og kontrol.

- EUGFL, Garantisektionen

Garantisektionen i Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) finansierer markeds- og prisstøtteinterventioner under den fælles landbrugspolitik og en række andre foranstaltninger på landbrugsområdet. Det er den sektor, der budgetmæssigt vejer tungest (40 400 mio. EUR i 1999, eller 49% af EU's almindelige budget).

Fra indførelsen og frem til 1992 tilvejebragte den fælles landbrugspolitik et almindeligt generelt støttesystem for de væsentligste landbrugssektorer, for hvilke der var indført fælles markedsordninger. I de fleste tilfælde gav de retlige rammer for hver markedsordning indirekte indkomststøtte til producenterne ved at sikre markedspriserne via:

- beskyttelse ved EU's ydre grænser [tærskelpriser og andre mindsteimportpriser bakket op af forskellige importafgifter for ikke-fællesskabsprodukter med generelt meget lavere (verdens)priser];
- betaling af eksportrestitutioner for produkter eksporteret til tredjelandemarkeder med det formål at mindske forskellen mellem markedspriserne i EU og de eksterne markedspriser, der normalt var lavere;
- indførelse af offentlige oplagringsforanstaltninger, således at EU forpligter sig til at købe usolgte overskud til en forud fastsat interventionspris og derved fastsætter en egentlig mindstemarkedspris.

I mangel af selvforsyning viste dette system med indirekte støtte sig at være mindre indviklet end et system med direkte producentstøtte, da der kun blev foretaget betalinger til handlende, der eksporterede eller solgte til interventionsprisen, og systemet således kun dækkede den del af den samlede produktion, der ikke kunne sælges i EU til markedspris. Endnu bedre var det, hvis produktionen kunne sælges på det indre marked til en højere pris end interventionsprisen, idet der så ikke var behov for restitution eller intervention fra myndighedernes side.

Budgetkrisen i 1983-1986 (udgifter dækket af EUGFL, Garantifonden, var steget fra 3 927 mio. EUR i 1973 til 15 786 mio. EUR i 1983, og de steg igen med 40% i 1986 til 22 119 mio. EUR) skyldtes den tiltagende forskel mellem udbud af og efterspørgsel efter landbrugsprodukter, der blev endnu større som følge af moderniseringen og de teknologiske fremskridt, men også seks nye medlemsstaters tiltrædelse og indførelse af nye fælles markedsordninger. Krisen gjorde det nødvendigt at indføre stabiliseringsmekanismer og sætte en stopper for den ubegrænsede støtte til landbrugets hovedsektorer.

Landbrugsreformen i 1992 var et meget vigtigt vendepunkt, hvad angår støtten over EUGFL-Garantifonden, idet støtte ikke længere var knyttet til produktion i visse store landbrugssektorer (korn og oksekød). De traditionelle markedsstøtteinterventioner blev

lettet ved at nedsætte de institutionelle priser, hvilket førte til lavere priser på det indre marked kompenseret af indførelse af direkte producentstøtte - med lofter - afhængig af de dyrkede arealer eller det antal kvæg, der blev opdrættet eller opfedet. Der blev samtidig indført ledsageforanstaltninger (skovplantning, førtidspension og miljøvenligt landbrug); disse foranstaltninger finansieres af EUGFL, Garantifonden.

Afgørelsen i forbindelse med "Agenda 2000" er en fortsættelse og uddybning efter 1999 af den reform, der blev iværksat i 1992. Optagelse af nye medlemsstater, hvis velstand er relativ, men hvis landbrugssektor er stor, samt kravet om at gøre EU's landbrug mere konkurrencedygtigt (bl.a. hvad angår markafgrøder og animalsk produktion) for blot at klare presset fra EU's handelspartnere i Verdenshandelsorganisationen, gør det nødvendigt hurtigt at nedbringe den traditionelle støtte (særlig eksportrestitutioner og interventionsopkøb) ved et yderligere prisfald, der også skal ledsages af nogle udligningsforanstaltninger i form af direkte producentstøtte. I overensstemmelse med de ledsageforanstaltninger, der blev indført i 1992, vil alle foranstaltninger vedrørende udvikling af landdistrikter, der ikke var omfattet af programmerne under mål nr. 1, blive samlet, og finansieringen overføres til EUGFL-Garantifonden. En sådan overførsel vil styrke landbrugets mange funktioner og finansieringen over EUGFL-Garantifonden.

- EUGFL, Udviklingssektionen

EUGFL, Udviklingssektionen er med til at finansiere strukturelle foranstaltninger som led i programmer, der er opstillet af medlemsstaterne og de regionale myndigheder med henblik på:

- fremme og omlægning af strukturer inden for landbrug og skovbrug, herunder produktion og markedsføring af produkter
- kompensation for virkningerne på landbruget af naturbetingede ulemper
- nyomlægning af landbrugsproduktionen og udvikling af nye aktiviteter for landmænd
- udvikling af et socialt mønster i landdistrikter og bevarelse af naturressourcerne.

De foranstaltninger, der samfinansieres under mål nr. 1 og 5b, vedrører især:

- omlægning, diversificering, omstilling og tilpasning af landbrugsproduktionspotentialer
- fremme, identificering og investering i kvalitetsprodukter til fordel for det lokale eller regionale landbrug eller skovbrug
- udvikling af strukturer og infrastrukturer i landdistrikter
- diversificering, herunder især spredning af aktiviteterne på de enkelte landbrug
- renovering og udvikling af landsbyer og beskyttelse og bevarelse af landdistrikternes bygnings- og landskabsværdier
- fremme af investeringer i turist- og håndværkssektoren
- indførelse af hensigtsmæssige instrumenter til forebyggelse af naturkatastrofer (især i mål nr. 1-regioner) med henblik på at genetablere landbrugs- og skovbrugsproduktionskapacitet, der er ødelagt af naturkatastrofer
- kunstig vanding, miljøbeskyttelse og genetablering af landskaber
- optimal udnyttelse af skove

- udvikling af konsulenttjenester inden for skovbrug og landbrug og erhvervsuddannelse.

- FIUF

Første gang der blev givet strukturstøtte til fiskeindustrien var tilbage i 1971, som også var det år, hvor det blev besluttet at anvende Udviklingssektionen under Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL) til at fremme byggeri og modernisering af fiskefartøjer til kyst- og havfiskeri og til at fremme forarbejdning og markedsføring af fisk. I 1978 blev der i stedet for de oprindelige bestemmelser på årsbasis indført en række foreløbige foranstaltninger, som samtidig var mere omfattende, da de også skulle gælde for omstrukturering af kystflåden og udvikling af akvakultur.

I 1983 trådte et system med flerårige programmer i kraft, som var baseret på ordninger, der gjorde det muligt at yde støtte til omstrukturering af industrien og omlægning af fiskeaktiviteterne. Ønsket om at styrke denne fremgangsmåde resulterede i 1986 i, at alle strukturforanstaltningerne til modernisering af fiskeflåden og på akvakulturområdet blev samlet i et enkelt regelsæt.

Fra en anden kilde, som indtil da var blevet delt med strukturpolitikken for fremstilling og markedsføring af landbrugsprodukter, blev der udskilt en række ordninger beregnet på at støtte fremstillingen og markedsføringen af fiskeprodukter. I lang tid havde der kun været en forordning om fremstilling og markedsføring for begge typer produkter. Ud fra et ønske om at sikre, at der blev taget større hensyn til fiskerisektorens særlige krav, blev de to områder delt i 1989. Siden da har fremstilling og markedsføring af fiskeprodukter været omfattet af en række særskilte bestemmelser, der indgår som en integrerende del af EU's strukturfondsordninger.

I forbindelse med en justering af strukturaspekterne af den fælles fiskeripolitik i 1993 skete der tre store ændringer. Herved blev der større overensstemmelse mellem de forskellige aspekter af den fælles fiskeripolitik, adskillelsen mellem den fælles fiskeripolitik og de øvrige fællesskabsaktiviteter blev fjernet, og der blev taget højde for ændringer med betydning for sektoren. Den fælles fiskeripolitiks strukturforanstaltninger blev integreret i EU's strukturfondsordning, da disse som led i reformen blev samlet i en fond, nemlig Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (FIUF). Dette instrument skulle kombinere to målsætninger: bidrage til at opfylde målsætningerne for den fælles fiskeripolitik og styrke den økonomiske og sociale samhørighed. Ifølge FIUF er det muligt at finansiere strukturforanstaltninger vedrørende fangst, salg, forarbejdning og akvakultur, oprettelse af beskyttede havområder i kystfarvande og udvikling af havnefaciliteter. Modernisering og fjernelse af overskudskapacitet gik hånd i hånd. Andre aktiviteter som fremme og identifikation af nye markeder og sociale foranstaltninger kan også modtage støtte.

- Socialfonden

Socialfondens formål er at forbedre beskæftigelsesmulighederne for unge (under 25 år) og for andre grupper, der har behov for støtte (langtidsledige, handicappede, vandrede arbejdstagere og andre socialt udsatte grupper). Fonden bidrager derfor til finansiering af foranstaltninger, der gennemføres af offentlige og private aktører på følgende områder:

- forebyggelse af langtidsledighed
- erhvervsuddannelse
- teknisk rådgivning om jobskabelse
- lette arbejdstagernes tilpasning til industrielle ændringer og ændringer i produktionssystemet.

Alle ansøgninger om støtte fremsendes gennem medlemsstaterne.

Midler fra socialfonden udbetales som horisontal støtte og ikke som sektorstøtte; det er derfor ikke muligt at foretage en ekstrapolation, der svarer til støttebegrebet i EF-traktatens artikel 87.

- Regionalfonden

Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) har til formål at mindske de regionale forskelle i EU ved at yde støtte til:

- tilbagestående regioner (mål nr. 1)
- regioner, der oplever industriel tilbagegang (mål nr. 2)
- udvikling af landdistrikter (mål nr. 5b)
- udvikling af regioner med yderst lav befolkningstæthed (mål nr. 6).

Støtten gives hovedsagelig til infrastruktur, menneskelige ressourcer og produktive investeringer.

Da støtte fra regionalfonden normalt ydes på horisontal og ikke sektormæssig basis, er det ikke altid muligt at identificere de udgifter, der falder ind under begrebet statsstøtte efter EF-traktatens artikel 87. Derfor har man anvendt tallene for fremstillingsvirksomhed og servicesektoren og den økonomiske udvikling; de tal, der er opnået på denne måde, giver kun en idé om størrelsen af støtten fra regionalfonden.

- Det finansielle samhørighedsinstrument - Samhørighedsfonden

Efter at Samhørighedsfondens princip var blevet indarbejdet i Maastricht-traktaten, besluttede Det Europæiske Råd i Edinburgh at oprette det finansielle samhørighedsinstrument. Instrumentet gav mulighed for finansiell støtte fra EU til støttemodtagende medlemsstater fra 1993, før traktaten trådte i kraft, hvorefter Samhørighedsfonden blev oprettet i maj 1994.

Kommissionen vedtog et forslag til forordning om oprettelse af det finansielle samhørighedsinstrument på grundlag af artikel 308 i traktaten. Forslaget blev vedtaget af Rådet den 30. april 1993 og var gældende indtil udgangen af 1994.

Samhørighedsfonden, som blev oprettet med henvisning til EF-traktatens artikel 161, bevirkede, at man kom et skridt videre i den solidaritetspolitik, som især var blevet startet med strukturfondene. Samhørighedsfonden yder målrettet og supplerende støtte, hovedsagelig med udgangspunkt i de krav, der stilles med henblik på oprettelsen af Den Økonomiske og Monetære Union (som allerede begynder at være en realitet). Samhørighedsfonden har siden starten baseret sit virke på tre grundlæggende principper.

Det første princip vedrører fondens begrænsede virkeområde, som skyldes, at det i protokollen om økonomisk og social samhørighed fastsættes, at Samhørighedsfonden "skal yde finansielle bidrag fra Fællesskabet til medlemsstater, der har en bruttonationalindkomst pr. indbygger på mindre end 90% af gennemsnittet i Fællesskabet."

For det andet er støtten begrænset til delfinansiering af projekter på miljøområdet og inden for de transeuropæiske transportnet.

For det tredje støtter fonden på grund af den direkte forbindelse med oprettelsen af Den Økonomiske og Monetære Union de medlemsstater, der har vedtaget et program med det formål at opfylde betingelserne vedrørende uforholdsmæssigt store offentlige underskud i artikel 104.

Herudover har det finansielle samhørighedsinstrument og senere (fra maj 1994) Samhørighedsfonden bidraget til at skabe større samhørighed. Men da størstedelen af de tilgængelige bevillinger er blevet brugt til infrastrukturprojekter og ikke til produktive investeringer, er tallene i tabel B nedenfor kun taget med til orientering.

EU's forskning og teknologiske udvikling (FTU)

Det fjerde rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling og demonstration (FP4) blev vedtaget i april 1994 for perioden 1994-1998.

Disse rammeprogrammer omfatter alle EU's aktiviteter inden for forskning, teknologisk udvikling og demonstration. Det har et budget på 13 215 mio. EUR. Det har tre overordnede målsætninger:

- en styrkelse af EU's videnskabelige og teknologiske grundlag, hvorved der kan bidrages til udviklingen af EU-industriens internationale konkurrenceevne og til en højnelse af EU-borgernes livskvalitet
- fremme af forskningsaktiviteter, der anses for nødvendige for andre EU-politikker
- yderligere samarbejde og forbedring af samordningen og udnyttelsen af EU's forskning.

EU's forskningsaktiviteter udføres i det væsentlige via:

- indirekte aktioner, f.eks. FTU-projekter med omkostningsdeling, tematiske net eller samordnede aktioner
- direkte aktioner gennemført af Det Fælles Forskningscenter.

GD for Forskning administrerer rammeprogrammets indirekte aktioner i samarbejde med GD for Erhvervspolitik, GD for Landbrug, GD for Energi og Transport, GD for Informationssamfundet og GD for Fiskeri. Hoveddeltagerne i FTU-aktiviteterne er fra universiteter, forskningscentre og fremstillingssektoren (herunder SMV). Lidt over 950 mio. EUR går til støtte til Det Fælles Forskningscenter.

Det femte rammeprogram for FTU og demonstrationsaktiviteter (herunder Euratom) er blevet vedtaget for perioden 1998-2002 med et budget på 14 960 mio. EUR.

EKSF's finansielle interventioner

EKSF yder støtte i form af lån og tilskud.

Lånene kan opdeles i tre hovedkategorier:

- lån til industrien
- lån til omstilling
- lån til boliger til arbejdere.

De finansieringsinstitutter, der hjemtager disse lån, er non-profit-føretagender, hvilket kunne være en fordel for lånemodtageren; men denne fordel betragtes imidlertid ikke som støtte i henhold til traktaten. Situationen for tilskud er anderledes. Mens rentegodtgørelser (for lån) normalt vil blive betragtet som støtte, er det mindre sandsynligt, at dette vil gælde for andre foranstaltninger, herunder sociale foranstaltninger til tidligere arbejdere i stål- og kulindustrien.

På baggrund af EKSF-traktatens udløb i juli 2002 justerede Kommissionen i juni 1994 sin låne-/udlåns politik i henhold til traktaten. Ydelsen af lån blev gradvis reduceret. Der er ikke udbetalt nye lån siden 1998.

Den Europæiske Investeringsbank

Banken har til opgave at fremme Den Europæiske Unions mål ved at stille langfristet finansiering til rådighed for sunde investeringsprojekter. Den er oprettet i medfør af Rom-traktaten, og dens aktionærer er medlemsstaterne. Bankens styrelsesråd er sammensat af medlemsstaternes finansministre. For at kunne få støtte skal der være tale om sunde projekter/programmer i såvel økonomisk, teknisk, miljømæssig som finansiell sammenhæng. På grund af bankens egne udlånstransaktioner og mulighed for at tilvejebringe andre finansieringsmuligheder, er finansieringsviften blevet udvidet. Gennem sine lånoptagelser medvirker banken til at udvikle kapitalmarkederne i hele EU. Der er desuden et tæt samarbejde med handels- og banksektoren og de store internationale organisationer på området.

Den Europæiske Investeringsfond

EIF er en europæisk institution med den særlige opgave at fremme etablering, vækst og udvikling af små og mellemstore virksomheder. Fonden intervenserer hovedsagelig ved hjælp af risikovillig kapital og garantiinstrumenter, som enten udstedes på grundlag af dens egenkapital eller inden for rammerne af mandater, som den har fået betroet af Den Europæiske Investeringsbank (EIB) eller Den Europæiske Union.

EIF er et partnerskab mellem den offentlige og den private sektor med tre aktionærgrupper, nemlig EIB, Den Europæiske Union repræsenteret ved Europa-Kommissionen og en række europæiske banker og finansieringsinstitutioner. EIF fungerer som supplement til sin flertalsaktionær, EIB.

Ifølge artikel 2 i vedtægterne skal Den Europæiske Investeringsfond bidrage til gennemførelsen af Fællesskabets målsætninger; den skal især beskæftige sig med udviklingen af et videnbaseret samfund med fokus på innovation, vækst og beskæftigelse, arbejdet med at fremme iværksætterånd, regionaludviklingen og samhørigheden i EU.

EIF fungerer uafhængigt. Ifølge artikel 24 i vedtægterne skal den sikre aktionærerne en rimelig forrentning.

I rollen som "EIB-gruppens organ for risikovillig kapital" udnytter EIF de store finansielle midler, den har til rådighed, til at støtte udviklingen af et velfungerende og homogent europæisk marked for risikovillig kapital. I den forbindelse er dens arbejde fuldt integreret i strategien, som tager sigte på at give Europa en stadig mere innovativ og konkurrencedygtig økonomi, samtidig med at der skabes arbejdspladser af høj kvalitet.

EIF's SMV-garantiinstrumenter giver små og mellemstore virksomheder lettere adgang til gældsfinansiering med en lang række banker og finansieringsinstitutioner som mellemlid.

EIF fungerer som katalysator med hensyn til at tiltrække midler fra den private sektor. Den optimerer virkningen og fordelene ved de transaktioner, hvor den deltager i nær tilknytning til den finansielle sektor. Den bidrager til udbredelse af bedste markedspraksis på sine aktivitetsområder.

EIF kan udføre sine aktiviteter i medlemsstaterne, i lande, der har ansøgt om at blive medlem af Fællesskabet, og med hensyn til hvilke tiltrædelsesprocessen er indledt, eller i lande, der grænser op til Fællesskabet, for så vidt som der er tale om grænseoverskridende projekter.

2. STATISTISKE DATA

1. Tabel A viser EU's samlede udgifter i årene 1995-1999.
2. Tabel B indeholder en oversigt over de øvrige EU-instrumenter for 1995-1999.
3. Tabel C1 og C2 viser for perioderne 1995-1997 og 1997-1999 den gennemsnitlige årlige EU-støtte opdelt efter medlemsstat, hvor dette er muligt.

4. Følgende dokumenter indeholder yderligere detaljerede oplysninger om de forskellige EU-programmer, -fonde- og -instrumenter:

Landbrugets stilling i Den Europæiske Union

1996 Rapport	ISBN 92-827-9008-8
1997 Rapport	ISBN 92-828-2420-9
1998 Rapport	ISBN 92-828-5731-X
1999 Rapport	Endnu ikke offentliggjort

Det Europæiske Fællesskabs indsats inden for forskning og teknologisk udvikling

Årsrapport 1995	ISBN 92-77-93761-0
Årsrapport 1996	ISBN 92-78-08603-7
Årsrapport 1997	ISBN 92-78-23634-9
Årsrapport 1998	ISBN 92-78-38078-4
Årsrapport 1999	ISNN 0254-1475

Strukturfondene

Årsberetning 1995	ISBN 92-78-10829-4
Årsberetning 1996	ISBN 92-78-26044-4
Årsberetning 1997	ISBN 92-78-39641-9
Årsberetning 1998	ISNN 0254-1491
Årsberetning 1999	Endnu ikke offentliggjort

Det finansielle samhørighedsinstrument Samhørighedsfonden

Årsberetning 1993-1994	ISBN 92-827-5739-0
Årsberetning 1995	ISBN 92-827-9688-4
Årsberetning 1996	ISBN 92-827-8877-4
Årsberetning 1997	ISBN 92-78-39497-1
Årsberetning 1998	ISBN 92-828-8704-9
Årsberetning 1999	Endnu ikke offentliggjort
	ISBN 92-827-7933-5

ECSC Financial report 1995

ECSC Financial report 1996	ISBN 92-828-0908-0
ECSC Financial report 1997	ISBN 92-828-3852-8
ECSC Financial report 1998	ISBN 92-828-7230-0
ECSC Financial report 1999	ISBN 92-828-9736-2

Den Europæiske Investeringsbank

Årsberetning 1995	ISBN 92-827-6303
Årsberetning 1996	ISBN 92-827-9943-3
Årsberetning 1997	ISBN 92-828-3197-3
Årsberetning 1998	ISBN 92-828-5975-4
Årsberetning 1999	ISBN 92-828-8846-0

Tabel A

Årlige EU-udgifter

i mio. EUR i faste priser

	1995	1996	1997	1998	1999
EUGFL, Garantisektionen - Landbrug	36.985,7	40.810,0	41.557,7	38.748,0	39.245,0
EUGFL, Udviklingssektionen - Landbrug	3.920,3	4.131,0	4.233,0	4.361,0	5.486,0
EUGFL, Garantisektionen - Fiskeri	42,0	35,6	34,3	21,2	21,3
FIUF	518,2	498,8	401,2	502,7	746,3
SOCIALFONDEN	4.746,6	7.486,6	7.722,5	8.858,6	8.402,4
REGIONALFONDEN (1)	2.065,5	2.386,9	2.568,2	2.676,7	3.052,3
SAMHØRIGHEDSFONDEN	2.395,3	2.613,4	2.842,7	2.870,7	3.038,3
EU's RAMMEPROGRAM FOR F&U	3.225,0	3.298,4	3.547,9	3.499,3	3.248,3
EKSF-tilskud					
Tilskud til nyansættelse, art.56, stk.2, litra b)	133,9	58,9	67,2	43,1	30,1
Socia.foranstalt., stål, art.56, stk.2, litra b)	44,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Socia.foranstalt., kul, art.56, stk.2, litra b)	43,3	24,3	29,5	26,8	18,3
Forskning, artikel 55	66,4	88,9	85,5	84,0	78,6
Rentegodtgørelse, artikel 54/56	12,3	38,4	1,8	0,0	0,0
I ALT	54.199,1	61.471,2	63.091,6	61.692,1	63.366,8

(1) Støtte, der nogenlunde svarer til støttebegrebet i EF-traktatens artikel 87

Tabel B

Andre EU-instrumenter

i mio. EUR i faste priser

	1995	1996	1997	1998	1999
EKSF (nye lån)	435,5	292,6	550,9	20,5	-
Den Europ. Investeringsbank*	20.115,4	21.908,4	23.368,6	25.116,0	27.110,6
Den Europ. Investeringsfond**	1.558,2	1.532,3	2.279,0	2.599,0	2.718,8

* Finansiering ydet inden for EU

** Godkendte garantier siden etableringen i 1994 (kumuleret)

Tabel C1

EU's årlige gennemsnitsudgifter opdelt efter medlemsstat (1995 - 1997)

	EUGFL Garanti	EUGFL Udvikling	EUGFL Garanti Fiskeri	FIUF	SOCIAL- FOND	REGIONAL- FOND	SAMHØRIG- HEDSFOND	EU F&TU ramme- program*	EKSF- TILSKUD*	I ALT
ØSTRIG	730,8	103,9	0	0,7	102,1	7,2				944,7
BELGIEN	1.285,3	41,2	0,2	8,2	116,7	22,5				1.474,1
DANMARK	1.375,2	21,8	6,2	21,1	55,0	5,5				1.484,8
TYSKLAND	5.849,9	793,4	0,2	29,3	999,3	256,1				7.928,2
GRÆKENLAND	2.991,9	428,3	0,4	28,0	294,2	299,3	493,1			4.535,2
SPANIEN	4.614,3	813,5	7,5	201,3	1.447,6	619,6	1.411,1			9.114,8
FINLAND	444,1	118,8	0,0	9,8	87,2	30,6				690,6
FRANKRIG	9.214,8	512,5	11,7	33,0	618,3	183,4				10.573,8
IRLAND	1.874,0	256,0	2,8	11,8	344,6	75,6	239,9			2.804,6
ITALIEN	4.472,6	516,1	0,3	35,1	869,3	363,9				6.257,3
LUXEMBOURG	19,5	4,0	0,0	0,3	4,3	0,7				28,9
NEDERLANDENE	1.806,3	18,7	0,1	7,2	214,3	18,2				2.064,9
PORTUGAL	714,1	347,2	4,1	38,8	541,9	251,5	471,0			2.368,6
SVERIGE	489,1	35,8	1,0	15,8	60,2	11,0				612,9
FORE. KONGERIGE	3.812,4	83,7	2,8	30,9	896,7	195,2				5.021,7
Teknisk støtte							2,1			2,1
EU direk. betalinger	90,1			1,4						91,5
								3.357,1	231,7	3.588,8
I ALT	39.784,5	4.094,8	37,3	472,7	6.651,9	2.340,2	2.617,1	3.357,1	231,7	59.587,3

* Det har ikke været muligt at foretage en opdeling efter medlemsstat

Tabel C2

EU's årlige gennemsnitsudgifter opdelt efter medlemsstat (1997 - 1999)

	EUGFL Garanti	EUGFL Udvikling	EUGFL Garanti Fiskeri	FIUF	SOCIAL- FOND	REGIONAL- FOND	SAMHØRIG- HEDSFOND	EU F&TU ramme- program*	EKSF TILSKUD*	I ALT
ØSTRIG	847,9	133,0	0,0	0,0	121,1	19,6				1121,6
BELGIEN	944,4	53,0	0,1	1,5	145,6	40,8				1185,5
DANMARK	1213,4	30,3	2,1	23,4	66,6	6,3				1342,0
TYSKLAND	5721,9	817,0	-0,1	23,6	1349,3	328,8				8240,5
GRÆKENLAND	2642,7	347,6	0,1	34,7	535,0	318,4	523,2			4401,7
SPANIEN	5025,8	899,3	7,6	224,3	1619,5	568,5	1611,1			9956,1
FINLAND	572,6	135,2	0,0	1,6	127,5	61,4				898,3
FRANKRIG	9216,7	698,0	8,7	59,2	930,8	280,1				11193,4
IRLAND	1815,5	176,7	1,5	12,2	370,3	73,8	260,1			2710,1
ITALIEN	4663,2	893,2	0,0	85,9	1267,8	472,3				7382,4
LUXEMBOURG	21,0	8,1	0,0	0,0	5,2	0,9				35,3
NEDERLANDENE	1484,3	27,3	0,1	14,5	294,9	34,3				1855,5
PORTUGAL	649,7	307,0	2,8	46,5	576,5	242,3	521,6			2346,4
SVERIGE	751,7	51,5	0,4	2,0	177,0	54,5				1037,2
FORE. KONGERIGE	4228,4	116,2	2,3	20,5	740,6	263,8				5371,6
Teknisk støtte							1,2			1,2
EU direkte betalinger	50,9			0,2						51,1
								3431,8	155,0	3586,8
I ALT	39850,2	4693,4	25,6	550,0	8327,8	2765,7	2917,2	3431,8	155,0	62716,7

* Det har ikke været muligt at foretage en opdeling efter medlemsstat